

št. 149 (21.082) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včasi Zákriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

NEDELJA, 29. JUNIJA 2014

sledi nam na twitterju
@primorskiD

4 0 6 29

1,20 €

Tržaški zdravnik, ki je bežal od zla

SANDOR TENCE

Srbska politika si je zlasti po vojni, ki je razdejala Bosno, a tudi že leta prej, prisvojila Iva Andrića. Če že hočemo velikemu pisatelju dati nek politični predznak lahko rečemo, da je bil Jugoslovjan, ne pa človek, ki se je spuščal v narodnostne ali verske dispute. Zanj govorijo njegovi romani, drugo je politika z zelo majhno začetnico, ki je v nekdajni Jugoslaviji povzročila mrtve in razdejane.

Ko sem pred nekaj leti v Travniku, Andrićevemu rojstnemu mestu, iskal pisateljevo rojstno hišo mi je domačin brez pojasnil povedal, da je ni več. Nisem spraševal kako in kaj, kot tudi v Banji Luki nisem kdo ve kako vztrajal, kje je mošeja, ki jo je nova oblast zravnala z zemljo. Andrićeva rojstna hiša in mošeja, ki ju ni več, sta danes žalostni podobi Bosne in Hercegovine. Hrvati v Visokem so z ognjemetom proslavili poraz, ki je reprezentanci lastne države preprečili nadaljnjo pot na svetovnem nogometnem prvenstvu.

Kakšno je stanje duha v BIH dokazujo včerajšnje prireditve ob 100-letnici prve svetovne vojne, ki se je pričela prav v Sarajevu. Za bosanske Srbe je Gavrilo Princip, atentator na avstroogrškega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, narodni heroj, ostali prebivalci te države pa razmisljajo drugače. Za nekatere je bil Princip navadni morilec, za druge terorist, nikakor ne junak.

Včerajšnji sarajevski koncert dunajskih filharmonikov, ki bi moral izzveneti kot spravna prireditve ob žalostni obletnici vojne morije 1914-1918, ni dosegel namena prirediteljev. Odsotni so bili povabljeni predstavniki številnih evropskih držav (Evropska unija zelo od daleč in površno spremlja dogodek v BIH), na koncert niso prišli niti zastopniki bosanskih Srbov, ki so se ob tej priložnosti zbrali v Andrićgradu (!), katerega gradnjo je v glavnem finančiral režiser Emir Kusturica.

Andrić je v svojih delih v marsičem napovedal tragično usodo Bosne. Včeraj sem si spet prebral pismo, ki ga je pisatelju pred odhodom v Pariz leta 1920 napisal prijatelj, zdravnik Max Levenfeld. Zapustil je Bosno, ker v njej ni videl nobene prihodnosti, ampak samo trpljenje in sovraščvo. Levenfeld je umrl leta 1938 v Španiji skupno z ranjenci v bolnici, ki so jo zadele Francove bombe. Umrl je človek, ki je bežal od zla in sovraščva, se je prijatelja spomnil Andrić. Levenfeld je bil Žid in po rodu iz Trsta.

ZGODOVINSKI DAN - Obletnica množične vojne morije

V Bosni so se ločeno spomnili začetka prve svetovne vojne

PROJEKT LEX - O dvojezičnem poslovanju
Odločneje uveljavljati zaščitno zakonodajo

TRST - ŠZ Bor
Stadion 1. maj še vedno pred negotovo usodo

TRST - Usoda Stadiona 1. maj pri Sv. Ivanu ostaja negotova, je bilo slišati na občnem zboru ŠZ Bor. Združenje je sicer dobilo izredni finančni prispevek od Dežele (iz Ljubljane žal nič), za prihodnost tega objekta pa so nujno potrebne sistemski rešitve, je na občnem zboru podprt predsednik Bora Igor Kocijančič. O tem bo tekla beseda po poletnih dopustih.

Na 4. strani

GORICA - Podjetje Lutman Design
Po maskoti Lipku ustvarili še Swich

GORICA - Skupščina delničarjev KB1909

Počasnejše okrevanje, kritičen pogled nazaj

SARAJEVO - V Bosni in Hercegovini so včeraj na številnih slovesnosti obeležili 100. obletnico atentata na avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ki je bil povod za začetek prve svetovne vojne. Predsednik predsedstva BiH Bakir Izetbegović je ob tem poudaril, naj slovenski oznanajo sporočilo miru. »Obletnice atentata bi se morali v Sarajevu udeležiti vsi, pri tem pa ne smemo ponavljati prepirov, kdo je kriv za kaj. Gavrilo Princip je, kar ljudje menijo, da je. Za nekatere je heroj, za nekatere atentator, zgodovinarji spet govorijo svoje,« je povedal Izetbegović.

Prireditve so potekale v znamenju ločevanja. Dunajski filharmoniki so nastopili v Sarajevu, bosanski Srbi pa so se zbrali v novem Andrićgradu.

Na 27. strani

SDGZ - Intervju
**Niko Tenze:
Potrebno je gledati naprej**

TRST - Za uspešen boj za izhod iz krize je temeljno gledati naprej. Poglavitno je spodbujati inovacijo podjetij, ki bi se morala za bolj uspešno poslovanje tudi združevati, ko imajo slične interese. Slovensko deželno gospodarsko združenje bo seveda pomagalo svojim članom pri izvajaju vseh potrebnih postopkov. To nam je povedal predsednik SDGZ Niko Tenze, s katerim smo se pogovorili pred jutrišnjim občnim zborom stanovske organizacije.

Na 5. strani

Zasnovali drugo gibanje za STO

Na 4. strani

Občina Trst: turistična digitalna platforma

Na 7. strani

V Doberdobu s proračunom tudi davki

Na 18. strani

Dvorana centra Stella matutina brez strehe

Na 18. strani

Posledice žledoloma niso še odpravljene

Na 19. strani

KULTURA, ZABAVA, EKOLOŠKA IN VEGETARIJANSKA KULINARIKA DOGODEK Z ZELENIM SRCEM!

VEGETARIJANSKI FESTIVAL

GORICA - Grajsko naselje 4.-6. julija 2014

www.festivalvegetariano.it

5.

prireditelj
ASSOCIAZIONE EVENT GREEN

pobudnik
BioLab

VEGETARIAN & VEGAN ORGANIC FOOD

pokrovitelj
Ministerstvo za okolje in razvoj

Ministerstvo za okolje in razvoj

GORICA - V okviru projekta LEX okrogla miza o perspektivah dvojezičnega poslovanja

Potreben je aktivnejši odnos do izvajanja zaščitnega zakona

Na fotografiji zgoraj omizje na posvetu, spodaj del sodelujočih v dvorani goriškega občinskega sveta

BUMBACA

GORICA - Včeraj je v dvorani občinskega sveta v Gorici v okviru projekta LEX potekala okrogla miza »Perspektive dvojezičnega poslovanja v javnih upravah v Furlaniji - Julijski krajini«. Na srečanju, ki ga je moderiral Bojan Brezigar, so spregovorili deželnih odbornikov za kulturo, šport, solidarnost in manjštine Gianni Torrenti, župan Občine Gorica Ettore Romoli in odbornica Pokrajine Trst Mariella Magistri De Francesco.

Okruglo mizo je uvedel predsednik SKGZ Rudi Pavičič, ki je pozdravil v imenu vodilnega partnerja projekta in organizatorja srečanja in poudaril, da je uveljavljanje slovenske prisotnosti v javnih upravah eno od izhodišč oziroma ciljev projekta. »Vemo, da obstajajo težave, a vemo tudi, kateri so cilji: širjenje oziroma uveljavljanje dvojezičnega poslovanja tega prostora, vidna dvojezičnost in stik s mladimi«, je v nadaljevanju povedal vodja projekta Livio Semolič.

Bojan Brezigar je uvedel okruglo mizo z misljijo, da je položaj dvojezičnega poslovanja v javnih ustanovah po eni strani še vedno zaskrbljujoč, po drugi strani pa lahko nanj, glede na že opravljeno pot, gledamo na bolj pozitiven način.

Deželnih odbornikov Gianni Torrenti je začel poseg z misljijo, da imajo javne uprave, predvsem politični vrhovi, drugačen pogled na dvojezično poslovanje – tako kakor imajo drugačen pogled tudi na druga področja v primerjavi z državljanji. Ena plat medalje je namreč direkten stik s storitvami, drugo pa predstavlja skoraj maščevalno krčenje sredstev iz javnih skladov: tu pride do

konflikta interesov. Dodatni težavi sta, da se v uradih vedno bolj posluje preko elektronskih medijev, kar krči fizično poslovanje v drugem jeziku. Obenem imajo tudi lokalne uprave pasiven odnos do izvajanja zaščitnega zakona: »Če ni deželnih prispevkov, se ustanove same ne zavzamejo za to, da bi si priskrbele sredstva.« Potrebna je garantirana kontinuiteta sredstev, česar kratkotrajni evropski projekti ne jamčijo. Obenem se moramo zavedati, da se realnost spreminja: so zakoni še vedno primerni za današnjo stvarnost?

Brezigar se je strinjal s Torrentijem: predvsem zakon 482/99 je gotovo treba posodobiti, to pa je mogoče le v državi s solidno in trajno vlado. Vprašljiv je tudi pomen pojma »normalizacije« rabe slovenščine v javnih upravah, katere raba bi morala postati naravna.

Odbornica Pokrajine Trst De Francesco se je strinjala z oceno, da projektno delovanje ni ustrezен pristop pri uveljavljanju slovenščine, težava pa je tudi, da se zakona 38/01 in 482/99 izvaja po polžjih korakih. Javne uprave bi se morale opremiti z dvojezičnimi okenci, tolmači in prevajalci; poleg teh bi morali gojiti dvojezičnost predvsem šolniki. Pomembno vlogo nosi tudi kultura, ki bi jo morali veliko bolj ovrednotiti. Na kulturnem področju so proti finančnim rezom pomembna sodelovanja in sinergije.

Zupan Občine Gorica Ettore Romoli je začel poseg z razmišljjanjem, da se je situacija na Tržaškem in Goriškem v zadnjih desetletjih močno spremenila; nekoč je bilo znanje slovenščine privilegij, skoraj diskriminatorev element, češ da bi imeli na ta način Slovenci prednost pri iskanju zaposlitve. Postopoma so se težave reševali, pri čemer imajo danes veliko vlogo prevajalc in tolmači. Romoli se sprašuje tudi, kaj vse je smiselno prevajati, saj prevajanje vzame veliko časa. »Pretrirano je prevajati »karabinjerje«, morda bi lahko najprej prevedli važnejše stvari ...« Vsekakor gleda župan na bližjo prihodnost pozitivno, predvsem z ozirom na zanimanje za slovenski jezik med Italijani, o čemer priča že dejstvo, da imajo slovenske šole veliko učencev, med katerimi niso samo otroci iz slovenskih družin. »S strani Občine Gorica bomo reševali težave, ki so še vedno prisotne, to je naša dolžnost.«

Brezigar je delil mnenje, da se je situacija v Trstu in Gorici izboljšala, čeprav še vedno ostajajo težave, pri čemer moramo imeti v zavesti dejstvo, da je manjšina najbolj krhki del družbe.

Na srečanju je bilo prisotnih res veliko slovenskih predstavnikov občinskih uprav v dveh pokrajinalah, kar potrebuje ugotovitev, da so sodelovanja potrebna in še kako zaželjena.

V razpravi, ki je sledila, je prvi poselj deželnih svetnik Igor Gabrovec, ki je odpril vprašanje dvojezičnosti v občinskih in deželnih svetih ter poudaril vlogo šolanja, ki bi moralo nuditi vsem vsaj osnovno znanje slovenščine. Goran Čuk, novoizvoljeni podžupan Občine Dolina, je izpostavil dejstvo, da predstavlja veliko težavo pri prevajanju prav terminologija, ki pri javnih upravah ni enotna.

Veliko je odprtih vprašanj, od terminoloških zank pri prevajanju, do izvajanja zaščitne zakonodaje. Temelj gradnje bodočega medkulturnega prostora pa je, mora biti in bo predvsem poučevanje slovenščine v italijanskih šolah in krogih. Ključ vsega je namreč medsebojni dialog deželne in mednarodne razsežnosti.

Barbara Ferluga

NŠK - Odziv Sindikat USB potrjuje svoje kritike

TRST - Bazni sindikat USB kritizira upravni odbor Narodne in študijske knjižnice (NŠK), ki je ta teden na občnem zboru predstavil bilanco, novosti in načrte. Tiskovno sporočilo je podpisal bivši uslužbenec NŠK Sandi Volk, ki opozarja, da »Odsek za zgodovino obstaja le na papirju, je brez kvalificiranega osebja in je javnosti dostopen le v izredno okrnjeni obliki«. O napovedani digitalizaciji inventarja gradiva ni ne duha ne slaha, piše Volk, »odsek pa v zadnjem letu ni pridobil novega gradiva, kar pomeni, da je kot arhiv mrtva ustanova, ob tem pa del hranjenega gradiva dobesedno gnije v nekdanjih prostorih na Ul. Petronio.« Napovedana digitalizacija več kot 150.000 negativov iz fonda arhiva Primorskega dnevnika (t.i. Arhiv Magajna) »je v enem letu obrodila skromnih 16.000 digitaliziranih posnetkov za 11.000 evrov. Kar pomeni, da bo za digitaliziranje okoli 350.000 hranjenih posnetkov potrebnih okoli 21 let, NŠK pa bo za to potrošila okoli 231.000 evrov,« je kritičen Volk, ki opozarja, da Odsek za zgodovino razpolaga z opromo za digitalizacijo negativov, namensko nabavljeni z deželnimi sredstvi. Nadalje piše, da je NŠK iznčila osebje odseka, zdaj pa plačuje štiri najemnine; pojasnjuje, da je za nelegitimni odpust prejel 8500 evrov odškodnine in ne 9200, kolikor znaša izguba; sprašuje se, zakaj je bila bilanca ob rekordni količini javnih dotacij negativna.

SLORI - V priredbi krajevne občinske mladinske konzulte Štefan Čok v Vimercateju o zaščiti slovenske manjšine

VIMERCATE - Šesti člen Ustave Republike Italije, italijanska zaščitna zakonodaja za manjšinske skupnosti in manjšinska problematika nasploh so bile osrednje vsebine predavanja, ki ga je sodelavec Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) Štefan Čok imel v kraju Vimercate, v Lombardiji. Predavanje sodi v niz srečanj, ki jih lokalna občinska mladinska konzulta prireja z namenom, da predstavi mladim vsebinu prvih dvanajstih temeljnih členov italijanske Ustave. Petkovo srečanje je bilo izrecno namenjeno šestemu členu, s katerim republiška Ustava obravnava in ščiti jezikovne manjšine, ki živijo v Italiji.

Predavatelj je v svojem referatu orisal zgodovinski okvir odnosa italijanske države do lastnih manjšin od 19. stoletja do danes. Skušal je osvetiliti različne definicije pojma manjšine, ki so se pojavile v času in v različnih okoljih, razlike med nacionalno in multinacionalno državo ter zgodovinske okoliščine, ki so privede do oblikovanja šestega člena Ustave takoj po koncu druge svetovne vojne. Opozoril je na evropske listine, ki se ukvarjajo z manjšinskim vprašanjem in se podrobneje dotaknil zakona 482/1999 ter razlik med samimi manjšinami, ki jih zakon navaja. Posebno pozornost je namenil razčlenjeni stvarnosti Slovencev v Italiji, ki jo lokalna publike le skromno pozna.

Štefan Čok (desno) na predavanju

Čok je skušal predvsem predstaviti mladim poslušalcem kompleksno stvarnost obmejnih območij, v katerih se različne skupnosti prepletajo in kjer se lahko v različnih obdobjih razvijeta tako medsebojno spoznavanje kot ostra konfrontacija.

Tematika je bila za poslušalce povsem nova, posebno pozornost so vzbudila vprašanja identitete, večjezičnosti ter razlik in težav, ki se včasih pojavitajo med sprejetjem nekega zaščitnega določila in njegovim udejanjanjem.

KB1909 - Na skupščini delničarjev o bilanci za leto 2013, ukrepih, napakah in namerno povzročeni škodi

Po ponovni večji izgubi naj bi se razmere izboljšale

GORICA - Družba KB1909 še ni prebrodila težkih časov, tudi v letu 2013 je zabeležila večjo izgubo: 9,5 milijona evrov. To je druga zaporedna izguba (in druga nasploh v trinajstletni zgodovini družbe), ki se zelo približuje podatku iz leta 2012, ko je bila družba v rdečih številkah za 9,8 milijona evrov. Kljub spodbudnim projekcijam z lanske skupščine, ko so upravitelji računali na rahlo pozitiven izid poslovnega leta, se razmere v gospodarstvu in finančni rezultati naposled niso izboljšali tako, kot je bilo pričakovati.

Večji del lanske izgube predstavljajo vsekakor odpisi terjatev in naložb (za okrog 7 milijonov evrov, 4 milijoni v skupini Cogeco), učinki nekaterih lanskih ukrepov - med drugim vsespolnega nižanja stroškov in prestrukturiranja podjetij - pa bodo zaznavni šele v bilanci za leto 2014, je razložil predsednik Boris Peric na petkovi skupščini delničarjev v Kulturnem domu v Gorici. Skratka, upravitelji reorganizirajo, prestrukturirajo in »čistijo«, rezultati vsega tega pa ob koncu lanskega leta še niso bili povsem vidni.

Manj izpostavljeni

Po predsednikovih besedah je pozitivno to, da se finančne obveznosti postopno zmanjšujejo (s 55,5 milijona na 45 milijonov evrov v enem letu), vse družbe so manj zadolžene in zmanjšale so se obveznosti do bank, ki izvajajo močan pritisk. Poslovanje v praktično vseh sektorjih se je v prvi polovici tega leta izboljšalo, saj je gospodarska slika pozitivnejša, čeprav težav še ni konec.

Na lansi negativni rezultat so poleg upada povpraševanja v raznih sektorjih vplivale oslabitev naložb v živilskem sektorju in rezervacije za krite izgub odvisne družbe KB Finance (enega največjih virov glavobolov v holdingu), ki je prenehala poslovali in je v likvidaciji.

Na ravni Skupine KB1909 je izguba konec leta 2013 znašala 10 milijonov evrov, medtem ko je bila konec leta 2012 zabeležena izguba v višini 13,9 milijona evrov. Promet znaša 92,5 milijona evrov, medtem ko ga je bilo leto prej za 110,2 milijona evrov. Število zaposlenih v skupini se je v enem letu zmanjšalo s 450 na 396, trenutno pa jih je nekaj nad 370.

Kava, grehi in okrevanje

Boris Peric je predstavil tudi poslovne rezultate v posameznih sektorjih. Najprej se je zaustavil pri kavi: Skupina Cogeco preživlja nekajletno krizo, njena finančna izpostavljenost pa se postopno niža. Čisti poslovni izid družbe Cogeco je bil -3,7 milijo-

Boris Peric in delničarji na petkovi skupščini

KULTURNI DOM

na (v letu 2012 -4,2 milijona), promet pa se je v enem letu zmanjšal za četrino. To se je zgodilo delno zaradi cene kave, ki se je prepolovila, delno pa v skladu s komercialno odločitvijo, da skupina ohrani v tem sektorju samo stranke, ki plačujejo redno.

Na vprašanje Igorja Pahorja (zastopnika Sklada Trinko), kako se razvija reševanje v tem sektorju, pa je podrobnejše odgovoril član uprave holdinga KB1909 Roberto Tabaj, ki od izbruha krize vodi Cogeco. Brez ovinkarjenja je pojasnil, da je bila ta družba ob koncu leta 2012 na robu stečaja, »saj je bilo finančno stanje nevzdržno, tedanje vodstvo pa temu ni bilo kos«. Tabaj je razložil, da je Cogeco od leta 2008 (ko je KB1909 odkupil družbo od družine Lokar) do leta 2011 rastel prehitro in nezdravo. V tem času se je promet potrojal, začelo se je tudi poslovanje z necarinjeno surovo kavo, ki zahteva visoko finančno zmogljivost (zdaj to opuščajo), ob tem so cene surove kave zelo nihale. Medtem je odkup podjetij, ki v Bologni in Tavagnaccu proizvajajo kavne aparate ter pakirajo kapsule in blaznice kave, terjal investicijo 7 milijonov evrov.

Tabaj je dober del krivde pripisal nekdanjemu vodstvu Cogeca (delo leta pa je vsekakor nadzorovala uprava matične družbe). »Tedanje vodstvo je bilo pri upravljanju industrijskega dela gotovo pomanjkljivo, omeniti pa gre tudi namerno oškodovanje podjetja iz lastnih interesov,« je bil brez dlak na jeziku Tabaj, ki je omenil tudi kazenske ovadbe. Ni navedel imen - govoril je o »tedanjem vodstvu in tretjih osebah«; v tistih letih je bil direktor Cogeca Roberto Vidoni. Tabaj je dodal, da »največja odgovornost je naša, ker smo k problemu direktno prisotili z veliko zamudo«. Sledili so zamenjave in začetek daljše sanacije, katere prva faza se bo zaključila avgusta letos. Septembra bo sledil nov skupek načrtov, ki bodo tokrat usmerjeni v razvoj. Letošnji podatki kažejo na znatno izboljšanje, čeprav bo rezultat v manjši meri še negativen. Revizijska družba Deloitte & Touche v svojem poročilu potrjuje, da verjame v sposobnost Cogeca, da v prihodnjih letih izpolni obveznosti in izboljša stanje.

Pri Marku ni novosti

V medicinskom sektorju je bil čisti poslovni izid pozitiven za 591 tisoč evrov, rahlo boljšo kot v prejšnjem letu. Tudi v skupini Mark Medical so ni-

žali stroške ter število zaposlenih, težave pa povzročajo pritiski javnih uprav na nižanje cen zdravil in medicinske opreme. Peric se je zahvalil Damijanu Klanjščku, ki je pred meseci zapustil krmilo Marka, ostaja pa v poslovnom krogu KB. Na vprašanje, ali je Mark Medical res naprodaj, je Peric pojasnil, da je jeseni prišla ponudba za odkup, a se zaenkrat ni nič razvilo. »Interes je bil, a to je vse,« je dejal in spomnil, da je kupoprodaja podjetij ena glavnih dejavnosti matične družbe.

V ostalih sektorjih je Mipot posloval negativno za 200 tisoč evrov, Distriest in Mladina sta zabeležila pozitiven rezultat, distribucijska dejavnost pa si nekaj več obeta od letošnjega leta, saj so prihodki odvisni tudi od prodaje sličic nogometne (Panini) ob velikih športnih dogodkih. Podjetje Indules precej veča prihodka, nazadnje je prevzelo podjetje Radeče papir srl, ki v Italijo prodaja papir tovarne Radeče. Slednja je letos ponovno začela obratovati. Transmedia je bila s produkcijo uspešnega filma Zoran, moj nečak idiot deležna »majhnega profita in velikih zadoščenj,« je dejal Peric. Novi nakupovalni center Tiare Shopping pa kljub bojaznim ni negativno vplival na poslovanje kinodvoran Transmedia, ki so v začetku tega leta privabilo celo nekaj več gledalcev.

Analizirati pretekla leta

Valentina Pahor je prebrala poročilo nadzornega sveta, ki je ocenil, da pri upravljanju ni bilo nepremišljenih dejanj ter navzkrižnih interesov, obenem pa pozval upravo, naj udejanji vse načrte za izboljšanje ekonomsko-finančnega stanja družbe.

Med razpravo je Igor Pahor poddaril, da je Sklad Trinko glavni delničar, delnice pa so tudi njegov glavni vir dohodkov, zato ga je kriza prizadela. »Uspeh družbe KB1909 je bistven za Sklad Trinko in našo skupnost. V Skupini je bilo lani izplačanih za 16 milijonov evrov plač, trenutno dela 370 ljudi, to je 370 družin. Zavestati se moramo teže naše družbe, prav zato moramo strogo analizirati njen poslovanje,« je dejal Pahor. Zahteval je nekaj pojasnil in predlagal organizacijske spremembe z uvedbo kvalificiranih ljudi, ki bi se ukvarjali z osebjem ter z analizo tveganj pri finančnih naložbah. Predlagal je tudi poglobljeno analizo preteklega obdobja, saj »nekateri težave izhajajo iz odločitev iz-

dejavnosti Kmečke banke 10 milijonov evrov kapitala: likvidnih sredstev je bilo za 6 milijonov, preostale 4 milijone je predstavljala nepremičnina, v kateri je goriški KB center. Po letih rasti se je kapital več kot potrojal in se približal 40 milijonom evrov, ob koncu leta 2012 je znašal 33,9 milijona, po dokapitalizaciji pa 37,6 milijona evrov. Danes znaša kapital 30,6 milijona evrov.

Aljoša Fonda

DZP d.o.o.-PRAE s.r.l. 2014 © Vse pravice pridržane

NOVINARJI PD Sindikalno sporočilo

Novinarke in novinarji Primorskega dnevnika bodo tudi naslednji dve leti delali v režimu solidarnostne pogodbe. Naš založnik DZP-PRAE se je namreč odločil, da varčevalne ukrepe, s katerimi skuša zajeziti krčenje državnih prispevkov, podaljša za dodatnih 24 mesecev. To pomeni, da bomo tudi prihodnji dve leti delali s približno četrino nižjim delovnim urnikom, da bo časopis izhajal na manj straneh, da bo delno ukinjeno praznično delo in da torej po nekaterih praznikih Primorski dnevnik ne bo izšel.

Sindikalnim predstavnikom novinarskega osebja ni preostalo drugega kot da dogovor podpišemo: menimo namreč, da bi ostale možne alternative še bolj prizadele zaposlene in bralce. Kljub temu, da ostajamo prepričani, da potrebuje naš časopis predvsem vsebinske in kadrovske spremembe ter posodobitev ponudbe, vemo, da bomo spremembe stežka udejanjili v takih delovnih pogojih, ko časopis dnevno ustvarja od 6 do 10 ljudi. Vprašanje financiranja našega dnevnika je treba najprej rešiti v Rimu: vlada, ki naj bi v prihodnjih mesecih pripravila osnutek novega založniškega zakona, naj upošteva specifiko manjšinskih dnevnikov (in ostalih medijev) ter jim zagotovi redna in točno določena sredstva. Kaj nas v nasprotnem primeru čaka junija 2016, ko solidarnostne pogodbe ne bo več mogoče podaljšati, ne vemo.

Cenjene bralke in bralce počnovno prosimo za razumevanje in podporo.

Sindikalno predstavnštvo novinark in novinarjev Primorskega dnevnika

38. REDNI OBČNI ZBOR

Razstavna dvorana Zadružne kraške banke na Opčinah

Jutri, 30. junija 2014 ob 19.00

DNEVNI RED:

- 1) poročilo predsedstva in nadzornega odbora SDGZ;
- 2) razprava;
- 3) predstavitev in volitve obračuna in finančnega stanja za leto 2013 ter proračuna za leto 2014;
- 4) razno

Člani lahko parkirajo brezplačno na parkirišču banke.

Za informacije: tel. 040 67248, info@sdgz.it

SDGZ Slovensko deželno gospodarsko združenje www.sdgz.it

Vljudno vabi člane na

SVETI IVAN - Občni zbor ŠZ Bor

Usoda Stadiona 1. maj ostaja še naprej negotova

Izreden prispevek deželne vlade in negativni odgovor iz Ljubljane

Sportno združenje Bor je za delovanje Stadiona 1. maj pred kratkim prejelo od Dežele Furlanije-Julijskih krajine izredni prispevek 50.000 evrov. Za to nosita zaslugo predvsem deželna svetnika Igor Gabrovec in Stefano Ukmari. Prispevka Bor sicer še ni vnovčil, medtem ko je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu v slovenske slovenske vlade ocenil predloženi projekt za delno obnovo Stadiona »z ničlo«. To je na občnem zboru ŠZ Bor dejal predsednik Igor Kocjančič, ki je ocenil, da se dejansko stanje Stadiona še ni premaknilo z mrtve točke. Usoda objekta pri Sv. Ivanu ostaja vsekakor priarna skrb glavnega odbora ŠZ Bor.

Odbor združenja se zaveda, da je trenutek težaven za vse organizacije in za celotno organizirano gibanje Slovence v Italiji. »Če pa bo naša skupnost, ki je dejansko lastnik te verjetno največje zasebne lastnine s športno namembnostjo v tržaški pokrajini, vztrajala pri "neodločanju", bo slej ali prej napočil trenutek,

ko bo moral Stadion zapreti vrata iz varnostnih razlogov,« je dejal predsednik Bora. Kocjančič je sicer izrazil upanje, da se bo v pozitivnem smislu še kaj zgodi tudi v teh poletnih mesecih.

Kocjančič je udeležence 49. občnega zборa (žal jih ni bilo ravno veliko) v dvoran KD Slavko Škamperle opozoril, da bo treba preložiti na kasnejši datum odobritev obračuna za leto 2013 in proračuna za leto 2014. In to zato, ker iz tehničnih razlogov ni bilo mogoče pripraviti dokončne bilance v doglednem času in tudi nadzorni odbor ni uspel pregledati listin do občnega zboru. Zato so sklenili, da bodo odobritev obračuna in proračuna preložili na kasnejši datum.

Kocjančič je sicer na kratko izpostavil tudi letošnje uspehe Borovih klubov in sekcij (košarka, odbojka, ritmika, atletika, plavanje, športna šola in rekreacija). Podčrtal je tudi, da je v zadnjem obdobju močno zaživelu tudi kulturna dejavnost v okviru KD Škam-

perle (gledalische in plesne delavnice, otroške urice).

Občnemu zboru so pozdrave posredovali Igor Gabrovec, Stefano Ukmari, Iztok Furlanič ter predsednik SSO Dražgo Štoka. Posegla sta predsednik ZSŠDI Jože Peterlin, ki je imel daljši in artikularan poseg o pomenu in usodi Stadiona, ter pokrajinski predsednik SKGZ Marino Marsič, ki je opozoril, da je treba čim prej obravnavati vprašanje Stadiona v

okviru omizja, ki naj ga sestavljajo obe krovni organizaciji, ZSŠDI in ŠZ Bor. Predsednica KD Slavko Škamperle Milica Kravos je poudarila, da je treba vztrajati z optimizmom in opozorila, da bo letos 65-letnica obstoja Stadiona, 60-letnica njegovega delovanja ter 55-letnica ŠZ Bor. Ob koncu se je razvila zanimiva razprava, skupščina je sklenila, da se bo ponovno sestala za odobritev bilance po 15. avgustu.

»Balon« v Borovem športnem centru na Stadionu 1. maj

ARHIV

PROSEK - Ločitev od Svobodnega Trsta Na Krasu zasnovali drugo gibanje za STO

V polni dvorani Kulturnega doma na Proseku (*foto Damjan*) je sinoči potekala nova skupščina tistega dela gibanja Svobodni Trst, ki je pred enim mesecem za svojega predsednika izvolil Vita Potenzo (drugo gibanje vodi Roberto Giurastante, njegova skupščina je bila 21. junija). Da bi se izognili tožbam in postopkom v zvezi z uporabo imena »Gibanje Svobodni Trst«, so člani te frakcije, v kateri je veliko Slovencev, razpravljali o novem uradnem imenu svojega gibanja. Ena izmed opcij je bila »Gibanje za STO«.

Tako je razkol med obema gibanjem postal dokončen in uraden, čeprav je bilo to jasno že pred časom, ko so bili nekateri ustanovni člani izključeni. Giurastante pa jih je tudi kazensko ovadil zaradi »zdrževanja v hudodelskne namene«. Novo gibanje z začasnim sedežem v Ul. Cosulich (v industrijski coni) je sinoči obravnavalo tudi vsebine, po »sezoni« pravnih bitk za Svobodno tržaško ozemlje naj bi prišla bolj v ospredje gospodarska vprašanja. Programski dokument vsebuje predloge za prostocarinske cone, razvoj pristanišča, območje železarne, turizem in druga vprašanja.

V Križu praznik vaških zavetnikov

Kriška skupnost praznuje danes praznik vaških zavetnikov Sv. Petra in Pavla. V domači cerkvi je bila sinoči slovesna evharistija, današnji slovesni maši (začetek ob 9.30) bo sledila tradicionalna procesija po kriških ulicah. V Slomškovem domu bosta danes dopoldne in jutri med 17.30 in 19.30 na ogled razstavi Arhitektura Krasa (fotografije) in Dragocenosti nitke (čipke, ki so bile izdelane s pomočjo klekelj).

Na prireditvenem prostoru ob nogometnem igrišču se nadaljuje vaški praznik v prireditvi SKD Vesna, ŠD Mladina in ŠD Vesna. Ob 19. uri bo nastopila skupina Cheerdance millennium, na kar bo nogometna tekma v ženskem nogometu med poročenimi in neporočenimi vaščankami.

AcegasApsAmga

Società del Gruppo Hera

Od **1.julija**
na **tržaškem** območju
novi telefonski številki za klic v sili sta:

voda
800 996 062
plin
800 996 060

AcegasAps
Società del Gruppo Hera

Kam z odpadki?

Da bi izboljšali ločeno zbiranje in zaježili pojav divjega odlaganja kosovnih odpadkov ob cestah, bomo v naslednjih sobotah od 10. do 18. ure uredili potuječe zbirne centre na različnih lokacijah.

21. JUNIJ
Območje parkirišča Božetična pri Bošketu, sedež Št. Števila Okraja

28. JUNIJ
Območje parkirišča ob železnični postaji (dostop iz ulice Kio Primorje)

5. JULIJ
Sedež Civilne zaščite (bivši rekreacijski center) Križ

KOSOVNI ODPADKI pohištvo, žimnice, obešalniki, lestenci, smuči, kovinske police in mreže, lonci, pločevinke, kante, železni predmeti

BELA TEHNIKA IN ELEKTRONIKA hladilniki, pralni stroji, sesalniki, TV-ji, radio sprejemniki, računalniki, grelc vode

ZELENI ODREZ trava, listje, veje, odpadki rastlinskega izvora

STEKLENE ŠIPE okensko steklo, ogledala

NEVARNI ODPADKI laki, barve, neuporabljena topila, uporabljena olja

PNEVMATIKE IN SVINČENI AKUMULATORJI (avtomobilske baterije)

EKOLOŠKE SOBOTE

SDGZ - Pogovor s predsednikom Nikom Tenzejem pred jutrišnjim 38. občnim zborom

Inovacija ključ za izhod iz gospodarske krize

Za uspešen boj za izhod iz krize je temeljno gledati naprej. Poglavitno je vsekakor spodbujati inovacijo podjetij, ki bi se moral za bolj uspešno poslovanje tudi združevati, ko imajo slične interese. Slovensko deželno gospodarsko združenje bo seveda pomagalo svojim članom pri izvajanju vseh potrebnih postopkov. Sploh pa bo SDGZ spodbujalo svoje člane, da gledajo v prihodnost in se poslužujejo vseh možnih zamisli in finančnih sredstev, ki so na razpolago.

To nam je povedal predsednik SDGZ Niko Tenze, s katerim smo se pogovorili v vidiku 38. rednega občnega zборa združenja, ki bo jutri ob 19. uri v razstavni dvorani Zadružne Kraške Banke na Opčinah (Ul. Ricreatorio št. 2). Tenze je bil na lanskem občnem zboru potren za predsednika, takrat pa so tudi obnovili in pomladili upravni odbor.

Kakšen je obračun delovanja in kaj bo zaznamovalo jutrišnji občni zbor?

Na občnem zboru bomo podali obračun lanskega delovanja. V zadnjem obdobju se je namreč zaključilo evropsko načrtovanje 2007-2013 oziroma zaključili so se tudi večji evropski projekti, ki smo jim sledili pri združenju. Do izraza bo prišla konsolidacija našega premoženskega stanja in dejstvo, da je bil poudarek vselej na storitvah za naše člane. Poleg tega je prišlo v tem obdobju tudi do utrditev sodelovanja s sorodnimi stanovskimi organizacijami, kot sta na primer Confcommercio ali Confartigianato, s katerimi imamo zelo dobre odnose.

Kakšno pa je sodelovanje z javno upravo oziroma institucijami v deželi Furlaniji-Juliji krajini in z Republiko Slovenijo?

Sodelovanje je zelo dobro z vsemi lokalnimi upravami, od deželne do pokrajinske in občinske. Udeležujemo se vseh omizij, na katerih je razprava o sindikalnih vprašanjih. Institucionalni stiki s Republiko Slovenijo so tudi zelo dobrski.

Na zadnjem občnem zboru junija lani ste bili potrjeni za predsednika SDGZ, napovedovali pa ste med drugim prestrukturiranje in posodobitev organizacije. Kakšen je obračun po enem letu?

Lani smo pomladili odbor, ki si je zastavil cilj, da nudi čim več storitev našim članom. Zato smo v zadnjem letu v sodelovanju z našim podjetjem Servis dali temu prednost in začrtali nekatere smernice, katerih namen je posodobitev službe in ponudba čim več storitev, tudi novih, našim članom. V tej luči gre gledati tudi na omenjeno utrditev sodelovanja z drugimi stanovskimi organizacijami in javnimi institucijami.

Evrpsko programsko obdobje 2007-2013 se je torej komaj zaključilo. Kakšni so bili najpomembnejši evropski projekti, pri katerih ste sodelovali in kako se pripravljate na novo programsko obdobje?

Evrpski projekti so nam poleg sodelovanja na relaciji Slovenija-Italija omogočili utrditev odnosov z italijanskimi partnerji. Sicer zahteva vsak projekt dosti časa in truda. Zadnje leto predstavlja v bistvu konec enih projektov in začetek drugih. Med evropskimi projektmi, pri katerih smo sodelovali, naj omenim strateški evropski projekt iCON, ki je nastal v okviru programa Cilj 3 Italija-Slovenija 2007-2013. Združenje je bilo pri tem odgovorno za vključevanje mladih v delovno okolje na čezmejnem območju in je pravilo vrsto delovnih praks in izmenjav.

Kako pa poteka delo v raznih sekcijah?

Nekatere sekcije so bolj aktivne in druge manj. Če se omejam na splošno oce-

no, je gostinska sekcija v tem času aktivna s prireditvijo Okusi Krasa, ki je postalna stalnica v zadnjih 13 letih. Sekcija že pripravlja novo pobudo, poleg tega snuje nove projekte tudi s čezmejno mrežo gostincev s kraškega konca za skupno promocijo Krasa. Sekcija je aktivna tudi na sindikalnem področju in je že zaprosila za srečanja z novimi župani. Problemi, ki zadevajo gostinstvo, kot so razni občinski davki, so namreč na dnevнем redu. Glede sekcije obrtnikov naj omenim center za tehnične storitve CATA, ki ga vodimo skupaj z drugimi stanovskimi organizacijami in ki je končno začel delovati. Dežela Furlanija-Julijška krajina je namreč pooblastila SDGZ, da deli deželnata finančna sredstva obrtnikom prek centra CATA. V maju pa je sekcija podpisala listino glede evropske konvencije za umetniško obrt, ki bo med drugim omogočala našim obrtnikom udeležbo na mednarodnih sejmih. Sekcija za zunanjotrgovino je tudi zelo aktivna in je med drugim izdala publikacijo s podatki vseh naših operaterjev zunanjotrgovine, kar bo zelo koristno pri udeležbi na raznih sejmih. Sekcija samostojnih poklicev pa je bila zelo aktivna pri izdelavi predlogov, ki so jih posredovali tržaški občinski upravi v imenu slovenske narodne skupnosti v okviru izdelave novega tržaškega občinskega prostorskega načrta.

Kaj pa v Gorici in Čedadu?

Tudi pri Slovenskem gospodarskem združenju smo z novimi odbori postavili temelje za triletno delo. Na Goriškem in Videmskem smo zasnovali strategijo za ponovno pridobitev članov, katerih število je zaradi krize in drugih problemov upadel. V Čedadu pa smo med drugim ustanovili konzorcij podjetij za ovrednotenje Nadiških dolin in Terske doline prek spodbujanja turističnih dejavnosti.

Leto 2014 naj bi zaznamoval konec gospodarske krize in začetek ponovne rasti, čeprav bo treba po napovedih za nova delovna mesta še počakati. Kako je danes s slovenskimi podjetji in kakšne so perspektive?

Gospodarska kriza je zajela naše kraje kasneje. Če so ponekod zaznavni znaki izboljšanja, to žal še ne velja za Trst, ki je oddaljen od stičišča dogajanja. Zdaj so trgovina in druge panoge zelo pod udarom. Čeprav so znaki, da se bo stanje izboljšalo, smo trenutno še v hudi krizi, tudi novih delovnih mest zaenkrat še ne bo.

Kakšni so torej načrti SDGZ za kljubovanje težavam in za izhod iz krize?

Naš pogled je že jasen v dveh strategijah za prihodnost, ki smo ju osnovali letos. Prva zadeva projekt Inkubator za mlade, katerega namen je pomagati mladim, ki želijo ustanoviti podjetje. V tem okviru je skupina mladih od novembra lani sledila nizu strokovnih predavanj in tečajev. Po zaključenem projektu bodo nekateri izmed njih ustanovili štiri podjetja, ki jih bodo gostili v prostorih centra BIC. Drugi projekt zadeva inovacijo podjetij. V tem kriznem obdobju smo ugotovili, da potrebujejo naša podjetja ali vsaj del naših podjetij pomoč pri posodabljanju in rasti, še posebej glede tehnološkega in inovativnega pristopa. Poleg tega želijo nekateri preusmeriti lastno podjetje v produktivno dejavnost, da bodo lahko nasakovali poleg lokalnih tudi evropske oziroma mednarodne trge, zlasti v luči novih evropskih razpisov.

SDGZ bo v tej luči našim članom stalno v oporo, saj je v vseh obdobjih skrbelo za načrtovanje, od čezmejnih do evropskih projektov. Zdaj je nova faza, in sicer faza inovacije naših podjetij. To je izliv, s katerim se bo soočalo združenje v prihodnosti.

Aljoša Gašperlin

Predsednik SDGZ
Niko Tenze

Finančna straža z novim poveljnikom

Brigadni general Giovanni Padula je novi tržaški pokrajinski poveljnik finančne straže. Včeraj mu je dosedanji pokrajinski poveljnik Pier Luigi Mancuso, ki bo odlje delal na deželnem poveljstvu, predal posle ob navzočnosti deželnega poveljnika Antonina Maggioreja. Padula prihaja z generalnega poveljstva v Rimu, kjer je služeval na raznih oddelkih, štiri leta je vodil pokrajinsko poveljstvo v Sieni.

Slike in poezija Katarine Jeretin Ferluga

Katarina Jeretin Ferluga že veliko let živi na Kontovelu. Tu ustvarja in se ukvarja s slikanjem in poezijo. Pri Celjski Mohorjevi družbi in Župnijskem zavodu Dravje je pravkar izsel njen prvenec Narisala sem pesem zate. Zbirko sestavljajo podobe mandal, ki jih Jeretinova slika na svilo. Ob vsaki mandali je pesem, ki nosi njen isti naslov. Predstavitev zbirke bo potekala v sredo, 2. julija, ob 17. uri v prostorijah knjigarnje Celjske Mohorjeve družbe v Ljubljani (Nazorjeva 1), kjer bodo tudi na ogled nekatere slike umetnice.

KOMEMORACIJA - Pobuda VZPI-ANPI in drugih organizacij

Alma Vivoda, ženska, antifašistka in prva padla partizanka v Italiji

Vsestržavno združenje partizanov Italije VZPI-ANPI se je včeraj do poldne poklonilo spominu Alme Vivode, ki velja za prvo padlo partizanko v Italiji. Nekdanji partizani so se Vivode spomnili skupaj z drugimi borčevskimi in ženskimi združenji ter v sodelovanju s Pokrajino ter tržaško in miljsko Občino. Pokrajino je zastopal podpredsednik Igor Dolenc, občinski upravi pa Umberto Laureni (Trst) in Laura Marzi (Milje).

Zgodovinarka Marina Rossi je Almo Vivodo, ki je 28. junija 1943 padla pod streli orožnika v Ul. Pindemonte, predstavila kot radovedno in vsestransko angažirano žensko. Plačala je z življenjem svojo vero v boljšo prihodnost. Novinarka Poljanka Dolhar se je vprišla o tem, kako bi se današnja mlada generacija obnašala v primeru kratjenja osnovnih človekovih pravic, torej če se bi ali ne bi angažirala v odporniškem gibanju. Če sodimo po malodušju, ki vrla danes v družbi, bi bil odgovor

Zgodovinarka Marina Rossi med govorom na komemoraciji

FOTO DAMJ@N

na to vprašanje vse prej kot pritrden. Govornica je predlagala, da bi pristojni (začenši z Občino) postavili v Ul. Pindemonte informativno tablo o okoliščinah smrti miljske anti-fašistke, ki bi si tudi zaslужila poimenovanje kraja, kjer so jo ubili. VZPI-ANPI to zahteva že dalj časa. Včerajšnji spominski prireditvi je predsedovala Tatjana Malalan.

ULICA MOLINO A VENTO - Skuterist v bolnišnico

Izsiljena prednost, trčenje in k sreči lažje posledice

V spodnjem delu Ulice Molino a Vento sta včeraj ob 14.10 trčila avtomobil in večji skuter (foto Damj@N). Starejši volkswagen polov z evidentno tablico iz Vicenze je pripeljal s strme Ulice Caprin na Ulico Molino a vento ter počasi obrnil levo proti Garibaldijevemu trgu. Pri tem je menda izsilil prednost skuteristu, ki je vozil s trga po Ulici Molino a vento navkreber. Prišlo je do čelnega trčenja in skuterista je odbilo nekaj metrov stran. Pristal je na asfaltu, z rešilcem ga je služba 118 kmalu zatem prepeljala v katinarsko bolnišnico, poškodbe pa niso hude. Nesrečo je obravnavala tržaška občinska policija.

MATURE - Liceja Franceta Prešerna

V A in B razredih izdelali vsi, 3 stotice

Odličnjaka Cristina in Emiliano Leghissa si ogledujeta končne ocene

FOTODAMJ@N

Na Liceju Franceta Prešerna so včeraj objavili končne uspehe maturantov iz naravoslovno-multimedijijske smeri oziroma znanstveno-fizikalne smeri. Izdelali so vsi dijaki in dijakinja, v 5. B razredu pa so bili dve odličnjakini in en odličnjak.

Naravoslovno-multimedijijska smer:

Leo Černic 74/100, Nina Malalan 83/100, Stefano Per-

co 84/100, Marko Sancin 60/100, Tamara Suman 82/100.

Znanstveno-fizikalna smer:

Barbara Ban 80/100, Sebastian Castriotta 89/100, Jessica Frandolic 80/100, Nika Klobas 97/100, Cristina Leghissa 100/100, Emiliano Leghissa 100/100, Milena Legiša 100/100, Andrej Pelikan 66/100, Marko Pernaric 70/100, Erika Sardoc 78/100, Dean Zuccolo 74/100.

ZGODOVINA - Pobuda Lions Club

V Devinu spominska tabla za vse padle v prvi vojni

Na devinskem gradu bodo danes ob 10.30 odkrili spominsko tablo za vse padle v prvi svetovni vojni. Tablo je postavil italijansko-slovenski odbor Lions Club severnega Jadrana. Kot piše v vabilu na odkritje spominske plošče hočejo italijanski in slovenski člani s to pobudo potrditi zvestobo idealom miru, bratstva in medsebojnega sodelovanja, to se pravi vrednotam, ki bi morale združevati vse ljudi in narode. Ob tej priložnosti bodo odborniki italijansko-slovenskega Lions Club severnega Jadrana podpisali vstopno listino, po kateri bo v odbor uradno pristopilo združenje Lions Klub Zarja iz Portoroža.

Jutri v Križu občni zbor Ribiškega muzeja

V Sirkovem domu v Križu bo jutri z začetkom ob 20. uri redni občni zbor Ribiškega muzeja tržaškega Primorja. Udeleženci si bodo najprej ogledali nastajajoči muzej pod domom, nato bo zgodovinar Milan Pahor predstavil knjigo upokojenega ladijskega kapitana Bruna Volpija Lisjaka o zgodovini in dediščini slovenskega morskega ribištva. Volpi Lisjak je skupaj s predsednikom Frankom Cossutto »duša« Ribiškega muzeja, ki si ga je pred kratkim ogledal deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti.

Še danes do večera dela na openskem krožišču

Na velikem krožišču pred Opčinami (arhivski posnetek) se bodo še do drevi nadaljevala vzdrževalna dela proge openskega tramvaja. Odcep za Prosek bo tako danes zaprt za promet, tako da se lahko na zahodni Kras vozimo po Ul. Carsia ali skozi središče Opčin po Proseški ulici. Vse potrebne prometne informacije nudijo na brezplačni telefonski številki 800-016675.

PRISTANIŠKA OBLAST - Odredba

Staro pristanišče je od včeraj zaprto za promet

Staro pristanišče, ki je bilo več desetletij zaprto za Tržačane in so ga končno delno odprli pred tremi leti, je od včeraj ponovno zaprto za promet. Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi je namreč sredi aprila izdala odredbo, ki predvideva zaprtje tega območja za promet in tudi za pešce. V odredbi je bilo zapisano, da bo začela prepoved veljati, ko bodo namestili ustrezne prometne znake.

To se je zdaj zgodilo. Prometne znake so včeraj postavili tako ob vhodu na Miramarškem drevoredu kot na Trgu Santos blizu železniške postaje. Kdor bo kršil odredbo, bo moral plačati globo 51 do 309 evrov, še huje pa bo za tiste, ki bodo na tem območju parkirali. Monassijeva je formalno izdala odredbo iz varnostnih razlogov. V zadnjem času naj bi namreč tam ljudje divje parkirali, a tudi številni Romi naj bi se naselili. Prepoved prometa in dostopa za pešce naj bi po mnenju predsednice Pristaniške oblasti vse to preprečila.

OPČINE - Priljubljena vzgojiteljica Magda Križmančič odhaja v pokoj

Hvala, Magda

Slovo od dolgoletne vzgojiteljice je bilo kar se da prisrčno

50 vrtnic. Vsak otrok, ki je letos obiskoval obe sekciji otroškega vrtca Andreja Čoka na Opčinah, je po en dišeč cvet na prireditvi ob zaključku šolskega leta poklonil ljubljeni vzgojiteljici Magdi Križmančič Petaros, ki po 42. letih službe odhaja na zasluzen pokoj. Zanje je bila torej letošnja prireditev zadnja, zato so ji otroci, starši, kolegi in celo njeni bivši varovanci pripravili nepozabno, ganljivo presenečenje. A pojedimo po vrsti.

Bliža se zaključek šolskega leta tudi v otroških vrtcih, ki bodo zaprli svoja vrata. Resnici na ljubo se je obisk malčkov po prvem tednu junija, ko so nastopile poletne počitnice v šolah, že razredčil. Zato so zaključne prireditve večinoma povsod že izpeljali.

Letošnja zaključna prireditev v vrtcu Andreja Čoka na Opčinah bo vsem ostala v neizbrisnem spominu. Na začetku so bili seveda protagonisti otroci. Kot prvo so prikazali plesno točko, ki so jo pripravili v teku posebnih delavnic, ki jih je med letom vodil koreograf Evgen Todor. Ker so se »velički«, to se pravi najstarejši otroci, ki zavučajo vrtec in odhajajo na osnovno šolo, naučili Župančičeve Ciciban in čebela, so učiteljice pripravile celotni program, ki je bil pomladno obarvan: velike pisane rože so krasile scenografsko, kostume otrok, otroci pa so se v logi rožic, čebelic in nagajivih Cicibanov izkazali tudi v posebni koreografiji, v kateri so nastopili prav vsi. Recitacija in ples sta se prepletali še s petjem, vmes pa so - kot vsako leto - osemnajstim »ve-

ličkom« podelili simbolične diplome in se od njih poslovili.

Nato so se »reflektorji« preusmerili v vzgojiteljico oz. učiteljico (kot jo vsi imenujejo) Magdo. Ker je vzgojila cele generacije otrok - nekateri so ji v varstvo zaupali že svoje otroke - in ker je izredno priljubljena tako med malčki, kot med starši in kolegicami, so vsi omenjeni zaključno prireditev v vrtcu izkoristili, da so ji pripravili presenečenje. Zahvalili so se ji z iskrenimi pozdravi, govorili, priložnostno pesmico, darili in z okusno zakuskijo.

Posebno občutene so bile besede njene dolgoletne kolegice Magde Stanič, ki je obudila spomine na njuna prva srečanja na bivšem učiteljišču, nakar na vsa dolga leta njunega plodnega sodelovanja na službenem mestu. Za njeno neutrudno delo in predanost sta se ji zahvalili tudi sedanja ravnateljica Openskega didaktičnega ravnateljstva Marina Castellani in bivša ravnateljica Stanka Čuk. Otroci, kolege, starši in njeni nekdanji varovanci so ji poklonili posebno darilo v spomin. Tudi sama učiteljica je za vsakega otroka posebej skvačala obesek v obliki srčeca in vanj skrila sladko darilce. Za najbolj ganljiv trenutek pa so, kot rečeno, poskrbeli otroci sami, ki so jo presenetili s tem, da ji je vsak podaril po eno vrtnico. Res številni udeleženci posebne prireditve so se nato zadržali ob obilnem in okusnem prigrizku, ki se je začel z rezanjem velike torte in zdravico.

OBČINA TRST - Občinska uprava pripravlja turistično digitalno platformo

Projekt »Discover« za spoznavanje Trsta

Razvijati turistični sektor v sodelovanju z občani ter še oplemeniti kulturno ponudbo je namen nove turistične digitalne platforme, ki jo pripravlja tržaška občinska uprava v sodelovanju z družbo TCD (»Trieste città digitale«). Platforma z imenom »DiscoverTrieste« je še v pripravi in naj bi bila nared v oktobru za časa regate Barcolane. Sprva bo na voljo v italijanskem, angleškem in nemškem jeziku, osnovana pa bo tako, da jo bo mogoče uporabljati tako na računalniku kot na tabličnih računalnikih oziroma pametnih telefonih.

Načrtovanje platforme in potek njene priprave so predstavili včeraj na tiskovni konferenci, na kateri so povabili Tržačane, naja prispevajo predloge in sugestije (na razpolago je naslov elektronske pošte discovertrieste@tcd.it). Na srečanju z novinarji, ki je potekalo v prostorih orientalskega muzeja, so o projektu govorili tržaška podžupanja Fabiana Martini, občinski odbornik za razvoj in za gospodarske dejavnosti Edi Kraus, pokrajinski podpredsednik Igor Dolenc in predsednik družbe TCD (ki deluje pod okriljem tržaške občinske uprave) Enrico Marchetto.

Podžupanja Martinijeva je posudila, da je Cosolinijeva občinska uprava vselej spodbujala sodelovanje in

Tiskovna konferenca v orientalskem muzeju

neposreden stik z občani pri upravljanju mesta. V tej luči se je naravno razvila uporaba socialnih skupnosti oziroma mrež, kot sta na primer Facebook in Twitter. Sodelovanje na svetovnem spletu za promocijo Trsta in njegovih značilnosti pa je prava naložba, ki bo prispevala h gospodarskemu raz-

voju mesta, je še povedala Martinijeva. Projekt »Discover« bo torej zelo pomemben iz tega vidika, je povedal Kraus, ki je predstavil vsebino temu namenjenega sklepa občinskega odbora. Ta je izhajal iz predpostavke, da mora biti občinska uprava tista, ki izvaja politike za promocijo in ovrednotenje kul-

ture, umetnosti in turizma. Zato je potrebno, da Občina Trst širi informacije o Trstu v svet. Internet je danes izrednega pomena za turizem in bo torej nova turistična digitalna platforma odlično sredstvo za promocijo mesta oziroma tržaške pokrajine, je še povedal Kraus.

DSI - Jutri Nova knjiga Rafka Dolharja

Društvo slovenskih izobraženjev bo svojo redno sezono pondeljki večerov končalo jutri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 s srečanjem z dr. Rafkom Dolharjem. Začetka Mladika bo namreč predstavila njegovo najnovejše knjižno delo, ki obsegata dnevnik, ki si ga je pred leti beležil, ko se je udeležil odprave v himalajsko pogorje. Kot je značilno za njegova spominska in esejistična dela, pa avtor v pripoved vključuje tudi razmišlanja o širših človeških in narodnostnih temah.

Rafko Dolhar, ki je sicer znan kot zdravnik, politik in javni upravitelj v vrstah Slovenske skupnosti, je od mladih nog zavezani tudi planinstvu in pa pisani besedi. Obe tematiki je spojil že v svoji prvi samostojni knjigi, zbirki črtic Pot v planine iz leta 1965. Pozneje je goram, Krasu in rodni Kanalski dolini posvetil še več del.

Žetev sivke

V Ivanjem Gradu pri Komnu se je včeraj začela dvodnevna prireditev, tradicionalni Festival sivke na Krasu. Danes bo v okviru festivala potekala ročna in strojna žetev sivke, organizatorji pa so pripravili tudi številne druge dogodke. Obiskovalci festivala pa si bodo na eni od njiv lahko sami utrgali šopek dišeče sivke. Društvo Ekotera je pripravilo tudi več predavanj, spregovorili bodo o aromaterapiji, kraški kulturni dediščini, ekološkem kmetovanju in sivki na Krasu. Organizatorji obljudljajo tudi bogat spremljajoči program, ki bo ponujal razne delavnice - o hidrolatih, o izdelavi trdega mila, o izdelavi šopkov, pletenic in venčkov in mnogo drugega. Seveda na prireditvi ne bo manjala niti sivkina tržnica.

ŠC MELANIE KLEIN - Deset tednov dejavnosti Poletni center Pikapolonica vabi s pestrim programom

70 otrok tedensko, 14 izkušenih vzgojiteljev, 10 tednov; to so številke poletnega centra Pikapolonica, ki ga Študijski center Melanie Klein prireja šestnajsto leto zapored. Kot običajno se bo poletni center odrival v Bazovici, kjer otroke čaka svež zrak v vročih poletnih mesecih. Pikapolonica bo sprejemala otroke od 23. junija do 5. septembra, obeta pa se veliko novosti o katerih smo vprašali predsednico in koordinatorko Francescu Simoni, ter odgovornega Luko Udoviča.

Poletni center Pikapolonica doživlja vsako leto velik uspeh. Katere so značilnosti, ki jih nudite, zato da ste tako uspešni?

Francesca: »Najpomembnejši je za nas odnos z otroki. Skrbimo, da so skupine majhne, največ 6 otrok za otroke iz vrtca in 10 za otroke iz osnovne šole. Na tak način otroci niso le številka. Vzgojitelji se lahko z njimi igrajo in so pozorni na vsako njihovo potrebo, v večjih skupinah je to nemogoče. Starši dobro vedo, da, ko je otrok pri nas, je praktično kot če bi bil z njimi.«

Torej gledate predvsem na kakovost kadra kajne?

Francesca: »Seveda, vsi vzgojitelji so diplomirani in v večletno izkušnjo. Poleg specializiranega kadra, pa pozimo tudi na kakovost programa. Vsako leto ga skušamo izboljšati in nuditi nekaj novega. Letos bomo prvič imeli na razpolago kuharico in otrokom bomo nudili ljubšo dejavnost.«

Kaj pa novosti v programu, letos ste se odločili, da skrbite tudi za srednješolce?

Luka: »Tako je, letos imamo veliko presenčenj in novosti. Prvič prirejamo letos dva tedna tudi za srednješolce, saj ti nimajo velikih možnosti in provpraševanja je veliko. Nudimo jim veliko zabave in dejavnosti, tako za dečke kot za deklice. Prva dva tedna potekajo v sodelovanju z Ašd Zarja v športnem centru, kjer bodo na programu razni športi in druge delavnice. V prvih dveh tednih bo Ašd Zarja poskrbelo, da organizira, ob poletnem centru, tudi nogometni kamp. Otroci si lahko seveda izbirajo najljubšo dejavnost.«

Kaj pa preostali program?

Luka: »Desettedenski program je zelo raznolik in teme so letos moderne in privlačne. Imeli bomo Pi-

kapolonico x Factor, Pikapolonico Masterchef, sli bomo na kmetijo s Peppa Pig, pomagali trem prašičkom zidati hišice, napotili se bomo v deželo levov, srečali bomo gusarje na odprttem morju. Sledili bodo še tedni z naslovom »Pikapolonica v dvorani skrivnosti«, »Pikapolonica v sojini omaki« in »Vsi na igrišče«. Vsak teden bomo imeli motorične, glasbene in jezikovne delavnice, igre, ročna dela in izlete. Ob petkih pa bo na vrsti dan odprtih vrat s starši in vsak teden bomo imeli obisk častnega gosta.«

Poletni center Pikapolonica poteka v sodelovanju z ZSŠDI in je namenjen otrokom od 3. do 13. leta starosti. Podrobne informacije na www.melanieklein.org

mak

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 29. junija 2014

PETER, PAVEL

Sonce vzide ob 5.18 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.40 - Luna vzide ob 7.27 in zatone ob 22.00.

Jutri, PONEDELJEK, 30. junija 2014

EMILIA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,1 stopinje C, zračni tlak 1015,5 mb ustaljen, vlaga 57-odstotna, brezvetro, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 22,1 stopinje C.

OKLICI: Federico Serafini in Federica Filincieri, Roberto Saxida in Francesca Eramo, Eddy Manzan in Ivana Petrošić, Arturo Pucillo in Lara Verdoglia, Edoardo Marega in Cristina Bibalo, Fabrizio Ribařich in Michela Di Lauro, Luigi De Rosa in Ilenia Rita De Pace, Fabio Fioravanti in Luisa Celegarin, Nazareno Piero Babudri in Chiara Vatta, Daniele Garino in Giulia Bordi, Paolo Grassilli in Daniela Rosolen, Fabio Mini in Claudia Cervo, Giuseppe Altieri in Maria De La Paz Infantini, Quirino Martinisi in Francesca Tringali, Luca Scriggiani in Silvia Sassatelli, Saimir Gallushi in Fatime Beu, Arnold Pastrello in Marialuce Comingio, Alessandro Figliuolo in Eleonora Vidotti, Fausto Ragusa in Hayate Kanouni, Bruno Salmoni in Michela Scubla, Ruben Movio in Valentine La Porta, Marco Carulli in Kathleen Deirdre Hawes, Bruno Montevercchi in Francesca Chimera Baglioni.

Lekarne

Danes, 29. junija 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Combi 17, Ul. F. Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlje - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Fernetiči.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. F. Severo 122 - 040 571088, Žavlje - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Combi 17, Ul. F. Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlje - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 - 040 631785

Od jutri, 30. junija, do sobote,

5. julija 2014:

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Općine - Prosečka ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Prosečka ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8 - 040 767391.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

SKD Vesna, ŠD Mladina in ŠD Vesna
prirejajo danes, 29.6.

VAŠKI PRAZNIK

ob nogometnem igrišču v Križu
Ob 19. uri nastop Cheerdance Millenium, sledita nogometna tekma poročene-neporočene in ples

Na Biotehniški fakulteti v Ljubljani je uspešno diplomiral

Diego Geri

Iskreno mu čestitamo in želimo še veliko uspehov

noni Marija in Lilijana, Marko, Nives, Franjo, Devan in Cristina

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je

Jurij Verč

23. junija uspešno zagovarjal svojo disertacijo o medkulturnosti.
Doktorju znanosti s področja filozofije iskreno čestitamo!

Vsi njegovi

Čestitke

Naš super-tehnik SAMUEL KRALJ je zaključil višješolski študij z okroglo stotico. Navdušeno mu čestitamo in želimo enakih uspehov v nadalnjem študiju, vsi pri igralskih skupinah Slovenskega odra, Finžgarjevega doma in Slovenskega kulturnega kluba.

Draga ARIANNA, včeraj si stopeila na prag 50. let. Da bi te v življenu spremili le sreča, zdravje in veselje, to so naše iskrene želje. Radi te imamo, zato nazdravimo s teboj mi vsi: mama, Majda, Branko, Erik in Natalie.

TANJI PERIC iz srca čestitamo za doseženi doktorski naslov iz veterinarskih ved! Vsi pri društvu Timava Medjevas - Štivan!

Čestitamo naši maturantki MARI MURA za dober uspeh in ji želimo srečno in uspešno življenjsko pot. Vsi najdražji.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.15, 20.00, 21.40 »Big wedding«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »Un isolito naufragio nell'inquieto mare d'oriente«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.15, 21.30 »The summit K2«; 16.30, 20.00 »Era meglio domani«.

FELLINI - 17.00 »Gool!«; 18.45, 21.00 »Syncodche, New York«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 20.00, 21.30 »Jersey boys«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 22.15 »Quel che sapeva Maisie«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 22.00 »Thermae Romae«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.05 »Hiša velikega čarodeja«; 14.10 »Hiša velikega čarodeja 3D«; 14.00, 16.20, 17.50 »Kako izuriti svojega zmaja 2«; 14.30, 16.00, 18.25 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 18.10, 20.25 »Kako ne umreti na Zahodu«; 18.05 »Na robu jutrišnjega dne 3D«; 16.00, 19.55

RIBIŠKI MUZEJ

sklicuje

dne 30. junija
v domu Alberta Sirka v Križu
ob 19.30 v prvem in 20.00
v drugem sklicanju

14. OBČNI ZBOR

z naslednjim dnevnim redom:

1. Ogled muzeja
2. Predstavitev knjige: O zgodovini in dediščini slovenskega morskega ribištva. Avtor Bruno Volpi Lisjak. Predstavljal bo Milan Pahor.
3. Predsedniško poročilo
4. Predstavitev bilance
5. Razprava
6. Odobritev poročil in bilance
7. Razno

Toplo vabljeni vsi člani!

»Občudovanje«; 18.00, 20.00 »Sosedje«; 16.40, 19.45, 20.30 »Transformerji«; 20.15 »Zlohotnica 3D«; 14.15, 16.10 »Zlohotnica«.

KOSOLOV DOM SEŽANA - 20.30 »Transformerji«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Noah«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.00 »X-Men - Giorni di un futuro passato«; 16.30 »Il magico mondo di Oz«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Tutte contro lui«; 20.15 »Edge of tomorrow - Senza domani«; Dvorana 3: 16.30, 20.15 »Le week-end«; Dvorana 4: 16.30, 18.15, 20.00, 21.40 »Disney's Maleficent«; 16.30, 18.45, 21.00, 22.10 »La citta' incantata«; 18.10, 22.00 »Instructions not included«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Disney's Maleficent«; 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 »Il magico mondo di Oz«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Tutte contro lui«; 18.50, 21.30 »Jersey boys«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »The big wedding«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »Instructions not included«; 20.00, 22.15 »Edge of tomorrow«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Grand Budapest hotel«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 17.50, 20.00, 22.15 »Big wedding«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »Jersey boys«; Dvorana 3: 18.00 »Disney's Maleficent«; 16.00, 19.50, 22.00 »Thermae Romae«; Dvorana 4: 16.00, 17.50, 20.00, 22.10 »Tutte contro lui«; Dvorana 5: 16.00 »Piccola patria«; 18.00, 20.00, 22.10 »Syncodche, New York«.

Šolske vesti

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: nadaljuje se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2014/15. Info in vpisi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, Ul. Ginnastica 72. Tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

POŠOLSKI POUK za otroke osnovnih, nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v slovenskem Dijaškem domu S. Kosovel. Nadaljujemo z vpisi za š.l. 2014/15. Info in vpisi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, Ul. Ginnastica 72. Tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

RAVNATELJI SLOVENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL vabijo nove dijake, da uredijo formalnosti v zvezi z vpisi v prve razrede do petka, 11. julija.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v poletnih mesecih (do 23. avgusta) uradi zaprati ob sobotah. Urnik tajništva: 8.30 - 12.30.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvonec že zvoni« v slovenskem Dijaškem domu S. Kosovel, od 1. do 5. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program predvideva utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na novo šolsko leto ter razne delavnice (športno, gledališko, je-

zikovno). Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure na tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

Izleti

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet na Sv. Višarje in Belopeška jezera, ki bo v četrtek, 3. julija. Info in vpisi na tel. št.: 347-9322123 ali 346-8222431, najkasneje do 30. junija.

SPDT vabi člane na srečanje s pobratnim društvom Integral v soboto, 5. in nedeljo, 6. julija, na Planini pri Jezeru. Tržaški planinci se bodo na srečanje podali z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi. Nujna je prijava do ponedeljka, 30. junija, na tel. št. 040-635627 (urad ZSSDI, pon.-pet. 8.00-14.00) ali na m.perott@libero.it ter f.starec@gmail.com.

KMEČKA ZVEZA, v sodelovanju z ZKB, vabi na tradicionalni izlet z avtobusom na Kmečki praznik, ki ga Skupnost južnokoroških kmetov letos prireja v Selah na Koroškem v nedeljo, 6. julija. Vpis na Kmečki zvezni - Trst (040-362941).

KRUT v sodelovanju z DSU Trst sporoča, da je še nekaj prostih mest za celodnevno druženje z futranjo plovbo do Rovinja, v četrtek, 10. julija. Vse dodatne informacije na sedežu Kru.ta v Ul. Cicerone 8, tel.: 040-360072 v dopoldanskih urah, krut.ts@tiscali.it

Obvestila

POLETNI CENTRI V DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVELA: nadaljujemo z vpisi otrok v poletna središča. Namenjena so otrokom, ki obiskujejo jaški, vrtec in šole (do 12 let) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72 (pon.-pet. 8.00-16.00).

Tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

60 LET SPOMENIKA NOB V ORLEKU: danes, 29. junija, bo ob 17. uri v Orleku spominska slovesnost ob 60-letobletnici postavitve in odkritja spomenika NOB. Slavnostna govornica bo domača poslanka v Državnem zboru dr. Ljubica Jelušič. V kulturnem programu bodo sodelovali: TPPZ P. Tomažič, Kraška pihalna godba in recitator Igor Rojc.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE obvešča, da bo tradicionalna sv. maša za vse žrtve vojn v Rijarni danes, 29. junija, ob 17. uri. Pel bo Združeni zbor ZCPZ iz Trsta. Vabljeni!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 29. junija, v Orleku ob 15.30 tehnična vaja, ob 17.00 nastop na proslavi. V torek, 1. julija, ob 20.45 pevská vaja, v četrtek, 3. julija, ob 18.30 odhod avtobusa iz Padriča za nastop v Bertokih. V nedeljo, 6. julija, ob 20.00 nastop na proslavi v Mavhijnah.

A.Š.Z. JADRAN sklicuje redni občni zbor v ponedeljek, 30. junija, ob 20.30 v prvem in v ponedeljek, 7. julija, ob 20.30 v drugem sklicanju v razstavni dvorani Zadružne Kraške Banke na Opčinah. Vabljeni!

JADRALNI KLUB ČUPA IN ZSŠDI organizirata za mladince od 11 do 15 let tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic, ki bodo celotedenški, od 13. do 18. ure. Spored: od 30. junija do 4. julija; od 14. do 18. julija. Info in vpisi na tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu, tel. št. 040-299858 ali info@yccupa.org.

JK ČUPA IN ZSŠDI organizirata jadrne tečaje na jadrnicah tipa Optimist. Namenjeni so osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati. Spored: od 30. junija, do 4. julija; od 7. do 11. julija; od 14. do 18. julija; od 21. do 25. julija; od 28. julija do 1. avgusta; od 4. do 8. avgusta. Info in vpisi ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 13. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v sesljanskem zalivu, oz. na tel./fax 040-299858, info@yccupa.org in na www.yccupa.org.

POLETNA DELAVNICA v organizacijski SKD Vigred, v Šempolaju, za otroke, ki obiskujejo vrtec, osnovno in srednjo šolo bo do petka, 4. julija. Prihod od 7.45 do 9.00, odhod ob 13.30. V petek ob 14.00 zaključna prireditev. Vpis lahko oddate v poštнем nabiralniku pri društvenem sedežu-Štalci, ali na tajništvo@skd.vigred.org, info na tel.št. 380-354580.

SKD IGO GRUDEN sklicuje redni občni zbor v petek, 4. julija, ob 20.00 ob prvem in ob 21.00 v drugem sklicanju v KD Igo Gruden v Nabrežini.

KD RIBIŠKI MUZEJ TRŽAŠKEGA

PRIMORJA vabi vse člane in prijatelje na občni zbor, ki bo v ponedeljek, 30. junija, v domu A. Sirka v Križu, ob 20.00 v drugem sklicanju. Prisotni si bodo ogledali prostore muzeja in nato bo predstavitev knjige »O zgodovini in dediščini slovenskega morskega ribištva«. Avtor Bruno Volpi Lisjak. Predstavljal bo Milan Pahor.

NŠK - v Oddelku za mlade bralce do ponedeljka, 30. junija, razstavlja ilustracije svojih knjig Igor Pison. Urnik: pon. in torek 9.00-13.00; sreda, čet., petek 14.00-18.00.

OBČINA DOLINA - odborništvo za proizvodne dejavnosti, vabi vse »osmicerje« na javno srečanje z novo upravo v ponedeljek, 30. junija, ob 17. uri v sejni dvorani na županstvu v Dolini.

OBČINSKA UPRAVA DEVIN NABREŽINA vabi občane na javno srečanje na temo Proračun 2014 - razmislimo in načrtujmo skupaj, kako bi porazdelili sredstva, ki so na razpolago, v ponedeljek, 30. junija, ob 20.30 v Bridarjevi hiši v Devinu.

POLETNI CENTER HARMONIJA pri morju: Center otrok v odraslih Harmonija, v sodelovanju z društvom potapljačev, organizira poletni center v Grljanu od 14. julija do 8. avgusta za otroke od 8 do 14 let. Vpis do 30. junija, omejeno število mest. Dodatne info in vpisi na center.harmonija@gmail.com ali tel. 335-774758.

SOMPD VESELA POMLAD prireja poletno glasbeno delavnico za osnovnošolce »Veselo poletje pri veseli pomlad«, ki bo od 30. junija do 4. julija, v Finžgarjevem domu na Opčinah. Delavnico vodiča Goran Ruzzier in Regina Parente. Info na tel. št. 328-3635626, goranruz@gmail.com.

Skd Tabor Prosvetni dom - Opčine

10. POLETJE POD KOSTANJEM

03.07.-GodArt - Jure Godler in Tilen Artač

10.07.-Belcanto - Mednarodna Opera Akademija Križ z gosti iz Rusije

17.07.-Jari in Jinci

24.07.- MAGIC COCKTAIL z Compagnia Lanutti & Corbo, Karly Ann, Magic Vladimir, Vikj, Eva & Tanja

Začetek večerov ob 21.00 uri.

V primeru slabega vremena bodo prireditve v dvorani.

Odperto bo parkirišče ZKB.

Več info na www.skdtabor.it in na fb-ju.

Pobudo so podprli:
ZKB in Conad Nova srl

110 let
Godbeno društvo
PROSEK
1904 - 2014

vabi na slavnostno povorko ob 110-letnici ustanovitve
danes, 29. junija 2014, ob 17. uri od Soščeve hiše do B'lanca

Sodelovale bodo vse zamejske godbe. Na B'lancu bo vsaka godba imela krajši nastop.
Sledi ples z ansamblom Domači zvoki. Delovali bodo dobro založeni kioski. V primeru slabega vremena bodo koncerti v Kulturnem domu na Prosiku.

Šagra športni center Padriče
LUNA parka

SPECIALITETE NA ŽARU

27., 28., 29. JUNIJ

Danes igra ansambel **LIVIO E FRANCESCO BAND**

Mali oglasi

OSMICA 'PRI KOVACHEVIH'
v Coljavi pri Komnu 2A
se odpre 27.06.2014 do 07.07.2014.

Rezervacije sprejemamo na
00386 (0)31772308,
00386 (0)31388307,
00386 (0)31451367.
Vljudno vabljeni!

Osmice

DRUŽINA PERTOT (Špiljni) je odprla osmico v Nabrežini, stara vas št. 10. Vabljeni!

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

IZTOK je v Slivnem odprla osmico. Vabljeni. Tel.: 040-200634.

NA JEZERU je družina Zobec odprla osmico. Vabljeni! Tel.: 040-228043.

NA KONTOVELU »KAMENCE« je odprta osmica.

V PRAPROTU ŠT. 15 je odprla osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Tel. št.: 349-3857943.

Poslovni oglasi

INDIVIDUALNA BREZPLAČNA PSIHOLOŠKA SVETOVANJA
v sodelovanju s psihoterapeutko dr. Elis Miliani
nudi lekarna Sv. Roka v Nabrežini.
Informacije in rezervacije na tel. 040-200121

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskoga dnevnika
vedno s sabo

Snam aplikacijo iz spletne trgovine

OPĆINE - Proseka Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a

TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojnih.

PRIDEMO TUDI NA DOM!

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ

vabi

ob praznovanju farnega zavetnika na celovečerni koncert

DPZ Kraški Slavček - Krasje

in

harfistke Paole Gregoric
zbor vodi Petra Grassi

DANES, 29. junija 2014, ob 20.30

v župnijski cerkvi Sv. Ivana v Trstu

otrokom in mladim do tretje srednje.
Tel. št. 338-5450879.

Prireditve

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ iz Trsta vabi ob praznovanju farnega zavetnika sv. Ivana na celovečerni koncert DPZ Kraški Slavček - Krasje, ki ga vodi Petra Grassi. Med pavzo nastopa harfistka Paola Gregoric danes, 29. junija, ob 20.30 v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu v Trstu.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK, v sklopu 110. obletnice delovanja sporoča, da bo danes, 29. junija, s pričetkom ob 17. uri »Slavnostni mimohod« godb po Prosek. Sodelovale bodo vse zamejske godbe. Mimohod se bo zaključil na B'lancu, kjer bo vsaka godba imela krajši nastop. Sledil bo ples z ansamblom Domači zvoki. Delovali bodo dobro založeni kioski s hrano in pičajo.

PRODAM avto fiat panda 900, letnik 1998, v dobrem stanju. Tel. št.: 040-824528 ali 320-6436237.

PRODAM diatonično harmoniko znamke prostor, uglašena C-F-B. Ugodna cena. Informacije na tel. št. 328-1271086.

PRODAM tipično kraško hišo v Praprotru, začetek 18. stoletja, popolnoma prenovljena, s pogledom na morje in z dvoriščem. Cena: 538.000 evrov. Tel.: 347-7989073.

VESPA LML Star 125 cc 4t euro 3, 7500 km, letnik 2010, rdeče bordeaux barve, prodam. Tel. št. 328-4050924.

VIŠJEŠOLKA pomaga pri pisaju nalog

KRIŽ - ŽUPNIJSKA SKUPNOST in Slomškovo društvo vabi na »Teden kriških zavetnikov«. Danes, 29. junija, slovesnost sv. Petra in Pavla, ob 9.30 v župnijski cerkvi slovesna evharistija, sledi tradicionalna procesija po vaških ulicah in družabnost. V slučaju neprimernega vremena procesija odpade.

ARTEDEN/14 - ŠKC Lonjer: v ponedeljek, 30. junija, ob 20. uri, literarno-glasbeni večer »Iz jezika v jezik«,

predstavitev antologije manjšinske in priseljeniške književnosti v Sloveniji

v sodelovanju s Slovenskim klubom.

Društvo slovenskih izobražencev in Založba Mladika

vabita jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje

z dr. Rafkom Dolharjem ob izidu njegovega himalajskega potopisa

BUČANJE HUDOVRNIKOV

Nazdravili bomo avtorjevi 80-letnici in zaključku letosnje uspešne sezone

Začetek ob 20.30

Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV in založba Mladika vabi na sklepni večer letosnje sezone v Peterlinovi dvorani, v Donizettijevi ulici 3, v ponedeljek, 30. junija, ko bodo srečanje posvetili zdravniku, planincu, pisatelju in družbenemu delavcu, dr. Rafku Dolharju, ob njegovi osemdesetletnici. Ob izidu njegovega himalajskega dnevnika bo na ogled tudi video z njegove odprave v Himalajo. Začetek ob 20.30.

SKD LIPA vabi na predavanje igranega filma »Vstala Primorska«, ki ga bo predstavil scenarist Jadran Strle v ponedeljek, 30. junija, ob 20.30 na virtu Gospodarske zadruge v Bazovici. V slučaju slabega vremena bo predavanje v dvorani.

SKD F. PREŠEREN iz Boljuna vabi v torek, 1. julija, ob 21. uri na dvorišče društvenega barja, na ogled komedije »Zgodilo se je v vili ob morju«. Vabljeni!

SKD TABOR prireja in vabi na »Poletje pod kostanjem« v Prosvetnem domu v četrtek, 3. julija, GodArt (Jure Godler in Tilen Artač); v četrtek, 10. julija, nastopa Mednarodna Operna Akademija iz Križa z gosti iz Rusije; v četrtek, 17. julija, Jari in Jinci, v četrtek, 24. julija, Magic cocktail z Compagnia Lanutti & Corbo, Karly Ann, Magic Vladimir, Vikj, Eva & Tanja. Začetek ob 21. uri. Več info na www.skdtabor.it.

KD SKALA iz Gropade prireja v soboto, 19. julija, v Zadružnem domu Skala v Gropadi koncertno-plesno večerjo s kantavtorjem Igorjem Mikoličem - Lija (istrski Mlakar). Vpis do 5. julija na tel. št.: 328-3923792 ali 331-1711096 (v večernih urah).

GODBENO DRUŠTO V. PARMA - TREBČE prireja letni koncert na dvorišču Ljudskega doma v Trebčah, ki bo v nedeljo, 6. julija, ob 18.00.

ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE, Jus Cerovlje, Jus Mayhinja, Jus Medjevas, Jus Vižovlje in ŠSKD Timava Medjavas - Štivan vabi v nedeljo, 6. julija, ob 20.00 na osrednjo proslavo v Mayhinja ob priliki 70-letnice požiga štirih vasi (Cerovlje, Mayhinja, Medjevas in Vižovlje). Nastopajo godbeno društvo Nabrežina, dramska skupina ŠKD Cerovlje - Mayhinja in TPPZ Pinko Tomačič s koncertom.

27.6.2004

27.6.2014

Bandi Lucija

Vedno v mojem srcu.

Cinzia z družino

Lakotisce, 29.06.2014

+ 26. junija 2014 je po krajši bolezni, v 93. letu starosti preminila naša draga

Ivana Jerič vd. Martellani

Od nje se bomo poslovili v sredo, 2. julija. Pogreb bo krenil ob 13. uri iz mrtvačnice v ul. Costalunga v opensko cerkev.

Žaluoči

sin Vojko z ženo Ondino, brat Sandro z družino, sestra Slavka z družino, nečaki Vlasta, Zora in Brane z družinami.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Općine, Avstralija, Slovenija, 29.06.2014

+ Zapustila nas je naša draga

Maria Maruška Metlika por. Brass

Žalostno vest sporočajo

mož Nino, sin Alex in hči Xenia z družinama.

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 3. julija, od 13. do 14. ure v bazovski cerkevi. Sledila bosta sveta maša in pokop.

Bazovica, 29. junija 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

+ Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga

Andreina Corbatto por. Barut

Žalostno vest sporočajo

mož Eto, sin Giorgio, vnukinja Giorgia ter ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v sredo, 2. julija, od 11. do 12.30 v ulici Costalunga. Sledila bo sveta maša ob 13. uri v cerkvi v Borštu.

Dolina, 29. junija 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Zdenka Križmančič

Ob izgubi naše drage se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin.

Svojci

Bazovica, 29. junija 2014

ZTT - Knjižna novost Vojmirja Tavčarja in Mitje Tretjaka

Za male popotnike in velike radovedneže

Pri Založništvu tržaškega tiska – ZTT je izšel vodnik z naslovom SLOVENIJA V ŽEPU - Vodnik za male popotnike in velike radovedneže. Čisto posben in izjemno pisan pripomoček za popestritev izletov in potepanj po Sloveniji je namenjen predvsem nekoliko starejšim otrokom in najstnikom (od 9. do 14. leta), ki so že prerasli obstoječe otroške vodnike, a jih hkrati literatura za odrasle še ne pritegne.

Glavna junaka vodnika sta Nastja in Matej, mlada popotnika, ki želita na družinskih izletih doživeti veliko novega, predvsem pa ogromno zanimivega. Pri odkrivanju znanosti, a tudi skritih kocićkov Slovenije zato potrebujeta priročno gradivo, ki bi ju navdušilo nad načrtovanjem novih potepanj, a žal se tu zalomi: otroške knjige sta prerasla, ostali vodniki »za odrasle« pa jima niso vedno zanimivi. Nastja in Matej sta namreč večja uporabnika svetovnega spletka, najraje prebirata kratka besedila, zgodbe o velikih ljudeh in stare legendi, zanimajo ju dosežki, posebnosti, številke, tehnične vragljije in še posebno kraji, kjer lahko kaj počnetra in doživita tudi brez staršev.

»Sta pa tudi najstniško radovedna in iznajdljiva, zato znata ob pravem trenutku zavhati rokave in sama poskrbeti zase,« je zapisano v vodniku. »Nastja in Matej sta se zato odločila kar sama napisati vodnik: zbrala sta raznolike turistične informacije, fotografije najlepših krajev, naslove spletnih strani za kasnejše branje, takšne in drugačne ugotovitve, komentarje, misli ... Skratka vse, kar jima je padlo na pamet na poti ali v času priprave na izlet. Vse to sta pisala, risala, spenjala in lepila v beležko, ki se je po-

časi polnila in sproti postajala arhiv spominov in namigov za vrstnike, ki bi se takoj kot onadvaj radi podali na nepozabno pot.«

Nastala je tako zgoščena in pisana žepnica, primerena za male, a zahtevne popotnike in velike radovedneže, za katere bodo poti po Sloveniji le še navdušoče in nikoli več dolgočasne.

Slovenija v žepu se na svojih 250 straneh predstavlja kot zapolnitve vrzeli v najstniški literaturi, kjer mladi bralci iščejo predvsem krajska besedila, veliko interaktivnih informacij in napotke za nadaljnjo raziskovanje. S knjigo mlađi popotniki načrtujejo izlete ali jo imajo pri sebi, ko bi v različnih slovenskih krajih radi izvedeli kaj več v zvezi z njihovo preteklostjo, posebnostmi in znamenitimi ljudmi, ki so tam živelji.

Z dinamično in barvito oblikovanje sta poskrbeli Chiara Sepin (ilustracije) in Peter Ferluga (oblikovanje), ki sta slovenske bralce že navdušila s knjigami Škrobek kuha 1 in 2 ter Jem zdravo, živim zdravo (obe knjigi sta izšli pri Založništvu tržaškega tiska). Izid knjige je finančno podprtlo Ministrstvo za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Knjiga je naprodaj v vseh slovenskih knjigarnah in na spletni knjigarni Buča (www.buca.si) ter v knjigarnah v Trstu in Gorici. Promocija vodnika bo potekala tako poleti kot tudi jeseni po osnovnih šolah, medtem ko bo v naslednjih dneh na Facebooku stekla posebna nagradna igra, pri kateri bo končna nagrada ... Slovenija v žepu!

Privoščite si popotovanje po straneh Slovenije v žepu in na novo odkrijte slovenske kraje!

MEPZ LOJZE BRATUŽ - Predstavili novo zgoščenko

Živi spomini ob pesmi

»Pesem je zvesta spremjevalka našega življenja. Bila je v preteklosti in je še danes, v stalno spremenjajoči se družbi, važen povezovalni člen. Zato je vsak praznik pesmi tudi naš praznik. Na ta zgoščenka pripomore k praznovanju slovenske kulture, ustvarjalnosti in poustvarjalnosti.« - piše zborovodja Bogdan Kralj v spremni knjižici novega cd-ja Živi spomini, ki so ga pevci mešanega pevskega zabora Lojze Bratuž predstavili pred kratkim v Grofovi dvorani na goriškem gradu.

Živi spomini so vezani na delova-

nje zabora v zadnjih sedmih letih in živijo v posnetkih, ki so nastali v studiu, a tudi v živo na tekmovanjih in koncertih. V zgodovini zabora je veliko nepozabnih pevskih trenutkov, od najnovijega, tretjega mesta na tekmovanju Mokranjčevih dnevov v Negotinu, drugega mesta v kategoriji ljudskih pesmi na italijanskem državnem tekmovanju v Vittoriju Venetu, do srebrnega priznanja na tekmovanju primorskih zaborov v Postojni, zlatega odličja v kategoriji s prostim programom tekmovanja Bogdana Kralja s tem zborom, zato je tudi program zrcalo usmeritev in do-

zborovskem tekmovanju v Riva del Garda. Zbor je v svoji več kot 50-letni zgodovini imel koncerty v Sloveniji, Italiji, Franciji, Švici, Češki in Avstriji. Na uradni predstaviti diskografskega podviga je uvodni pozdrav podal predsednik zabora Marko Terčič, pevka Alenka Hvalica pa je pripravila zgodovinski oris dolge pevske poti goriških pevcev. Glasbeni spored je prikazal vsebine cd-ja, ki je v določenem smislu dokument o trinajstletnem sodelovanju Bogdana Kralja s tem zborom, zato je tudi program zrcalo usmeritev in do-

JUTRI

V Lonjerju znova na startu Arteden

Vse je nared za 12. Izvedbo mednarodne likovne delavnice Arteden, ki se bo začela jutri in zaključila v soboto. Letos bo v Lonjerju ustvarjalo pet umetnikov iz cele evrope. Že zjutraj se bodo otroci preizkušali z umetnostjo med delavnicami, pooldne pa bo ob 18. uri prvo srečanje z umetniki.

Osrednji dogodek jutrišnjega dne bo literarno-glasbeni večer, ki ga društvo SKD Lonjer Katinara prireja v sodelovanju s Slovenskim klubom. Ob 20. uri bo namreč potekala predstavitev prve antologije sodobne manjšinske in priseljenske književnosti v Sloveniji – Iz jezika v jezik.

Z Jaruško Majovski se bodo pogovarjali madžarski pesnik iz Lendave Lajos Bence in hrvaška pesnica Kupljenik. Poudarek iz našega okolja bo prinesel Igor Pišon. Za glasbo bo s svojo kitaro poskrbel učenec kitare pri Glasbeni matici Francesco Cenci.

Umrl legendarni soul glasbenik Bobby Womack

LOS ANGELES - Dobre tri meseca po svojem 70. rojstnem dnevu je v petek umrl ameriški soul glasbenik Bobby Womack, so poročale tuje tiskovne agencije. Vplival je na številne generacije glasbenikov in tudi ustvarjal zanje. Med drugim je podpisal skladbo It's all Over Now, prvo pesem, s katero so The Rolling Stones osvojili vrh britanske lestvice. Vzrok njegove smrti ni znan. Womack se je sicer več let boril z drogami in zdravstvenimi težavami. Leta 2012 je po več kot desetletju izdal nov album The Bravest Man in the Universe, prihodnji mesec pa je nameraval na turnejo po Evropi, ki naj bi po podatkih njegove spletnne strani vključevala koncerne na Nizozemskem, v Franciji, Belgiji in Veliki Britaniji.

Womack se je rodil leta 1944 v Clevelandu v glasbeni družini. Skupaj s sorodniki je ustanovil gospel skupino The Womack Brothers, ki se je kasneje preimenovala v The Valentinos in leta 1962 pri založbi Samo Cooka Sar Records izdala prvi uspešni singl Lookin' for A Love. Sočasno z The Valentinos je začel igrati kitaro tudi v Coo-koovi skupini, po njegovi smrti pa je stopil na samostojno pot.

Njegova glasbena kariera je trajala več kot 50 let, njegov repertoar pa so zaznamovale prvine rhythm and bluesa, soula, rocka, gospelja in countryja.

Med njegovimi največjimi uspešnicami so skladbe, ki jih je napisal za druge izvajalce, kot so Aretha Franklin, Wilson Pickett, Joe Tex in Dusty Springfield.

Kot pevec je znan še po skladbah That's The Way I Feel About Cha, Woman's Gotta Have It, Harry Hippie, Across 110th Street in If You Think You're Lonely Now. Leta 2009 je bil vključen v Dvorano slavnih rock and rolla.

ROP

BRIŠČIKI - Dogodek, kot ga na Krasu še ni bilo

»Hasta siempre Trieste« Manu Chao je podaril publiku izjemn koncert

Nekaj takega v Briščikih še nismo videli! Pričakovani koncert francosko-španskega glasbenika Manu Chaa je v petek zvečer na območje blizu Briščikov privabil kar 13.000 ljudi. Priljubljeni pevec večine ni razočaral, saj je večnarodnemu občinstvu podaril poltretjo uro dolg koncert, med katerim so se stare uspešnice prepletale z novejšimi.

Oboževalci glasbene »no global« ikone so v Trst prišli iz najrazličnejših krajev sveta. Nekateri so pred blagajno stali že ob 12. uri in nestrpoččali na odprtje vrat. Na ogromnem parkirišču ob koncertnem prizorišču je v prvih popoldanskih urah že migojelo avtomobilov z najrazličnejšimi registrskimi tablicami. Thomas in Alex sta na primer prišla iz Gradca. Navdušena avstrijska fanta sta s seboj prinesla kar nekaj sendvičev in pločevin hladnega piva, ob tem pa še nogometno žogo. »Nogometna žoga je na festivalih nujno potrebna,« sta trdila Avstrijci. Istege mnjenja je bil tudi Zoran, ki se je sam pripeljal iz Pule in se z žogo v roki kmalu spoprijateljil z avstrijskima fantoma.

Ves popoldan in večer sta bila tržaška železniška postaja in prizorišče pri Briščikih povezana s posebno avtobusno progo, ki jo je za to priložnost ponudilo podjetje Trieste Trasporti. Na mestnih avtobusih so kraljevali elektronski napisni Manu Chao, v njih pa so potovali njegovi številni oboževalci. Zamisel organizatorjev se je izkazala za pravilno, saj se je te ponudbe poslužilo skoraj dva tisoč ljudi.

Malo po 19. uri je na okredu kulturnega društva Drugamuzika stopila furlanska zasedba Playa Desnuda. Pod odrom je takrat stalo že nekaj sto mladih, veliko ljudi pa se je medtem okrepčalo v kioskih in si nastop furlanskega benda raje ogledalo s plesavico v roki. Člani benda Playa Desnuda so na odru predstavili veliko glasbenih priredb starejših uspešnic, kot na primer komad Boys Don't Cry skupine The Cure in pesem Amore disperato italijanske pevke Nade.

Okrog 20. ure se je prizorišče začelo nagniti polniti. Koncertu priljubljenega slovenskega ska-core benda Elvis Jackson je sledilo veliko fantov in deklet, ki pa so v glavnem nosili majčke pevca Manu Chaa in, morda nekoliko presenetljivo, tudi znane gipsy-punk zasedbe Gogol Bordello. Lider skupine iz Ajdovščine David Kovša in njegovi so vedno bolj številno publiko pošteno »segrela« s komadi In The Morning, Dreams, You And I in drugimi. Svoj nastop pa so fantje zaključili z že tradicionalno Smoking Ganja.

Včetisočglava množica je mrzljivo pričakovala prihod Manu Chaa in njegove zasedbe. Nekateri so med tem že prepevali njegove uspešnice, drugi bolj ponarodele Bella Ciao in Bandiera Rossa. Ko so ob 22. uri nenadoma ugasnile luči, pa je bilo čakanja konec in začel se je glasbeni show. Manu Chao je za petkov koncert pripravil dolg seznam skladb, kar stišindvajset pesmi. Poleg njega so na odru stali njegov dolgoletni basist Jean Michel Gambeat, kitarist Madjid Fahem in bobnar David Bourguignon. Manu Chao se je naprej poklonil reggae legendi Bobu Marleyu s pesmijo Mr. Bobby, takoj nato pa zapel posebno verzijo komada Dia Luna Dia Pena. Publike je pesni spremjala s ploskanjem in skakanjem, uspešno Clandestino pa zapela od začetka do konca.

Manu Chao ni le politično in socialno angažirana osebnost, pač pa tudi straten ljubitelj nogometa. La Vida Tombola je pesem, ki govorji o najboljšem nogometnem igralcu vseh časov Diegu Maradoni, v petek pa je v živo izzvenela skoraj da ganljivo. Po krajšem odmoru so se Manu Chao in ostali vrnili na oder in zaigrali sklop pesmi, med katerimi sta izstopali Bienvenida a Tijuana in El Viento. Skupini sta tu priskočila na pomoč tudi dva članova furlanskega benda Playa Desnuda.

Vse fotografije na petkovem koncertu pri Briščikih je posnel fotograf Damjan Balbi

[več fotografiji in videoposnetek na **www.primorski.eu**](#)

JULIJA - Jutri v vili Manin predpremiera z Viniciom Capossello

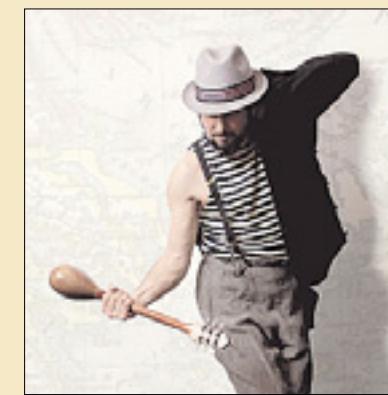
Začenja se Folkest

Julija meseca bo že šestintridesetič potekal glasbeni festival Folkest, ki od vsega začetka ponuja občinstvu spoznavanje drugih kultur, folk glasbe in inovacijskih glasbenih smeri. Po ustavljeni tradiciji bo torej tudi letosnja izvedba predstavila na osemindvajsetih različnih lokacijah tokrat večinoma italijanske glasbenike, ki izvajajo od prave ljudske glasbe do take s sodobnimi glasbenimi izzivi.

V preteklih letih je festival Folkest zaobjemal širši prostor in se selil tudi v Avstrijo in Slovenijo, letos pa bodo čeznejni koncerti potekali le v Koprji. Letosnji festival bo gostil nove skupine, večletne glasbene prijatelje in obenem tudi res kvalitetne dobrinike na tečaju »Suonare@Folkest«, ki že vrsto let uspešno selekcioniра nove glasbenne talente po celi Italiji.

V pondeljek 30.junija (jutri) bo na vrsti predpremiera, ki bo odprla festival na lepem prizorišču v Vili Manin v Passarianu, kjer bo koncertiral Vinicio Capossella in La banda della posta.

Celoten program bo sledec: 3.julij Diaduit, Italija (Martignacco); 4.julij

Vinicio Capossella

Sugar Raz Dogs, Italija (San Giorgio della Richinvelda); 5.julij Capitano tutte a noi, Italija, Domenico Castaldo e Figurelle orkestar, Italija (Aviano); Mlin, Slovenija (Casacco); 6.julij Daramad, Italija (Palmanova); 7.julij Nosisà, Furlanija (Papariano); 8.julij Vruja, Istra (Travesio); 9.julij Hubert Dohr & Edgar Unterkirscher, Koroška (Artegna); 10.julij Bandajorona, Italija, Bevano Est, Italija; 11.julij Bevano Est, Italija (Dignano); 12.julij Celtic Pixie, Italija (Dignano); 13.julij Morrigan's Wake, Italija (Ponteacco); 14.julij Branco Selvaggio, Italija (Flaibano); Serena Finatti, Italija (Castions di Zoppola); 15.julij To Loo Loose, Trst, Gan Ainm Irish Dancers, Italija (San Daniele del Friuli); 16.julij Edoardo De Angelis, Italija (Koper), Branco Selvaggio, Italija (Cordenons); 17.julij Giuseppe "Spedino" Moffa, Molize, Unavantaluna, Sicilia (Cosa - San Giorgio della Richinvelda); 18.julij Osanna & David Jackson, Italija (Koper), Capitano tutte a noi, Italija, Ginger Leigh & Patrice Pike, Texas (Tolmeč); Le Chéile, Irska (Stevenà-Caneva); 19.julija Modena City Ramblers, Italija (Koper), Le Chéile, Irska (Collredo di Prato); 20.julij Lune e un quarto, Furlanija (Prata di Pordenone), Le Chéile, Irska (Aurava-San Giorgio della Richinvelda); 23.julija Riccardo Tesi e Banditaliana, Italija (Humin), Carrantan, Furlanija, Alberto Sergi & Arakne Group, Italija (Talmassons).

Festival se bo zaključil z večdnevnim praznovanjem »Folkest in festa« v Spilimbergu, kjer ne bodo potekali le koncerti, marveč tudi kulturna srečanja in ob postavljenih stojnicah še prava poulična zabava. V četrtek, 24.julija bosta igrala Francesca Gallo, Veneto, in Green Clouds, Italija; petek 25.julija bodo koncerti Ciacciabanda Street Band, Italija, Emanuele Grafiti, Italija, Harduo, Italija, Ensemble Sanginetto, Italija, večer pa bo zaključil Cristiano de André, Italija; soboto 26.julija bodo igrali Ciacciabanda Street Band, Italija, in Giuseppina Casarin z zborom Le cicale, Italija, šolski orkester glasbene šole Gottardo Tomat, Giovanni Giusto, Veneto, Smbra Pintore, Sardinija, zanimivi hommage Giorgiu Gaberju »Chiedo scusa al Sig.Gaber« z Enzom Iacchettijem, Witz Orchestra in Accademia Naonis, Italija-Trst-Pordenone; nedeljo 27.julija se bo festival zaključil s Capitano tutte a noi, Italija, Simona Colonna, Piemont, Serena Finatti, Italija, L'Orange, Dolina Aoste in Elvenking, Italija. Večina koncertov je brezplačnih, točne informacije o prodaji vstopnic in urnikih posameznih koncertov pa so objavljene na spletni strani www.folkest.com.

Pan

Odlična paša s pogledom na Krn

Kosmi skute na površju

S skutnico zrasel, zredil pa se ni

Čakajo na sirotko

Treba je podkuriti

Mitične bovške čompe

Sirarski prti s skuto

Pobiranje kosmov skute iz kotla

PLANINSKA SKUTA

Ricotta = ponovno kuhana

TONI GOMIŠČEK (tekst in slike)

Zdaj pa je čas, da začnem delati skuto,« je naznani Milko Kutin s planine Kuhinja potem, ko je iz sirarskega kotla pobral vsa sirna zrna, jih oblikoval v hlebe in dal v stiskalnico. Najprej je dobro podkurił pod bakrenim kotlom, v katerem je bila zdaj samo še sirotka: medtem, ko je za pripravo sira iz surovega mleka dovolj, da ga ogrejemo na nekaj več kot 40 °C, je potrebno sirotko skoraj zavreti, če želimo, da beljakovine zakrnijo in se začno izločati v kosmih. Ja, ji ne rečejo zaman »ricotta«, ponovno kuhana. Beseda izhaja iz latinščine (recocitus), postopek njenega pridobivanja pa naj bi poznali že Egipčani in Sumerci. Ves svet priznava Italiji nekakšen primat nad njeno pridelavo in zato se italijanski izraz uporablja pogosto tudi v angleščini in francoščini! Francozi, čeprav veljajo za kralje sira, pripravljajo skuto le v nekaterih pokrajiah in ji dajejo različna imena: la recuite (Aveyron, Centralni masiv), la brousse (Južne Alpe in Provansa), le brociet (Korzik), na Malti ir-kotta. V Sloveniji je potrebno biti predviden, saj isti izraz uporabljamo tudi za sveži sir (nekateri mu pravijo zrnatá skuta, ki je bila pred drugo svetovno vojno v prodaji kot sirček), medtem ko je ricotta označena kot albuminska ali planinska skuta.

Da gre res za pravo zmedo s poimenovanjem dokazuje praksa, da tako sladke kot slane sirove štruklje in tudi sirov burek pripravljamo s (kislo) skuto, skutne štruklje pa z njeno albuminsko pollestro.

Skuto so delali na vseh planinah po Julijskih Alpah, samo ugibamo pa lahko, od koga so se naučili postopka priprave. Izšolani švicarski sirar Tomaz Hitz, ki smo ga že omenili v prejnjem zapisu o siru, je v prispevku za goriški Gospodarski list leta 1874 priznal, da se je šele na Tolminskem naučil delati skuto. In to ne takoj. Hitz je bil na planini Razor, kjer so mu dali pomočnika, ki se mu je očitno takoj upiral, da bodo morali odslej delati sir »po švicarsko«, da je iz hudobije ali

nevednosti dokazoval, da če delaš elementalca, ne moreš narediti tudi skute. To pa bi bila za gospodarje planine nesprejemljiva izguba, saj je bil sir namenjen prodaji, skuta pa domači rabi! No, Hitz pravi, da je še pred koncem poletja dobil od sirarja s sosednje planine prave napotke glede priprave skute, tako da je lahko dokazal ničestost izgovorov prvega. Dejstvo je namreč, da je vsaka sirotka dobra za pripravo skute, običaj pa je, da jo celo malo obogatijo s polnomastnim mlekom. Edina »pomanjkljivost« te prakse je, da tako vrnemo v sirotko kazeine, ki bi se sicer izločili v sirno maso. Skuta, narejena z golj iz sirotke, bi bila odlična dietna hrana za vse, ki imajo alergijo na sire, tako pa morajo prej preveriti, za kako skuto gre!

Nekaj veder mleka je v sirotko zlil tudi Milko, ki je pravočasno dodal še kisavo, to je fermentirano sekundarno sirotko.

Torej: primarna sirotka je tista, ki ostane po zajetju sirnih zrn, sekundarna pa ona, ki ostane v kotlu, ko se izločijo kosmi skute. Še vedno je polna mineralov in mlečnega sladkorja, ki se začne spremenjati v alkohol, nato pa v kis. Ker se med vsako preobrazbo sladkorja v alkohol sprošča ogljikov dioksid, je kisava pogosto rahlo peneca, zato ji ponekod rečejo tudi sirotkin šampanjec! Bližje kot smo vrelišču, več kosmov skute priplava na površje. V njih prevladujejo zakrnjene mlečne beljakovine, laktoalbumini. Te kosme Milko pobira z luknjičasto zjemalko in spravi v prav tako luknjičasto posodo ali v sirarski prti, da sirotka počasi odteče. Kar ostane, je sladka sirarska skuta. Taka skuta, zaliata s še toplo sirotko, iz katere je bila pobrana, je najbolj preprosta in okusna skutna župa, kar si jih lahko zamilite.

Ravno ko nam je Milko ponudil krožnik te skutnice, je mimo prišel čilji očanec, voščil dober tek in pripomnil: »Ob taki župi smo se zredili!« No ja, bolj zrasli kot zredili, sem hudo mušno odvrnil, saj je bil suh kot prekla in zdrav kot dren, on pa mi je zaupal, da so starši otrokom pogosto pra-

vili, da preveč sveže skute škodi. Pa ne za to, ker bi ta odličen in nežen sirarski izdelek lahko kakorkoli slabovplival na njihovo zdravje ali počutje. Samo strah jih je bilo, da je ne bi prehitro zmanjkal, saj je šla sveža skuta prehitro v slast! Zato pa dobi starana tako močan vonj in okus, da jo lahko uporabljajo le še kot začimbo. In takrat je za običajno rabo dovolj kolicina, ki jo zajamemo s konico noža. S starano skuto naj bi nekoč zdravili tudi astmo, nam še pove.

V sveži sladki skuti je do 30 % suhe snovi. To suho snov sestavlja maščobe, beljakovine in mlečni sladkorji. Z zorenjem na zraku, ko se skuta suši, vsaka od sestavin po svoje reagira na kisik. Najmanj težav z zorenjem imajo maščobe, razkroj beljakovin naj bi preprečili s soljo, alkoholnemu vremenu mlečnega sladkorja, ki mu botrujejo kvasovke, pa se – razen če skute ne zamrznemo – skoraj ne moremo izogniti. Sicer pa – zakaj bi ga preprečili? Sirariji ta proces celo spodbujajo tako, da ob dodajanju sveže skute v posodo s staro vse skupaj pregnetejo in z zračenjem spodbudijo fermentacijo. Po tednu ali dveh je laktoze le še za vzorec, skuta je slana, na vnoju pa začutimo prisotnost alkohola. Takšna je, za mnoge, najboljša.

»Postopek staranja skute ni povsem dorečen, kakor tudi niso še povsem znani vsi procesi, ki potekajo v skuti med njenim zorenjem« pripoveduje Davorin Koren (TNP). Pojasni mi tudi zakaj so velike mlekarne potrebovale toliko časa, da so dale na trg albuminsko skuto. Veliki sirarski kotli z dvojnim dnom in ogrevani s toplo vodo, ki je prišla po cevih iz kotlavnice, že tehnoško niso bili sposobni ogreti sirotke do temperature, potrebne za izločanje skutnih kosmov. Z majhnimi bakrenimi kotli, ogrevanimi z živim ognjem, teh težav ni. Poleg tega je les na planinah tako rekoč zastonj, medtem ko morajo sirarne v dolini uporabljati drage energente. Zato so ponujale z golj (kislo) skuto, ki je dejansko izredno sveži sir, primeren za štruklje in gibanice, medtem ko ima sveža in zrela skuta povsem druga-

čno zgradbo in uporabo. Šele ugotovite prehrabnenih strokovnjakov o izjemni vrednosti sirotke in albuminske skute so botrovale zasluženi vključitvi tega sirarskega izdelka v program velikih mlekarn. Čeprav zaenkrat le v sveži, torej sladki izdaji. V Italiji so očitno imeli drugo tehnologijo, na primer ogrevanje kotlov s paro, tako da je bila ricotta vedno na polici trgovin s sirarskimi izdelki. V nekaterih italijanskih deželah prisegajo na dimljeno skuto, ricotta affumicata, ki jo uporabljajo namesto parmezana. Nenadomestljiva je, na primer, pri bučnih svaljkih in testeninah z zelenjavjo.

Še mnogo večjo, dejansko vsestransko uporabo, pa imata sveža sladka in primerno posoljena in dozorela skuta. Toda medtem ko lahko svežo skuto kupite tudi v Sloveniji v že skoraj vsaki bolje založeni trgovini, je slano še vedno težava, saj postopka zorenja ni mogoče kar tako ustaviti.

»Za pripravo slane skute je potrebno imeti občutek,« pravi Valter Kramar iz Hiše Franko v Starem Selu pri Kobaridu, kjer od kmetov kupijo svežo skuto, ki jo potem sami solijo in zorijo. »Skuta mora ostati mazava,« pravi. »Hribovci so imeli navado, da so jo pustili v lesenem čebru pokrito zgolj z vlažno krpo, da je še naprej zorela. Taka se je potem drobila, predvsem pa je postajala vse bolj ostrega vonja in okusa, dokler ni začela že greniti. Takhne ne moreš ponuditi sodobnemu gostu,« modruje Valter. V Hiši Franko svežo skuto le nekoliko posolijo, nekaj dni zorijo, nato vakuumirajo in hranijo skoraj pri ledišču. Tako ostane skuta prijetno sladko-slana še dolgo časa in je uporabna za številne recepte. Enkrat jo ponudijo surovo, drugič vroče zabeljeno, tretjič kot polnilo kakega raviola ali štruklja.

»Meje si postavljamo sami,« pravi ljudska modrost. V kuhanji to še posebej velja. Poskusite jo, rahlo poprano in poškropljeno z ekstra deviškim oljčnim oljem, z rezino melone ali lusko sladkega Janeža! Ali jo uporabite za pripravo slanih štrukljev, polnjenih testenin, za zgostitev mesnih omak ... Če pa želite slediti starim na-

vadam, si jo privoščite s krompirjem v oblicah. To so tiste znamenite čompe s skuto, paradni konj kulinarike Zgornjega Posočja. V tem primeru gre seveda za ovčjo skuto, ki je močnejšega okusa od kravje. In dober tek! Ali na zdravje, če hočete.

Kalorična vrednost tako kisle kot sladke skute niha glede na odstotek suhe snovi in večji ali manjši delež maščob (nemastna, četrtna, pol-mastna, polnomastna). Skute s planin so običajno pripravljene iz polnomastnega mleka in so zato kalorično izdatnejše. Prav tako je ovčja bogatejša od kravje in še zlasti od kozje. V albuminski skuti je odstotek suhe snovi večji in tako ima lahko zelo podobno kalorično vrednost kot kisla skuta, vendar z višjim odstotkom beljakovin in sladkorjev in manjšim deležem maščob. Beljakovine v skuti veljajo za prave zidake mišične mase, sama sirotka pa spodbuja presnovo maščob. Tehnološko gledano je sirotka stranski proizvod pri izdelavi sira, gledano z vidika zdrave prehrane pa bi moral biti sir stranski proizvod priprave sladke albuminske skute in sirotke!

Sirotka kot stranski proizvod priprave sira je vedno imela bogato in raznoliko uporabnost. V večini slovenskih trgovin je zadnje čase možno kupiti ustekleničeno sirotko, ponekod tudi kisavo. Njuna cena je, le kdo bi veden zakaj, celo višja od cene mleka. Je odlična, krepcilna in celo zdravilna osvežilna piča, vendar se skoraj nihče ne spomni, da bi jo imel doma namesto kakih drugih napitkov. Raje posegamo po plastenkah z ledeničimi čaji in colami raznih barv in okusov, sirotko pa privoščimo teletom, jagenjčkom, kozličkom... Parmski pršut naj bi bil tako sladkega okusa prav zaradi krmljenja ščetinarjev s sirotko, ki ostaja pri pripravi parmezana. Tudi gospodarji naših planin radi redijo kakega pujska s sirotko, vendar šele s tisto, ki ostane po kuhanju skute, torej s sekundarno sirotko. Nekatere mlekarne pripravljajo tudi sirotko v prahu, ki pridobiva sloves kot odlično prehransko dopolnilo, sicer pa jo najdemo v recepturah raznih namazov, omak ipd.

Tudi v novem mandatu bodo manjšine v EP dobro zastopane

Tudi dokument o zaščiti manjšin v EU med nalogami novega Evropskega parlamenta

V prihodnjih dneh se bo v Strasbourgu na umeščitvenem zasedanju prvič sestal novoizvoljeni Evropski parlament. O njegovi sestavi, o tem, kdo bo predsednik parlamenta in kdo predsednik Evropske komisije, je bilo že veliko govora, vendar ta skupščina, ki jo sestavljajo poslanci vseh 28 držav članic Evropske unije ni samo odraz držav in velikih strank, ampak so v njej že od nekdaj zastopane tudi stranke, ki so izraz manjšin, pa tudi kandidati izvoljeni na listah velikih strank, ki zastopajo manjšine

Angelika Mlinar

začenjajo govoriti o samoodločbi. Skratka, problemov bo veliko in v novi skupščini bodo imeli tudi manjšine svoj glas.

Pa poglejmo, kdo bo manjšine zastopal v Evropskem parlamentu.

Tu ne bomo posebej omenjali dveh, o katerih je bilo že veliko govora. Prvič bo v Ev-

ne dosežejo 4-odstotnega državnega praga. Je pa predviden prag preferenčnih glasov, ki dejansko tako izvolitev omogoča samo Južnim Tirolcem, ne pa Francozom iz Doline Aosta in prav tako ne Slovencem. Sicer pa se je z Južnotirolsko ljudsko stranko povezala tudi Slovenska skupnost, ki je s svojimi glasovi prispevala k Dorfmannovi izvolitvi. Dorfmann bo deloval v okviru Evropske ljudske stranke.

V zadnjih desetih letih so bili predvsem poslanci iz Madžarske duša prizadetih Evropskega parlamenta za zaščito manjšin. Sploh so bili Madžari zadnjih deset let nosilci manjšinske politike, saj je že v poganjilji za evropsko ustavno pogodbo Madžarska izselila prvo omembo manjšin v prvem temeljnem členu pogodbe, ta omemba pa je ostala tudi v končnem besedilu Lizbonske pogodbe. V zadnjih desetih letih sta dva Madžara predsedovala mešani skupini Evropskega parlamenta za manjšine: to sta bila socialist Csaba Tabajdi in poslanka večinske vladne stranke Fidesz Kinga Gal. Tabajdi tokrat ni bil izvoljen, pač pa je bila potrjena Kinga Gal, po poklicu raziskovalka s področja manjšin, sicer pa sama romskega rodu. Na listi Fidesza pa je bil izvoljen tudi László Tökés, protestantski škof Madžarov v Romuniji, sicer zgodovinska osebnost, saj je bil voditelj upora proti Ceaușescu v Temišvaru, kjer se je dejansko začel razkrok romunske diktature. Tökés je član Evropskega parlamenta od leta 2007, takrat je bil izvoljen v Romuniji, v prejšnjem mandatu je bil celo podpredsednik, kar je najvišja funkcija, ki jo je kdaj imel kak predstavnik manjšin v EP. Tokrat je kandidiral na Madžarskem in bil izvoljen z velikim številom glasov. Tökés in Galova bosta delovala v okviru Evropske ljudske stranke.

Če ostanemo pri Madžarih, velja povedati, da sta bila tokrat v Romuniji na listi Demokratske zveze Madžarov v Romuniji izvoljena dva poslanca, eden manj kot na prejšnjih volitvah. Madžari pa bodo imeli v Strasbourgu še dva predstavnika, izvoljena na Slovaškem. Koalicija Madžarov na Slovaškem, ki

stavnica Gibanja za človekovе pravice, že prejšnja evropska poslanka Tatjana Ždanoka, ki

ce preidemo zdaj na Zahod, začenši z Veliko Britanijo, ugotovimo, da sta tako valižanska kot škotska stranka znova izvolili svoje predstavnike v Evropski parlament. Škotska nacionalna stranka je potrdila svoja dva poslanca, valižanska stranka Plaid Cymru pa enega poslanca. Vsi so vključeni v skupino Zelenih – Svobodne evropske zveze, ki poleg zelenih povezuje tudi manjšinske stranke.

V Franciji žal ni bil izvoljen predstavnik korziške nacionalne stranke, aktivni sedanji evropski poslanec Alfonsi, ki je kandidiral v zaveznosti z zelenimi. To zaveznost je namreč izgubilo več kot polovico poslanskih mest.

In končno Španija. Koalicija katalonskih in baskovskih sredinskih strank je izvolila tri poslance; eden bo deloval v skupini Evropske ljudske stranke, dva pa pri liberalcih in demokratih. Kot običajno, bosta v liberalni skupini poslanec katalonske vladne stranke Convergencia in baskovske PNV, pri ljudski stranki pa poslanec katalonske Uniò. Katalonska republikanska levica Esquerra Repùblica Catalunya je izvolila dva poslance, koalicija levih strank, baskovske Bildu in galicijske Bloque nacional Galego pa enega poslanca. Vsi trije bodo v skupini Zelenih – Evropske svobodne zveze.

Herbert Dorfmann

in v Evropskem parlamentu delujejo z veliko mero samostojnosti.

V pričakovanju umeščitve in torej uradnega imenovanja poslencev, je bilo že mogoče izdelati prvi seznam ljudi, ki bodo zagotovo zastopali interese narodnih manjšin, ker jih neposredno predstavljajo. To seveda ne pomeni, da v velikih skupinah ne bo občutljivosti za ta vprašanja, je pa res, da velik del stimulacije prihaja prav s strani predstavnikov manjšinskih strank. Da bo tokrat glede tega zelo živahnno, kaže tudi dejstvo da smo pred skorajnjimi referendumi o odamovojoitvi Škotske in pred zahtevo Katalonije, da tudi sama izvede tak referendum. Poleg tega tudi Baski

ropskem parlamentu sedela koroška Slovenka Angelika Mlinar, ki tako zapušča dunajski Državni zbor in odhaja v Strasbourg, kjer se bo kot predstavnica stranke NEOS vključila v skupino liberalnih demokratov ALDE. Za koroške Slovence je to velik uspeh, saj v Evropskem parlamentu nikoli niso imeli svojega predstavnika; Mlinarjeva bo tako lahko neposredno prenesla problematiko koroških Slovencev na evropsko raven.

Južnotirolska ljudska stranka je potrdila izvolitev svojega predstavnika; to je Herbert Dorfmann, že drugič evropski poslanec. Izvoljen je bil na osnovi posebne zakonodaje, ki strankam manjšin omogoča izvolitev v povezavi z vsedržavnimi strankami, tudi če

je v letu 2009 izvolila dva evropske poslance, se je pred leti razbila na dve skupini; ena je ohranila staro ime, vodi pa jo Pal Csaky, nedanji podpredsednik koalicijske slovaške vlade; druga si je nadela dvojezični naziv Most – Hid, vodi pa jo Bela Bugar, ki se je odcepil od Csakyjeve skupine, kateri je očital nacionalistično zaprtost. Vsaka je izvolila po enega evropskega poslanca, oba bosta delovala v okviru Evropske ljudske stranke, zanimivo pa je, da Fidesz podpira samo Csakyja, Bugarja pa odkrito zanemarja.

Če nadaljujemo na skrajnem severu je Švedska ljudska stranka na Finskem ponovno izvolila svojega predstavnika. Švedom je to uspelo na vseh dosedanjih volitvah, pa čeprav je bil njihov predstavnik vedno zadnji med izvoljenimi; na Finskem ni nobenega določila v korist zagotovite prisotnosti švedskega predstavnika v Evropskem parlamentu. Nekateri evropski poslanci te stranke so bili zelo učinkoviti; med temi zagotovo Astrid Thors, ki je bila izvoljena leta 1994 in leta 1999, kasneje pa je postala ministrica za evropske zadeve v finski vladi in sedaj zaseda zalo pomembno mesto Visoke komisarke za narodne manjšine pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi OVSE.

V Latviji je bila ponovno izvoljena pred-

Tatjana Ždanoka

Morda velja še opozoriti, da je buil na Hrvaskem izvoljen Ivan Jakovič, dolgoletni predsednik istrske regije in predstavnik istrske stranke; ne gre za pripadnika manjšin, ampak za človeka, ki je veliko naredil za italijansko manjšino na Hrvaskem.

To je prvi pregled. Morda je kdo izpadel, tudi zato, ker na spletnih straneh Evropskega parlamenta še ni uradne objave poslancev vse to formalne potrditve. Kakorkoli že, gre za veliko skupino ljudi, ki jo bodo podprtli tudi številni drugi poslanci, med tem poslanci iz Slovenije, ki so vselej pozorno spremljali politiko na področju narstva manjšin. To pa je zelo pomembno, ker so ob komcu prejšnjega mandata prav člani neformalne delovne skupine za manjšine pripravili obsežen dokument o tem, kako naj Evropska unija uredi vprašanje zaščite manjšin. Pričakovati je, da bo o tem dokumentu že jenosti stekla razprava.

Kinga Gal

László Tökés

Projekt sofinancira Evropska unija v okviru programa Evropskega parlamenta na področju komuniciranja. Evropski parlament ni bil vključen v pripravo ter ni v nobenem primeru odgovoren za informacije ali mnenja, ki jih vsebuje ta projekt, ki za Evropski parlament niso zavezujča. V skladu z veljavno zakonodajo so avtorji intervjuvane osebe, založniki oziroma odgovorne osebe ustanov, ki oddajajo programe edini odgovorni za vsebino. Evropski parlament zato ne more biti tožen za morebitno posredno ali neposredno škodo, ki bi lahko nastala pri izvajjanju tega projekta.

1904 - 2014

110 let delovanja Godbene Naj nas glasba vedno povezuje

Leta 1904 je domačin Dragotin Starc ustanovil na Proseku godbo, ki od takrat deluje neprekiniteno. Leta 1978 je pomembno zaradi zgodovinskega preobrata, saj je v godbi prišlo do močne pomladitve po zaslugi dolgoletnega člana Slavka Luxe, ki je prevzel vodstvo godbe in glasbenega tečaja. Devetdeseta leta so bila priča ponovnim spremembam, ko je godba presegla amatersko raven in se razvila v pravi pihalni orkester z dirigentom Alojšo Starcem. Društvo se je začelo redno udeleževati najrazličnejših glasbenih tekmovanj in gostovanj po Italiji in Evropi. Za podajanje 110-letnega godbenega izročila novim generacijam skrbi od leta 2007 Glasbena Šola društva, v okviru katere delujejo Otroški in Mladinski pihalni orkester.

Z NAMI SE JE POGOVORIL

... Ivo Bašič, pozavnist doma v Postojni, "Yugoslovan", dirigent članskega orkestra od leta 2008.

Kje je največ zadoščenj pri vodenju tega orkeстра?

Največja zadoščenja so prav gotovo uspešni nastopi na različnih koncertih in tekmovanjih. Veliko truda je vloženega v vaje in priprave na konchte, zato je uspešen in odlično izveden koncert veliko zadoščenje. Moram pa priznati, da je tudi marsikatera vaja, na kateri se ustvari dobro muziciranje, velik užitek.

Kje pa so težave?

Težave niso nič drugačne kot drugod. Največji problem vidim v obisku vaj, ki so premaknali polnoštevilne zaradi delovnih ali šolskih obveznosti, ki jih imajo amaterski glasbeniki. Včasih začutim težave pri nekaterih članih godbe, ki so samouki ter potrebujejo veliko več utrjevanja glasbenega materiala. Teže dohajajo tiste, ki so osvojili določeno glasbeno izobrazbo, in mogoče nehote zavirajo hitrejši razvoj in napredek pri preigravanju izbranih skladb.

Kako potekajo vaje in kakšno je vzdušje na njih?

Vaje v zadnjem obdobju pričenjam s skupnim ogrevanjem. Preigravamo določeno lestvico na različne ritmične načine. Nato to lestvico poskušamo igrat v drugačnem zaporedju raznih instrumentalnih skupin ter večglasno. Na ta način želimo doseči, da se godbeniki bolje poslušajo med seboj. Skupna igra ter intonacija se tako hitro izboljšata. Na začetku je bilo nekaj negodovanja a čež so vsi doumeli, da so te vaje dobre in jih radi vadimo. Po ogrevanju pa sledi preigravanje ostalega repertoarja, ki ga pripravljamo za naše tekoče nastope. Večino programa za naše koncente izberem sam, del izbora skladb pa ponavadi prepustim tudi njim. Kar se tiče vzdušja pa je velikokrat odvisno od prisotnih ter od tega, kaj nas čaka po vaji. Pri Proseški godbi imamo zelo lepo tradicijo, da člani za svoj rojstni dan prinesejo kakšno marendo. Tako velikokrat po vaji naredimo prešerno vzdušje in se skupaj zadržimo po vaji v Soščevi hiši. Takrat obujamo spomine na koncente in druge zanimive dogodke, katerih se je v zgodovini godbe kar nekaj nabralo in se ob tem tudi lepo zabavamo. Včasih je tudi tako, da je potem fešta daljša od same vaje.

Utrinek s slavnostnega koncerta za 110-letnico društva Prosek, 14. junija v Športnem centru Ervatti pri Briščkih.

Z M...
...ir
orke

Z NAMI SE JE POGOVORIL

... Marin Rustja, tolkalist s Kontovela, "Dulanc", predsednik društva od leta 2004.

Mlad na čelu godbe kako gleda na tak jubilej?

S ponosom in tudi kančkom ganjenosti, če pomislim na koliko let je že šlo mimo, koliko predsednikov in dirigentov se je zvrstilo in koliko truda je vsak vložil v delovanje društva. Kljub "stari" godbi se lahko pohvalimo z vedno novimi projektmi in

aktivnim delovanjem, ki skuša ponuditi svoji publiki primerno ravnotežje med tradicijo in svežino novih skladb.

Kdo so danes člani godbe?

Naši člani so pretežno s Proseka in okolice. Zanimivo pa je, da zastopajo vse starostne generacije: od malega osnovnošolčka do izkušenega dedka, vsi skupaj sodelujejo in pripomorejo k rasti društva.

Kateri so bili najvidnejši godbeniški dogodki v času tvojega predsedovanja in kako snujete bodoče delovanje?

V zadnjih letih smo sodelovali pri odmevnih prireditvah, kot sta proslava ob vrnitvi Primorske k matični domovini in Lipici septembra 2013 in Godbeni večer z ansamblom Štajerskih 7 aprila 2011 v Zgoniku, katerega smo tudi sami priredili. Med zadnje uspehe na državnih in mednarodnih tekmovanjih sodita pohvalen rezultat na 10. Mednarodnem tekmovanju godb v Bertioli pri Vidmu meseca maja leta 2012 in srebrno odličje na 33. Tekmovanju slovenskih godb v Žalcu maja leta 2013. Gostili so nas v Salzburgu, Zagrebu, San Marinu in Montbrisonu v Franciji.

Po koncu praznovanj obletnice bomo avgusta priredili šagro na B'lancu na Proseku, pred začetkom nove sezone se bomo podali na gostovanje v Abruce, novembra ste vsi vabjeni na fanclje z dušo v našo osmico za praznik Sv. Martina, decembra pa vas čaka multimedijsko presenečenje na tradicionalnem koncertu na Štefanovo.

Mladinski orkester Godbenega društva Prosek na slavnostnem koncertu za 110-letnico društva, 14. junija v Športnem centru Ervatti pri Briščkih.

Foto Radojlo Moš

Kako potekajo vaje? Kakšno je vzdušje?

Vzdušje je... po vremenu! Včasih so vaj volje do igranja. Takrat je treba kančko

kako zgodbo, vic ali anekdotu, potem

Otroški orkester Godbenega društva Prosek na slavnostnem koncertu za 110-letnico društva, 14. junija v Športnem centru Ervatti pri Briščkih.

ega Društva Prosek

co društva,
pri Brščikih:
riton polko.

Godba je...
ko igraš vsi skupaj, se zabavaš, je muzika,
ki je ljudem všeč. Se naučiš igrat boljše,
ker vadiš vedno isto pesem.

Veronika, klarinet, 9 let

Godba je...
zabava z drugimi prijatelji godbeniki.
Jan, trobenta, 10 let

Godba je...
skupina ljudi, ki dela muziko za zabavati druge,
a se pri tem tudi sama doočiti zabava.

Nicholas, klarinet, 10 let

Godba je...
ma ledi ke qudejo, ne? Kako ne znaš tega!?

Denis, saksofon, 9 let

Godba je...
skupina pihal in trobil, kjer hočejo imeti
glavno vlogo trobente!

Johanna, flauta, 11 let

Godba je... veselje!
Ivana, klarinet, 9 let

Godba je... način,
da se naučim note in igrat
razne štrumente.

Dean, tolkala, 7 let

Godba je... glasba!
Marko, trobenta, 10 let

Godba je... skupina godbenikov
in godbenic, kjer se naučiš
brat note in igrat skupaj.

Martina, flauta, 11 let

Godba je... skupina,
kjer igramo štrumente,
se veliko naučimo in zabavamo.

Emily, flauta, 11 let

Godba je... zelo lepo in
zabavno skupinsko igranje.

Matija, trobenta, 10 let

Godba je... Karleto!
Miran, trobenta, 52 let

Godba je...
Tudi izobraževanje in tudi druženje.

Karleto, saksofon, 85 let

Utrinek s slavnostnega koncerta za 110-letnico društva, 14. junija v Športnem centru Ervatti pri Brščikih: podelitev plakete za neutrudno delovanje najstarejšemu članu godbe, Karletetu Ukmari

Tržaška mestna godba "G. Verdi" na drugem koncertu v sklopu praznovanja 110-letnice društva, 18. junija v Kulturnem domu na Proseku

Mažoretke iz Povirja na tretjem koncertu v sklopu praznovanja 110-letnice društva, 21. junija na Športnem igrišču na Kontovelu

Brinska godba 2000 na tretjem koncertu v sklopu praznovanja 110-letnice društva, 21. junija na Športnem igrišču na Kontovelu

NAMI SE JE POGOVORILA

ina Perosa, flautistka doma v Trstu, "Trieština", dirigentka Mladinskega pihalnega orkestra od leta 2010 in novonastalega Otroškega pihalnega orkestra.

Kje je največ zadoščenj pri vodenju otroškega oziroma mladinskega orkestra?

Otroci neverjetno hitro rastejo in se v igranju svojega instrumenta presenetljivo hitro izboljšujejo. Tako raste tudi skupina, kar zelo spodbuja delo z njimi.

Kje pa so težave?

V organizaciji je najteže uskladiti vaje orkestra z vsemi drugimi obveznostmi, ki jih imajo otroci danes. Iz človeškega vidika pa je treba na začetku dela premagati neke vrste razočaranje otrok: zanimivejša in zabavnejša glasba je tudi težje izvedljiva, tako da nekatere otroke počasna in enostavna glasba za začetnike dolgočasi, drugi pa, v nasprotju s tem, zaidejo v krizo, komaj zagledajo težji part. Potrebno je namreč nekaj časa, predno se skupina poveže, uravnovesi in čne delovati. Ko pa stvar steče, me vsakič preseneča, kaj utegnemo ustvariti.

ko je vzdušje na vaji?

Vsi godbeniki dobre volje, zelo pozorni in lahko takoj začnem z delom. Se pa zgodi, da ni ne koncentracije ne več potrpljenja: ne začnemo takoj z igranjem skladb, skupaj delamo vaje za sprostitev in ogrevanje, povem lahko končno vadimo koncertni program. Vsekakor se potrudim, da gremo vso po vaji domov nasmejani.

Foto Radivoj Joseti

Po treh koncertih, ki so se v preteklih tednih odvijali na Proseku in Kontovelu, vas danes, **29. junija**, čaka višek in obenem zaključek praznovanja obletnice. Na sporedu:

Mimohod godb v spremstvu narodnih noš po Proseku in praznik na B'lancu s pričetkom ob 17. uri.

Parado bodo oblikovali:

Godbeno društvo **NABREŽINA**

Pihalni orkester **RICMANJE**

Pihalni orkester **KRAS** Doberdob

Godba **SALEŽ**

Pihalni orkester **BREG** Dolina

Godbeno društvo **V. PARMA** Trebče

Godbeno društvo **PROSEK**

Vsaka godba bo imela na B'lancu krajši nastop.

**SLEDIL BO PLES
Z ANSAMBLOM DOMAČI ZVOKI.**

V primeru slabega vremena parada in praznik na B'lancu odpadeta.

KAJ BO DANES

NAGRADA EVROPSKE KOMISIJE ZA LETO 2016

Ljubljana »Zelena prestolnica Evrope«

HELENA PERTOT

Vedno več je govora o »smart« in »green« mestih: mesta prihodnosti, ki rastejo, se spremeni in razvijajo v harmoniji z državljeni in okoljem. Zato, da lahko mesto nosi tak naziv pa so ključne besede komunikacija, mobilnost, pokrajina, energija in - kar je najpomembnejše - trajnost.

Trajnostna mesta so iziv enaindvajsetega stoletja. Iziv, ki vključuje tako vrhove odločanja kot posameznike, da ponovno razmislijo o svojem ozemlju na čim manj invaziven način.

Prav v tem duhu deluje projekt »Zelena prestolnica Evrope«. To je po buda Evropske komisije, v okviru katero skupina okoljskih strokovnjakov in strokovna žirija vsako leto imenuje eno evropsko mesto za »Zeleno prestolnico Evrope«. Dvanajst mest je bilo uvrščenih v izbor zeleni prestolnice Evrope leta 2016 in pet mest se je 24. aprila uvrstilo v še ožji izbor – Essen (Nemčija), Ljubljana, Nijmegen (Nizozemska), Oslo (Norveška) in Umeå (Švedska).

Nagrado vsako leto prejme mesto, ki doseže najvišje okoljske standarde in si zastavi ambiciozne cilje za nadaljnje okoljske izboljšave in trajnostni razvoj. Cilj te pobude je torej izreči priznanje in nagraditi lokalna prizadevanja za izboljšanje okolja, gospodarstva in kakovosti življenja v mestih.

Europsko nagrado za zeleno prestolnico je zasnovala leta 2006 Jüri Ratas, nekdanji župan mesta Tallinn, v Estoniji, da bi promoviral in nagradil mesta, ki se zavežejo k nadaljnjam trajnostnim ukrepom. S tem je hotel predstaviti, promovirati in izmenjavati najboljše prakse med evropskimi mesti.

Zmagovalca je na slovensnosti v Köbenhavnu razglasil evropski komisar za okolje Janez Potočnik. »V veliko veselje mi je razglasiti Ljubljano za zeleno prestolnico Evrope za leto 2016,« je poudaril Potočnik, saj je tudi sam prebivalec Ljubljane. Sicer vsa mesta, ki so se uvrstila v finalni izbor, predstavljajo odlične primere, kako so lahko okolje, visoka kakovost življenja in gospodarska rast uspešno združeni. Žirijo pa je Ljubljana navdušila z uresničevanjem svoje trajnostne strategije, imenovane Vizija 2025. V viziji namreč mesto združuje načrt za zaščito okolja, trajnostne mobilnosti, načrt trajnostne oskrbe z energijo in strategijo za elektromobilnost. Slovenska prestolnica je naredila tudi občuten napredok na področju zelenih javnih naročil, ki so bila uresničena za 70 odstotkov vseh mestnih nakupov.

Tudi promet v Ljubljani se je v zadnjem desetletju zelo spremenil. V mestu, v katerem so prevladovali avtomobili, se je pozornost obrnila k prijaznej-

šim alternativam. Ljubljana je leta 2013 spremeniла prometne tokove in omejila motoriziran promet, prednost pa je dala pešcem, kolesarjem in javnemu prevozu. Povečuje se tudi število kolesarjev, komisija pa izpostavlja tudi sistem Bicikelj (Ljubljanski sistem bike-sharing).

Na osnovi splošnih vrednot, ki naj bi jih zasledovalo mesto v svojem dolgoročnem razvoju, so se v viziji »Ljubljana 2025« izoblikovala vodilne teme in glavne usmeritve.

Pozitivna podoba o mestu, ki izhaja predvsem iz njegove zgodovine, kulturnih tradicij in prostorskih posebnosti, ima zato velik vpliv na življenje in predstavlja tudi močan dejavnik za njegov gospodarski in socialni razvoj. Prostorski in časovni horizonti vizije so postavljeni različno glede na predvideno izvedbo razvojnih projektov: nekatere projekte se da uresničiti takoj, medtem ko potrebujemo za izvedbo obsežnih ureditev okoljskih sistemov več časa.

Ljubljanski projekt je izredno ambiciozen in teži k izboljšanju na področju šestih glavnih tem: promet, energetska učinkovitost, ravnanje z odpadki, čiščenje odpadne vode, varčevanje z vodo in biotska raznovrstnost.

Če green programi ciljajo predvsem k varstvu naravnih vrednot in k ohranjanju biotske raznovrstnosti v mestu, projekt obsega tudi kompleksne strategije za mestne infrastrukture in promet. Cilji prometne politike pa so: do leta 2015 povečati delež hoje za 20 odstotkov, kolesarjenja za 40 odstotkov, vožnje z avtobusom za 50 odstotkov in sočasno zmanjšati število voženj z avtomobilom za 20 odstotkov. Cilj, ki si ga je mestna uprava zadala do leta 2020, je izboljšati porazdelitev mobilnosti: tretjina z javnim prevozom, tretjina z ne-

motoriziranim načinom in tretjina z osebnim vozilom.

Ljubljana ima tudi odličen energetski program, ki ga želi do leta 2020 še dodatno izboljšati. Temeljni cilji energetskega načrtovanja so izboljšanje energetske učinkovitosti in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 20 odstotkov. Da bi to dosegli, bo mestna uprava na eni strani izboljšala že obstoječe električne napeljave po drugi pa bo spodbujala širjenje sistemov za obnovljive vire energije, kot so sončni kolektorji in hidroelektrarne.

Najbolj presenetljiv pa je načrt v zvezi z odpadki, ki se osredotoča na masovno recikliranje za pridobitev energije. V naslednjih 40 letih bo le 20 odstotkov odpadkov iz 28 okoliških občin namenjenih v odlagališča, medtem ko bo največji delež ponovno uporabljen. Ocene pravijo, da bo delež obnovljivih virov energije, ki bo prišel iz odpadkov enak 40% skupnega zneska.

Do konca leta 2015 načrtuje mestna uprava nadgradnjo sistema odvajanja komunalne odpadne vode v sedanjih občinah Medvode in Vodice ter izgradnjo povezovalnega kanala C0 v Ljubljani. Poleg večje dostopnosti do kanalizacijskega sistema bo izgradnja zbiralnika C0 omogočila tudi izboljšanje upravljanja kanalizacijskega sistema. Izvaja se tudi dolgoročni načrt za oskrbo s pitno vodo do leta 2050. Zmanjševanje porabe pitne vode bo rezultat ukrepov, kot so obsežna prenova vodovodnega omrežja, ki bo prispevala k znižanju izgub na 5 odstotkov načrpane vode do leta 2050.

Zelo ambiciozen projekt torej, ga, po komaj prejeti nagradi, Ljubljana mora uresničiti. Vse pa do sedaj kaže, da ga bo.

POD ZELENO STREHO

Pod soncem ali pod zemljo?

BARBARA ŽETKO

Vsi vemo, da je Singapur eno najprivlačnejših in najbogatejših mest na svetu. Njegovo neverjetno gospodarsko rast dokazujo ne samo številni nebotičniki, ki se kot gobe razmnožujejo iz leta v leto, temveč tudi razkošna nakupovalna središča, ki predstavljajo pravi raj tako za bogate kot za manj premožne potrošnike.

Nakupovalni centri in Singapurju so tako obsežni, da se lahko v njih dobesedno izgubimo. Najrazličnejše trgovine, restavracije in lokalni se razprostirajo ne samo v treh ali več nadzemeljskih etažah, temveč tudi v več podzemeljskih. Gre torej za pravo zaprto mesto, kjer lahko izgubimo orientacijo, če nismo dovolj pozorni oz. ne znamo razbrati map, ki so ponavadi postavljene ob premičnih stopniščih.

Nekateri nakupovalni centri so nadaljevanje postaj podzemne železnic in so tako veliki, da se lahko sprehajamo po njih in prehodimo razdaljo od ene postaje do druge, ne da bi stopili na površje. A v takem mestu kot je Singapur, ki leži kmaj sto kilometrov nad ekvatorjem, je taka zasnova mesta, ki se razteza ne samo nad zemeljsko površino, temveč tudi pod njo, nujna. Povprečna mesečna temperatura v Singapurju je v juniju okrog 28 stopinj Celzija in se med letom ne oddaljuje veliko od te vrednosti. To pomeni, da vsak dan temperature krepko presegajo 30 stopinj in čeprav so ljudje še tako navajeni na visoke temperature – ob najtoplejših urah nekateri trenirani pogumniki celo tekajo pod navpičnim soncem – zivljenje v mestu v glavnem poteka v klimatiziranih prostorih.

Da se ljudje radi zatekajo v zaprite in hladne prostore, je razvidno iz raznih pokazateljev. Trgovin, ki bi se odpirale neposredno na cesto, je na splošno malo. Edino v starejših predelih, kot so kitajski, indijski ali muslimanski, se trgovine odpirajo na ulico in se celo širijo na pločnik. Ta je pokrit z arkadami, ki imajo funkcijo, da branijo pešce pred močnim soncem. Tudi pred dvesto leti so si torej ljudje znali pomagati in so gradili tako, da so se branili pred premožnimi sončnimi žarki, pa tudi pred nenadnimi naliivi, ki so prav tako klimatska značilnost tropskih krajev. Sicer upam, da so bile v preteklosti pokrite pasaže bolj proste od današnjih, ker jih zdaj v glavnem zasedajo stojnice z raznim blagom ali pa mizice okrepčevalnic. Tako se večkrat zgodi, da se namesto v prijetni senci ljudje sprehajajo po ulici, kjer se morajo hočeš noči tudi izogibati avtomobilom.

Da so ceste v glavnem namenjene le prometu dokazuje tudi dejstvo, da večkrat pločnikov sploh ni ali da se ti nenašoma končajo v nič. V takih primerih lahko človek le ugiba, ali je pametnejše, da se vrne nazaj in izbere novo pot ali naj se pogumno loti prečkanja prometnih ulic, kjer večkrat ne obstajajo ne zebaste črte in ne semaforji. Ljudje se predvsem v središču mesta v glavnem premikajo s takšnjem ali z metrojem in se sprehajajo po mestu le, ko zaide sonce. Veliki nakupovalni centri so torej na tem koncu sveta nadvse potrebni. So del mesta, kjer lahko človek nadaljuje svoje posle, ne da bi ga pri tem ovirala vročina.

Kaj pa pri nas, kjer so vremenske razmere različne? Bi bilo smiselnograditi še več nakupovalnih središč kot sicer ali so celo nekatera obstoječa odvečna? Že res, da so v zadnjih letih tudi pri nas poletja vse toplejša in občasno dosegajo temperature take vrednosti, da jih lahko primerjamo s tropskimi, vendar so drugi dejavniki povsem različni. Med temi je verjetno najpomembnejši število prebivalcev. V Singapurju živi namreč preko pet milijonov ljudi, njihov življenski standard pa je gotovo med najvišjimi na svetu. Torej tudi njihova nakupovalna moč krepko presega našo in to seveda vpliva na število trgovin in na njihov obstoj na tržišču. Če za trenutek pomislim, koliko so obiskovani naši nakupovalni centri in koliko je v njih neuporabnih prostorov, sem vedno bolj prepričana, da ti niso bili načrtovani za ugoditev resničnih potreb prebivalstva, temveč iz drugih pristranskih interesov. Da ima vse to negativne posledice na druge trgovine, ki se nahajajo v središčih, je povsem jasno. Prav tako je razvidno, da ti pretirano veliki nakupovalni centri, v glavnem postavljeni izven mestnih središč, krčijo naravno okolje in torej zmanjšujejo vse redkejše zelene površine.

Seveda je odlika nakupovalnih centrov predvsem v praktičnosti. Človek najde v relativno majhnem prostoru vse, kar potrebuje in se lahko v kratkem času vrne domov. V večmilijonskih mestih, kjer javni prevozi dobro delujejo, se ljudje pripeljejo do tja in nazaj z metrojem, avtobusom ali taksijem, pri nas pa je nujno potreben osebni avtomobil. Prostora za gradnjo parkirišč pa v starih mestnih jedrih ni, prav tako je včasih nemogoče prilagoditi stare, večkrat zgodovinsko pomembne in zavarovane stavbe v nova, drugačno namenska poslopja. To pomeni, da je večkrat postavitev nakupovalnih centrov v naših mestnih središčih skoraj nemogoča, kar pa seveda povzroča pustošenje mestnih jeder, ker se iz njih selijo dejavnosti, ki so bile nekoč bistvene za sam obstoj mest.

Veliki decentralizirani nakupovalni centri pri nas torej ne predstavljajo dela mesta oz. njegove idealne dopolnitve in ne omogočajo njegove rasti ali obstoja, temveč obubožajo naša mesta, ki posledično začnejo počasi umirati. Če so torej v Singapurju nakupovalni centri bistveni za zagotovitev boljšega počutja, ker so klimatske razmere precej kritične, je pri nas stanje očitno drugačno. Kot vedno mora človek najprej analizirati, kje živi in mora prilagoditi načine gradnje drugih krajev sveta, preden jih lahko preneše v svojo stvarnost.

6. JULIJA IZLET KMEČKE ZVEZE NA 12. KMEČKI PRAZNIK V SELE

Vabljeni na avstrijsko Koroško

PRIJAVE
Kmečka zveza
spet prireja
tečaj HACCP

Kmečka zveza prireja tečaj za osebe, ki so odgovorne za izvajanje procedur samokontrole nad higieno živil z apliciranjem principov sistema HACCP.

Po pravilniku EU št.852/2004 je Dežela z zakonom 21/2005 določila obveznosti za osebe, ki proizvajajo, pripravljajo, strežejo in prodajajo živila. Med slednje spadajo tudi upravitelji kmetij in družinski člani, ki jim pomagajo pri prej omenjenih opravilih. Problem zadeva, kot že navedeno, vsa gospodarstva, ki se v eni ali drugi obliki ukvarjajo z živili, zlasti pa osmičarske obrate in kmečke turizme.

Upravitelj podjetja, ki je odgovoren za vzpostavitev in vzdrževanje postopka HACCP, mora uspešno obiskovati 8-urni tečaj ob koncu katerega prejme potrdilo o opravljenem tečaju. Po zakonu predvidena usposobljenost ima veljavnost petih let, nakar bo treba tečaj ponoviti.

Tudi družinski sodelavci in osebe, ki pomagajo pri pripravi živil, morajo uspešno opraviti kraji tečaj s prilagojenim programom. V tem primeru je predviden 3-urni tečaj, ki pa ima veljavnost dveh let. Ta tečaj bo potekal v četrtek 10. julija t.l. od 18:00 do 21:00 v razstavni dvorani ZKB na Opčinah.

Zveza vabi člane, ki niso še opravili omenjenega tečaja ali ga morajo obnoviti, in se niso še prijavili, naj to storijo čimprej v uradih Kmečke zveze v Trstu ali po telefonu 040 362941.

GLAVNI SVET KMEČKE ZVEZE NA OPČINAH

Krčenje sredstev deželne uprave in Slovenije postavlja stanovsko organizacijo v hude težave

Prejšnji ponedeljek se je na Opčinah v razstavni dvorani Zadružne kraske banke sestal glavni svet Kmečke zveze, da pregleda in sklepa o pomembnejših in aktualnih temah, ki zadevajo primarni sektor na Tržaškem.

Med sporočili je predsednik Kmečke zveze Franc Fabec seznanil prisotne z delovanjem zveze v zadnjem obdobju. V svojem poročilu se je dotaknil številnih dogodkov, ki so občutne zaznamovali delovanje ustanove. Med temi je omenil sodelovanje zveze na raznih omisijih Dežele, Pokrajine in občin s katerimi bo prišlo kratkoročno do nadaljnih srečanj, še posebej z novozvoljenimi upravami. V zvezi s srečanji je glavni svet Kmečke zveze sklenil, da se ob tej priliki izpostavi občinam problemu razvoja kmetijstva v luči novega deželnega načrta za razvoj podeželja 2014-2020 in Protokola o soglasju za Prosecco DOC. Srečanje bo tudi prilika za poglobitev problema obdavčevanja kmetijskih stavb v okviru nove davčne reforme, ki je za kmetijstvo zelo obremenjujoča, ter preučitev možnosti dobove vode za kmetijstvo po znižani ceni.

V svojem izvajanju je predsednik seznanil prisotne o dobrih odnosih in sodelovanju s slovenskim Ministrstvom za kmetijstvo in okolje, ki ga potrjuje sodelovanje Kmečke zveze v kmetijski slovenski manjšinski koordinaciji AGROSLOMAK in plodni stiki z ostalimi kmetijskimi inštitucijami v matici. S tem v zvezi je poučil pozornost podpredsednika vlade in slovenskega resornega ministra mag. Dejana Židana, ki se je pri italijanski vladi zavzel za slovensko zamejsko kmetijstvo ter za uresničitev omenjenega protokola. V navedenih stikih izstopa tudi skupno prizadevanje za priznanje čezmernega terana z dosegom skupne (EU) zaščitne oznake.

Nato je GS KZ sklenil sklic rednega občnega zabora zveze v teku meseca avgusta. Prvi del skupščine bo nemenjen statutarnim obveznostim, drugi del pa posvetu o Deželenem načrtu za razvoj podeželja in razvoju kmetijstva na Tržaškem.

V zvezi z uresničitvijo Protokola Prosecco DOC je predsednik izrazil zadovoljstvo, da se ta zadovoljivo uresničuje v delu, ki zadeva poenostavljanje okoljsko varstvenih in upravnih norm, ki jih predvidevata hidrogeološka za-

Kmečka zveza organizira v nedeljo 6. julija, v sodelovanju z Zadružno Kraško Banko na Opčinah, enodnevni izlet z avtobusom na XII. Kmečki praznik, ki ga organizira Skupnost južno koroških kmetov. Praznik bo v občini Sele pod Karavankami. Cena izleta v kateri so vključeni samo stroški za prevoz z avtobusom, znaša 25 evrov.

Program praznika je sleden:

- ob 10.00 – sv. maša v farni cerkvi;
- ob 12.00 – kosilo in zabava
- ob. 14.00 - kulturni program;
- ob 14.30 – nadaljevanje praznika, otroški program, kmečki bazar z domačimi dobrotami.

za zabavo skrbi ansambel Rosa. Ob prazniku je tudi možnost ogleda nekaterih znamenitosti kraja.

Na prazniku, ki se bo odvijal v Gospodarskem centru v Selah si bodo udeleženci poskrbeli sami za kosilo (samopostrežba). V primeru slabega vremena bo vse pod streho. Pravijo, da je prostora veliko in torej dovolj.

Sele (nemško Zell) je občina v severnem delu Karavank na avstrijskem Koroškem ob meji s Slovenijo. Sele, med koroškimi Slovenci zaradi svoje uporne zgodovine, trdne narodne zavesti in geografske odmaknjenosti včasih imanovane kar Selska Republika, so znane kot občina z najvišjimi deležem slovensko govorečih prebivalcev v celotni Avstriji. Po popisu iz leta 2001 živijo v Selah 703 prebivalci, od tega kar 626 (89,1%) slovensko govorečih.

Sele so tudi kraj, kjer je pokopališči trinajst slovenskih upornikov proti nacizmu, znanih pod skupnim imenom Trinajst selskih žrtev, obsojenih na smrt na političnem procesu, ki ga je osebno vodil najzloglasnejši med vsemi nacističnimi sodniki, Roland Freisler, ki je izključno v ta namen prišel iz Berlina. Proses je potekal v Celovcu. Obsodba na smrt z obglasljjenem pa je bila izvršena 29. aprila 1943 na Dunaju.

Kmečka zveza vabi svoje člane in

ostale kmete, da zaradi organizacijskih obveznosti pohištjo z vpisom na izlet, ki bo tudi lepa priložnost, da se slovenski kmetje 5. dežel avstrijske Koroške, Furlanije Julijske krajine, Posavske, Korotana in Slovenije združeni v AGRASLOMAK (Kmečke slovenske manjšinske koordinacije) srečajo, se spoznavajo in utrujejo medsebojno sodelovanje.

Vpisovanje poteka v uradih KZ v Trstu (tudi za Goriško) in se zaključi dne 3. julija 2014. Urniki Kmečke zveze so slednji:

V Trstu - ul. C.Ghega, 2 – tel 040/362941
vsak dan od 8. do 13. ure ter ob torkih in četrtekih še od 14. do 16. ure;
v Čedadu - ul. Manzoni, 31 - tel. 0432/703119 od 8.30 do 12.30. Vozni red avtobusa ali avtobusov bo, kot ponavadi, sporočen naknadno, ko bo znana udeležba članov po vseh.

eb

Glavni svet Kmečke zveze je sklenil, da bo sklic rednega občnega zabora zveze v teku meseca avgusta.

KZ

ščita in uporabljanje gozdov. Sledila je razprava o novem prostorskem načrtu Tržaške občine. S tem v zvezi je GS izrazil zmerno zadovoljstvo, ker so bili, kar zadeva kmetijstvo, pretežno sprejeti predlogi Kmečke zveze.

Med organizacijskimi vprašanji je predsednik Franc Fabec izpostavil resno finančno stanje ustanove vsled zmanjšanja prispevkov iz Slovenije in deželne uprave za svetovalno službo Deželne kmečke zveze, ki znaša skupno 90.000 evrov, kar postavlja pod vprašaj sedanjo organizacijsko strukturo zveze. Da ne bi prišlo do tega neželenega stanja je zveza že seznanila podpredsednika slovenske vlade Dejana Židana in ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazda Žmavca ter jih zaprosila za srečanje.

Ob koncu je glavni svet Kmečke zveze razpravljal še o preuređitvi Trgovinskih zbornic, specifično tržaške,

katere ukinitev bo osiromašila že itak skromno predstavništvo Slovencev v javnih upravah, kot se je že zgodilo z ukinitev pokrajinskega Združenja rečev, Kraške gorske skupnosti in nenačadne Pokrajine v Trstu in Gorici. Seja se je zaključila s sprejetjem novih članov.

OPOZORILO ČEBELARJEM

V Sloveniji neleteli na azijskega sršena

Čebelarska zveza Slovenija (ČZS) opozarja na navzočnost azijskega sršena v Sloveniji. Opazil ga je čebelar z območja Pivke, ki je zaradi njega pri čebelah utpel škodo. Na ČZS čebelarje zato prosijo, naj bodo pozorni in naj z njimi delijo morebitne informacije, saj gre za neavtohtono živalsko vrsto, ki povzroča škodo pri čebelah in ogroža ljudi. ČZS je že večkrat opozarjala na širjenje azijskega sršena po Evropi, zdaj pa se sprašujejo, ali se je ta žival iz Francije in Italije res že prebila do Slovenije.

V nekaterih evropskih državah, med drugim v Franciji in Italiji, so že poročali o smrtnih žrtvah zaradi pikov azijskega sršena. Veliki so pet centimetrov in so zelo napadalni. Lovijo insekte, med njimi čebele - en sršen lahko na minuto ubije 40 čebel. Pogosto napadejo tudi čebelje parne, saj se njihove ličinke prehranjujejo s čebeljimi, je zapisano na spletni enciklopediji Wikipedia.

Na ČZS čebelarje zato prosijo, naj svoja opažanja v naravi delijo z njimi. Ker gre za neavtohtono živalsko vrsto, ki povzroča škodo pri čebelah in ogroža ljudi, želijo o ugotovljeni navzočnosti obvestiti pristojne institucije ter pridobiti navodila za ukrepanje oz. njeni zatiranje. Čebelarji opozarjajo, da bo letošnja letina med zaradi slabega vremena in zaledoloma zelo slaba, težave pa jim tradicionalno vsako leto povzroča tudi varoza. Pridelek bi lahko bil najmanj za polovico manjši od povprečja, so ocenili pred kratkim.

DOBERDOB - Občinski svet bo v kratkem sprejel proračun

Davek Tasi 1,75 tisočinke, več oproščenih davka Irpef

Doberdobski občinski svet bo v kratkem odobril letošnji proračun, s katerim bo med drugim sklepal o višini davkov, ki jih bodo morali prebivalci doberdobske občine plačati v letu 2014. Tako kot v ostalih občinah bodo tudi v Doberdobu letos uvedli nov davek na nedeljive storitve Tasi, ki je skupaj z davkom na nepremičnine Imu in davkom na odvoz odpadkov Tari sestavni del enotnega občinskega davka Iuc. Zadnjo besedo glede količnikov ima občinski svet, občinski odbor župana Fabia Vizintina pa se je v minulih dneh že dogovoril o raznih stopnjah obdavčitve, ki jih bo predlagal na julijski seji.

Davek na nedeljive storitve Tasi namenava doberdobska občinska uprava po besedah župana Vizintina in odbornice za proračun Vlaste Jarc uvesti s količnikom 1,75 tisočinke. Davka torej ne bodo uveli na najvišji stopnji - 2,5 tisočinke -, količnik pa bo rahlo višji kot v nekaterih drugih občinah, npr. v Gorici (1,5 tisočinke) ali v Sovodnjah (1 tisočinka). »Davek bi radi uveli na še nižji stopnji, zaradi upada državnih in deželnih prenosov pa žal nismo imeli te možnosti, saj bi drugače ne mogli zapreti proračuna,« je pojasnil župan Vizintin.

Stopnja davka na nepremičnine Imu za druga stanovanja in zazidljiva zemljišča bo ostala enaka lanska, in sicer 7,6 tisočinke, glede davka na odpadke Tari - le-ta je nadomestil lanski davek Tares, v katerem je bil vključen tudi strošek za nedeljive storitve - pa mora občinska uprava še preveriti zadnje podrobnosti.

Potren bo tudi dodatek k davku na osebne dohodke Irpef, ki ga je občina Doberdob zaradi krčenja prispevkov in upada prihodkov iz naslova kamnoloma uvedla leta 2012. Za ta davek je predviden količnik 8 tisočink, uprava pa namenava davka oprostiti večje število občanov kot doslej. »Občani, ki spadajo v dohodkovni razred do 12.500 evrov, ne bodo plačali občinskega dodatka k davku Irpef. Lani je bilo davka oproščenih 269 občanov oz. družin, letos pa jih bo 325, torej 56 več. Pravilno se nam je zdejlo, da v času krize, ki spravlja v težave vse več ljudi, skušamo pomagati predvsem tistim soobčanom, ki so v najhujši stiski,« je pojasnil župan Fabio Vizintin. (Ale)

ŠTEVERJAN - Civilna zaščita
Zaradi sanacije plazu bo cesta v Ščednem zaprta

Cesto v Ščednem bodo prihodnji teden zaprli za promet. »Zapora ceste je nujno potrebna zaradi sanacije plazu, ki jo mora v Ščednem opraviti deželna civilna zaščita,« je pojasnila števerjanska županja Franka Padovan, po kateri bodo ob problemu plazenja zemlje na območju med hišnima številkama 29 in 30 poskrbeli tudi za boljšo ureditev odvajanja padavinskih voda.

V odredbi, ki jo je števerjanska občina objavila v prejšnjih dneh, je predvideno enomesečno zaprtje ceste, upravitev pa upajo, da se bodo dela zaključila v krajšem času. »Cesto bodo predvidoma zaprli v torek, 1. julija, za izpeljavo del pa imajo čas do 31. julija. Računamo vsekakor na to, da bodo cesta odprli pred koncem meseca,« je povedala Padovanova. Cesta bo zaprta od mostička v Ščednem do Trga Svobode: cesta ne bo veljala za rešilna vozila in stanovalce. Dela je civilna zaščita zaupala podjetju Scavi e Miniscavi iz Dolenj. (Ale)

GORICA - Nekdanja dvorana ob centru Stella matutina propada

Streha se je udrla

Zaradi odpadajočega ometa in nevarnosti sesutja stavbe so zavarovali cesto in pločnik - Poslopje last Univerze v Vidmu

Kompleks Stella Matutina v Ulici Nizza v Gorici že več let žalostno propada, kar zlasti velja za del stavbe z dvorano, v kateri so nekoč vrteli filme in prirejali razne dogodke za mladino. Zapuščeno poslopje je v tako slabem stanju, da se streha včeraj ponoc udrla, s pročelja pa so na pločnik odpadli večji kosi ometa.

Na prizorišče so najprej prihiteli karabinjerji, nakar so bili o dogodku obveščeni gasilci. »V Ulico Nizza smo prišli okrog 4.30. Ranjen ni bil nihče, območje pa je bilo treba zavarovati,« so povedali gasilci. Goriški mestni redarji so odsek Ulice Nizza med križiščem z Margottijevim ulicom in križiščem z Ulico IX Agosto zaprli za promet, zaradi odpadajočega ometa pa je prepovedan tudi dostop do šestnajstih parkirnih mest pred stavbo. Gospa, ki stoji nasproti centra Stella Matutina, je že pred časom opazila, da se omet kruši, da se lahko »stavba iz dneva v dan sesuje« pa ni pričakovala. Del poslopja, ki je v najslabšem stanju, je v lasti Univerze v Vidmu, ki si je nameravala na tem območju urediti kampus. Projekt je propadel, videmska univerza pa bo po vsej verjetnosti morala sama poskrbeti za sanacijo oz. porušenje stavbe. (Ale)

Zaradi udrtja strehe je cesta pred centrom Stella matutina zaprta

BUMBACA

PEVMA - V gozdu našli truplo ženske

Obsežna iskalna akcija se je tragično zaključila

Gasilci med iskalno akcijo

Včeraj je na območju parka ob Soči in pevmskega parka potekala iskalna akcija za pogrešano osebo, ki je žal imela tragičen epilog. Gasilci in civilna zaščita so ves dan neprekinjeno iskali 51-letno Goričanko, ki so jo svojci pogrešali že od petka. O njenem izginotju so bili najprej obveščeni karabinjerji goriškega poveljstva, nato pa še gasilci in civilna zaščita.

Iskalna akcija se je začela že v petek pod večer, zaradi teme pa so jo morali po nekaj urah prekiniti. Reševalci so se takoj osredotočili na območje parka ob Soči in pevmskega parka, saj so v bližini našli avtomobil, s katerim se je ženska odpeljala od doma. Na parkirišču pri javni tehnici so si tudi uredili koordinacijski center: žensko je iskalo okrog 40 ljudi, med katerimi so bili ob goriških gasilcih ter civilni zaščiti iz Gorice, Slovencra in Mošča tudi enote z reševalnimi psi iz raznih krajev dežele in potapljalci iz Trsta. Včeraj malo pred 19. uro se je iskalna akcija prekinila, saj so v gozdu nad pevmskim parkom našli truplo ženske. Karabinjerji izključujejo, da je Goričanka umrla nasilne smrti: za sabo naj bi pustila tudi poslovilno pismo. (Ale)

PORODNIŠNICA

V boj gredo enotno in s pismom Napolitanu

Vest o skorajnjem zaprtju goriške porodnišnice je imela tudi nepričakovano posledico: sklep o ukinitvi oddelka je kot čarobna palica poenotil večino in opozicijo v občinskem svetu, ki sta v zadnjih letih le redkokdaj - če sploh kdaj - našli skupen jezik. Načelniki desno-sredinskih in levosredinskih strank ter Gibanja 5 zvezd so se včeraj zbrali, da bi se dogovorili in predstavili javnosti prve pobude, s katerimi želijo preprečiti oz. zakasnitvi zaprtje porodniškega oddelka goriške bolnišnice. Le-tega je dejelna uprava Furlanije Julisce krajine napovedala za prihodnje tedne, odločitvi pa se nameravajo svetniki odločno upreti, saj menijo, da mora dejelka najprej postaviti temelje čezmernemu sodelovanju, ki ga predsednica Debora Serracchiani in odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca objavljata, šele nato pa lahko ukine oddelek.

»Podatkov ni dovolj le prebirati, treba jih je znati interpretirati. Že res, da se je število rojstev v goriški porodnišnici v zadnjih letih zelo znižalo, do tega pa je prišlo iz določenih razlogov. To je namreč posledica večletnega in načrtnega zanemarjanja oddelka ter spodbujanja nosečnic, da rojevajo v drugih porodnišnicah,« je poudaril načelnik skupine Popolo di Gorizia Riccardo Stasi in napovedal prvi dve pobudi goriških svetnikov.

»Obisk predsednika republike Giorgia Napolitana bomo izkoristili tudi zato, da ga opozorimo na krivice, ki se že več let dogajajo našemu zdravstvu. Zaprtje porodnišnice je le zadnja. Napolitanu bomo napisali pismo, ki mu ga bo izročil župan Ettore Romoli,« je povedal Stasi, po katerem bo goriški občinski svet tudi povabil predstavnike tretje komisije deželnega sveta, naj si ogledajo goriški porodniški oddelki in preverijo, ali je v njem zdravje nosečnic in novorojenčkov res ogroženo.

Tretjo pobudo je napovedal načelnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani. »V torek bo naša delegacija obiskala sedež deželnega sveta v Trstu. Zahtevali bomo srečanje s Serracchiani, Telesco, načelniki in predsednikom deželnega sveta. Reformo zdravstva so načrtovali brez posvetovanja, dialoga sploh ni bilo,« je izpostavil Cingolani, načelnica Gibanja 5 zvezd Manuela Botteghi pa se je zaustavila pri vprašanju čezmernega zdravstva. »Deželna uprava nam je zagotovila, da bo na področju zdravstva prišlo do čezmernega povezovanja, za zdaj pa so to le pobožne želje. Projekt t.i. »hiše porodov« je samo zavajanje javnosti, če zraven ni porodniškega oddelka. Povedati moram tudi to, da smo se pred kratkim srečali z direktorjem goriškega zdravstvenega podjetja, ki nam je zagotovil, da je porodniški oddelek povsem varen, zdaj pa nam predsednica dejela in odbornica pravita, da ni tako,« je povedala Botteghija v spomnila, da bo v kratkem sklicana tudi izredna seja občinskega sveta na temo goriške porodnišnice, na katero vabi tudi občane. (Ale)

Zbor Hrast v petek v naravnem kraškem amfiteatru

FOTO AJ.

DOBERDOB - Zaključni dogodek z odličnim zborom Hrast Preplet glasbe in pesmi pod zvezdnatim nebom

Z zborovsko glasbo in poezijami pod zvezdnatim nebom se je v petek zaključila prva izvedba pobude Las Kras, ki so jo partnerji v znatenje pozornosti do kraškega prostora ter njegovih naravnih, kulturnih in enogastronomskih znamenitosti ter jezikovnih posebnosti poimenovali Kras@event@Carso. »Nocoj, naj mesec bo svetel« pa je bil naslov prireditev na območju kamnoloma pri Gradini v Doberdobu, ki je lepemu številu gledalcev ponudila preplet zborovske glasbe in pesniške besede v režiji Franka Žerjala in pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča. Publiko sta pozdravila ravnateljica šole Komel Alessandra Schettino, ki se je ob koncu niza dogodkov zahvalila vsem pokroviteljem in partnerjem, in doberdobski župan Fabio Vizintin, ki je izrazil zadovoljstvo nad izbiro sugestivne lo-

kacije in vrednotenjem teritorija s kako-vostnimi pobudami. Razsvetljene skale so bile okvir koncerta mešanega zbora Hrast, ki je pripravil vrsto ljudskih pesmi v predrah priznanih deželnih in primorskih skladateljev in še izbor izvirnih skladb iz slovenske, italijanske in slovenske literature. Besedila skladb so bila tudi osnova za recitacije, ki so jih zaupali Nikoliču Pintarju in Sanjo Vogrič. Za instrumentalne intermezze pa sta poskrbeli flautisti Ivana Gerin in Svetlana Della Vedova.

Projekt Kras@event@Carso so priredili SCGV Emil Komel, goriški Kulturni dom, center ArsAtelier, Konzorcij Collio (ki je na vseh prireditvah ponudil pokušnjo lokalnih vin), društvo Juliaest, društvo Hrast, občine Sovodnje, Zagraj, Doberdob in Devin-Nabrežina ter Pokrajina Gorica. Vsi do-

godki so bili zelo dobro obiskani, predvsem ko so potekali na neobičajni lokaciji. Po koncertu v spomin na prvo svetovno vojno v Martinščini, kateri je v Devinu sledila okrogla miza na temo civilnih mirovnih enot in sarajevskega junajskega mirovnega dogodka, je pobuda obiskala gotsko cerkev v Štivanu s koncertom vokalne skupine Bo-deča Neža, klet in dvorišče Rubijskega gradu z delavnicami na temo prve svetovne vojne in z izvedbo komorne operе Histoire du soldat Igorja Stravinskega (izvedli so jo tudi na kmetiji Castelvecchio v Zagru). Prejšnji teden je bil na vrsti sproščen pozdrav poletju s koncertom Oliverja Dragoviča na Vrhu. Pobudo je spremljala potujoča fotografksa razstava Arhitektura Kra-sa, ki so jo postavili v Martinščini, Doberdobu, Devinu in v Sovodnjah. (rop)

GORIŠKA - Sanacija dolgotrajna

Oaza miru je zaradi posledic žleda ogrožena

Ko je obsežno območje Slovenije med 31. januarjem in 10. februarjem letos prisadela ledena ujma, je veliko zaselkov ostalo odrezanih od sveta. Pod težo ledu so se lomila in podirala drevesa, gibanje po gozdovih je bilo skrajno nevarno tudi na Goriškem, zlasti na robovih Trnovskega gozda. Na območju mestne občine Nova Gorica so največjo škodo utrpeli Čepovanski dol, Lokovec, Kalski gozd ter Lazno pri Govcih, v občini Kanal pa Kambreško. Minilo je več mesecov, vendar škoda ni še povsem odpravljena. O tem in o sanaciji smo se pogovorili s Heleno Zorn, vodjo območne enote pri Zavodu za gozdove Slovenije (ZGS), in z Milošem Mervičem, vodjo gozdne enote Trnovo, ki v okviru Soškega gozdnega gospodarstva Tolmin gospodari v državnih gozdovih.

V GOZDOVIH NOVA NEVARNOST

»Ocenili smo, da je požled na Goriškem poškodoval 3000 hektarov gozdne površine. Podrtih dreves je za 250.000 kubičnih metrov lesne mase. Požled je poškodoval tako sestajo iglavcev, pretežno smrek, kot listavcev, pretežno bukev. Večina manjših dreves je okleščenih, mnoga večja in težka drevesa pa so podrta ali ukleščena v sosednja drevesa,« je posledice žledoloma opisala Zornova in v isti sapi napovedala, da bo sanacija trajala najmanj dve leti. Gmotne škode je torej veliko, gozdu pa preti nova nevarnost: hrošči podlubniki ali lubadari. »Dolžnost lastnikov vseh zasebnih gozdov je, da poškodovane nasade čim prej sanirajo. Prioritetno imajo nasadi iglavcev, ker pri njih obstaja nevarnost za razmah podlubnikov. Gozdni škodljivci se lotujejo odziranja predvsem poškodovanih dreves in se lahko z razmnoževanjem prenesejo tudi na zdravo smrečevje,« pojasnjuje Zornova. Kljub temu, da je pojav pod kontrolo - opozarja -, pa obstajajo t.i. kritični predeli: »Nekontroliran razmah podlubnikov je možen predvsem na tistih gozdnih parcelah, ki nimajo urejenih lastniških razmer. Takih parcel je precej.« O ledeni ujmi pa je sogovornica povedala: »Pojav žledu v idrijskem hribovju ni novost, saj se po naših podatkih redno pojavlja vsakih deset let. Letos pa se je zgodilo, da so bile razmere za nastajanje ledu še posebej idealne. Gozdnova površina - tl in veje - je bila na obronkih Trnovskega gozda zaradi prehodnih padavin zelo namočena. Hladen zrak se je zadrževal med 55 in 1100 metri nadmorske višine. Zaradi brezvretja in zaustavljenega mrzlega zraka je topel dež v tem pasu za-

čel primrzovati na dreve. Posledična obremenitev je privreda do lomljena in podiranja dreves.«

S PRODAJO LESA JE VELIK PROBLEM

Škoda, ki jo je žled pustil na drevesih, je različna. Revirni gozdarji pri ZGS so drevesa za sečnjo že odkazali, zaznamovali in registrirali. Listavci, pri katerih je poškodovana samo krošnja z gornjimi vejam, se bodo v kratkem regenerirali. Hlobe podrtih listavcev pa gre čim prej peljati na žago, saj bo drugače les izgubil na kakovosti in ne bo več primeren za pohištveno industrijo, a le za kurjavo. O veliki obremenitvi za gozdarje v državnih gozdovih je Mervič, v imenu izvajalskega podjetja pri ZGS, povedal: »Imamo polne roke dela. Naša enota zaposluje štiriintrideset delavcev, kar pa je za sanacijo vsega poškodovanega vejeva na območju državnih gozdov premalo. Najeli smo tudi dodatne, zunanjje ekipe izvajalcev. Največ težav imamo s sanacijo poškodovanih dreves na strmih pobočjih gozdov. Podiranje dreves v teh razmerah je kljub uporabljanju naj-sodobnejše mehanizacije tudi za izkušene delavce zelo nevarno in tvegan.«

Težave zaradi nakopičene lesne surovevine se pojavljajo tudi na trgu. »S prodajo je velik problem. Cena odkupa lesa je draščično padla. Posledično se poraja problem, kam bomo ves ta les prodali. Veliki kupci

Odvažanje hlob (zgoraj), pot v Trnovskem gozdu (levo in spodaj)

FOTO VAS

iz Furlanije in severne Italije že omejujejo dobavo, ker so skladisca polna. Tudi sosedje iz Avstrije zaradi podobnega naravnega pojava, ki je zajel njihove gozdove, niso zainteresirani za odkup. To je trenutno velik problem. K temu gre dodati še dejstvo, da domače, slovenske lesne industrije skoraj ni več. Večina - 80 odstotkov - sloven-

skega lesa gre v izvoz. Ni domačih velikih kupcev, ki bi les predelovali, ker je naša lesna industrija v zatonu,« zaskrbljeno razlagata Mervič.

LE NA LASTNO ODGOVORNOST

Na poškodovanih območjih je veliko cest zaradi podrtih dreves še neprehodnih. Veliko je tudi na novo urejenih gozdnih vlak, ki jih gozdarji uporabljajo za spravilo lesa in skladisanje hlobov ob gozdnih cestah. Iz teh razlogov je le na lastno odgovornost prehodna javna makadamska gozdnina pot, ki povezuje Lokve s Čepovanom. »Nad pobočjem, ki se vleče vzdolž ceste, je gozdarska služba uredila logistično povezavo za opravljanje gozdarskih del. Ker je bilo zaradi požleda veliko dreves izruti, se pojavlja nevarnost, da bi se pri gozdarskem delu prožilo kamenje, ki bi se lahko nato zakatalo na cesto,« opozarja Zornova in napoveduje, da bodo skušali področje sanirati v najkrajšem možnem času, saj bo v poletnih mesecih Trnovski gozd - oaza miru in hladu - nedvomno deležen povečanega obiska. (vas)

GORIŠKA

V zborniku vsi goriški avtorji

Izdajateljski podvig kluba Govorica

Te dni je izšel zbornik Goriškega literarnega kluba z naslovom »Govorice«, ki ponuja aktualen pregled literarnega ustvarjanja na Goriškem. V njem se predstavlja 32 od 36 članov literarnega kluba, nekateri med njimi prihajajo tudi iz vrst Slovencev v Italiji; izšel je v 500 izvodih.

»Zbornik je nastajal dolgo časa. Njegova dragocenost je v tem, da smo v njem zbrali vse goriško cvetje v vse njegovi različnosti in ga združili v eno knjigo. Na enem mestu imamo zbrane vse avtorje,« pravi Darinka Kozinc, predsednica Goriškega literarnega kluba, ki obenem priznava, da izdati zbornik v današnjih časih, predvsem iz finančnega vidika, nilahko delo. Zbornik poleg literarnih del avtorjev prinaša tudi njihove osebne predstavitev, vendar ne gre za bibliografijo, temveč za tekste, ki so jih o sebi napisali sami - nekateri so se pri tem omekljili na svoje biografije, drugi se predstavljajo z izvirnimi in humorimi razmišljanji o svojih življenjih.

Goriški literarni klub Govorica je nastal pred štirimi leti, prav toliko časa že organizira različna srečanja, kot so Gregorčičevi dnevi v Gradišču nad Prvačino ali po-klon Francetu Bevku ob slovenskem kulturnem prazniku. »V prihodnje si želimo, da bi nam bil nekje, morda v knjižnici ali na občini, na voljo prostor, kjer bi nam bila omogočena predstavitev avtorjev. Na pisanje literature bi morali biti ponosni, to je tisto, kar bo za ostalo nami. In o tem, kar se dogaja, kako čutimo, kakšen je naš prostor - lahko najbolje pišemo tisti, ki to doživljamo,« meni Kozinceva, ki se veseli, da ima klub tudi veliko podmladka. »Veliko mladih piše, pogrešamo pa možnost, da bi lahko začeli delati prve korake v svet literature. Revija Primorska srečanja je žal 'umrla',« dodaja sogovornica. (km)

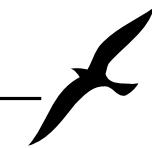

Predstavniki SSO s srebrnomašnikom

ŠTANDREŽ

»Duhovništvo nezamenljiv svetilnik«

»Duhovniško poslanstvo je kljub kriznim časom nezamenljiva stvarnost za našo narodno in širšo skupnost. Še posebno v tako težkih časih, ko je za številne posameznike in družine vse manj trdnih opor predvsem na socialnem in duhovnem področju, je vloga Cerkve in duhovnikov nezamenljiv svetilnik.« S tem sporocilom so se v ponedeljek goriški predstavniki Svetega srebrnomašnika - dekanu in župniku v Štandrežu Karlu Bolčinu. Predstavniki SSO Albert Devetak, Julijan Čavdek in Bernard Špacapan so prinesli tudi pozdrave deželnega in pokrajinskega predsednika SSO, Dragi Šoke in Walterja Bandlja. Z dekanom so se pomenili o stanju v slovenskih župnijah na Goriškem in o pastoralnem delu, ki je zaznamovano z zahtevnimi izvivi zaradi družbenih sprememb in dolgotrajne krize. Pomemben je zato doprinos msgr. Renata Podbersiča, ki se je aktivno vključil v cerkveno, pastoralno in društveno življenje goriških Slovencev. Vedno bolj pomembno pa bo tudi sodelovanje z organizacijami in društvimi, zlasti s tistimi, ki delujejo na vzgojnem področju, so ugotavljali.

GORICA - Lutman Design predstavlja projekt na Kickstarterju

Iznajdljivi in podjetni

Ime Borisa Lutmana so mnogi spoznali pred približno letom dni, ko je košarkarske ljubitelje in otroke osvojil Lipko - lipa s človeškimi lastnostmi, ki je bila izbrana za uradno maskoto evropskega prvenstva v košarki v Sloveniji. Maskoto si je namreč zamislil in nato izrisal industrijski oblikovalec iz Štandreža Boris Lutman s sodelavcem z Obale Mitjo Milkovičem in Zinetom Milak.

Devet mesecev po evropskem prvenstvu je danes Boris Lutman s svojim istoimenskim podjetjem iz Ljubljane pred novim, velikim izzivom. Jutri bo namreč pod-

Melissa Cerić, Boris Lutman, Matija Milkovič Biloslav, Žiga Godina in njihov Swich

jetje Lutman Design predstavilo na ameriškem Kickstarterju produkt Swich. Najprej moramo seveda pojasniti, kaj je Kickstarter. To je »crowdfunding« platforma oz. spletni portal za množično financiranje, ki je namenjen pridobivanju denarja za urenčitev neodvisnih kreativnih projektov. Po sameznik predstavi kratek videoposnetek in opis svojega projekta, ljudje z vsega sveta pa lahko v ta načrt vložijo katerokoli vsoto denarja. Kdor predstavi projekt, mora tudi najaviti minimalno vsoto dolarjev, s katero je načrt izvedljiv. Ta oblika zbiranja sredstev je zelo razširjena v ZDA, v Evropi pa je doslej na voljo le v Veliki Britaniji in na Nizozemskem. Naj dodamo, da je od začetka delovanja Kickstarterja leta 2009 več kot pet milijonov uporabnikov podprlo preko kot 50.000 projektov. Samo lani je bilo za razvoj videoiger, umetniških del in drugih proizvodov zbranih več kot 350 milijonov evrov.

Kateri projekt pa predstavlja podjetje Lutman Design? »Predstavili bomo Swich, in sicer brezščni polnilec in stojalo za pametne telefone, ki se polnijo preko elektromagnetne indukcije, brez uporabe kabla. Izbrani izdelek krasita izredno napredna funkcionalnost in vrhunski dizajn. Poleg tega smo zanj uporabili obnovljive vire in zgolj najboljše materiale, kot sta keramika in les ameriškega oreha. Končni izdelek je sad poldrugega leta dela,« je za Primorski dnevnik povedal Boris Lutman, ki je po maturi na klasičnem liceju Primož Trubar v Gorici študiral v Benetkah, Londonu, Milunu, Rimu in Trstu ter nekaj let deloval pri Philips Design v Eindhovnu na Nizozemskem. Swich se uporablja kot stojalo na mizi ali pultu, na katerega položimo svoj android ali iPhone. Sistem »Qi«, s katerim se povežeta stojalo in mobilni telefon, napolni baterijo preko indukcije. »Strankam želimo nuditi izdelek, ki omogoča standstotno funkcionalnost pametnega telefona tudi v času, ko se le-ta polni. Glava stojala je premična in ljudem omogoča, da telefon uporabljajo tako horizontalno kot vertikalno. Hrbtišče mobitela se sprime s stojalom, ki uporabniku nastavlja "smartphone" pod udobnim kotom 45 stopinj,« je izdelek opisal Lutman in pojasnil, da »Qi standard« obsega vse naprave, ki imajo vgrajen »Qi sprejemnik«, kar pomeni iPhone, Samsung, HTC, Sony, Nokia, Motorola, Huawei in druge. Na spletu lahko namreč vsak uporabnik preveri, ali je njegov mobilni telefon primeren za brezčno polnjenje.

Podjetje Lutman Design cilja na vsaj 25.000 ameriških dolarjev v 30 dneh. »Ta je neka minimalna vsota, ki bi nam omogo-

čila kritje stroškov na začetku produkcije. V primeru, da ne dosežemo zastavljenega cilja, imamo že pripravljen "plan B", saj smo že stopili v stik z nekaterimi distributerji,« je dodal Lutman. Sogovornika smo še vprašali, zakaj so se pri podjetju odločili za tak način zbiranja finančnih sredstev. »Recimo, da se v kriznem obdobju investitorji ne privajajo. Prvič predstavljamo projekt na Kickstarterju, ki ima po mojem mnenju nekaj zelo pozitivnih lastnosti. Najprej bi izpostavil, da sistem množičnega financiranja omogoča podjetju, da ohrani nespremenjeno strukturo in da nihče ne vstopa vanj. Poleg tega pa smo želeli izkoristiti priložnost za promocijo in da preverimo zanimanje za naš izdelek na svetovnih trgu,« je še povedal oblikovalec iz Štandreža in nadaljeval z naštevanjem prednosti omenjenega načina financiranja. »Ljudje, ki projekt financirajo, imajo namreč pri nakupu izdelka določene ugodnosti, obenem pa podjetju omogočajo, da izvede neko začetno analizo trga in produkta. Investitorji namreč kot prvi preizkusijo izdelek in njegove povratne informacije so zelo dragocene, saj omogočajo podjetju, da kaj popravi ali spremeni, preden prične z masovno proizvodnjo. Uspeh na Kickstarterju pa je lahko tudi prava odskočna deska,« je pojasnil Lutman. Vodja projekta se je tudi strijnjal, da je v Sloveniji veliko ljudi in podjetij seznanjenih s prednostmi Kickstarterja, medtem ko Italija na tem področju še vedno nekoliko zaostaja. »Če bomo uspešni, bomo lahko našo izkušnjo promovirali tudi v Italiji. Gre namreč za odlično priložnost, da se kot podjetje predstavimo v ZDA in da se hkrati privadimo na logiko globalnega trga,« je povedal Lutman in dodal, da bodo v tem mesecu veliko delali na promociji projekta tudi v medijih in socialnih omrežjih, saj so pri tovrstnih pobudah odnosil z javnostjo vitalnega pomena. Ko bo projekt zaživel, bo Swich na prodaj za okrog 150 evrov tako na ameriškem kot na evropskem trgu. Cena bo odvisna od modela in barve, saj ga bodo prodajali v starih različicah (bel, črn, pozlačen in platinast). »Ciljamo na višji cenovni razred, saj je Swich izdelan iz najboljših materialov, krasil pa ga vrhunski dizajn. Investitorji bodo seveda imeli ugodnosti pri nakupu Swicha, ki bo na voljo tudi za tablične računalnike in iPade,« zaključuje Boris Lutman, s katerim sodelujejo še Matija Milkovič Biloslav, Melissa Cerić, Žiga Godina in Ana Čadež. Več informacij in videoposnetek o projektu ter o možnosti njegovega financiranja je na voljo, sicer v angleščini, na spletni strani <https://www.kickstarter.com/projects/604134477/59781370?token=efa3dbf9>. (av)

Odleglo je maturantom (desno) pa tudi ocenjevalkam (zgoraj)

V višješolski center v Puccinijevi ulici so včeraj prihajali z napetimi obrazi, napetost pa se je kmalu sprostila: ob pogledu na izid državnega izpitja je bilo pri marsikom zaznati srečo in zadostenje, na nekaterih obrazih pa tudi sled razočaranja, ker so bila pričakovanja morda drugačna. Prevladala pa je vseeno osvobajajoči občutek, da so kakor koli zreli za nove življenske izzive. Kar trije maturantje pa so si izborili tudi najvišji rezultat - stotic.

Na klasičnem liceju Primož Trubar so izdelali David Abrami (76/100), Lara Devetak (88/100), Peter Grudina (97/100), Jasna Leban (100/100), Ivan Maniacco (100/100), Micaela Passon (82/100), Ana Raum (97/100), Ivan Rustja (76/100), Veronika Terpin (100/100), Tomaso Matija Winkler (86/100) in Matija Zorzut (60/100), na družboslovnem liceju Simon Gregorčič pa Gaja Braini (60/100), Lara Feri (83/100), Luka Kovic (78/100), Alessia Pinna (81/100) in Eva Speranza (80/100).

GORICA - Izidi na nižji srednji šoli Ivan Trinko

Prav vsem odleglo

Tudi med »malimi maturanti« je nekaj takih, ki so na izpitu dosegli odličen rezultat

Včeraj pred oglasno desko FOTO N.N.

Odleglo je tudi »malim maturantom« z nižje srednje šole Ivan Trinko v Gorici. Včeraj nekaj minut po deveti uri se je namreč že zbrala skupina učencev in tudi nekaterih staršev, ki jih je na šolo zvala objava izidov državnega izpitja. Prav vsem čestitamo, še zlasti tistim, ki so dosegli odličen rezultat.

Na šoli Trinko so si pravico za preskok na višjo srednjo šolo torej izborili: **3.A** Tijana Borić (6/10), Virginia Braini (8/10), Patrik Cingerli (10/10), Davide Copetti (7/10), Manuel Giustizieri (8/10), Petra Gomiscek (7/10), Silvia Ivancic (7/10), Volodymyr Karpyuk (6/10), Kevin Kerpan (7/10), Matija Marassi (8/10), Matija Marinčič (6/10), Maia Mileta (7/10), Erian Mucci (7/10), Jakob Peric (8/10), Greta Primosig (8/10), Enrico Rožič (7/10), Sara Serplini (7/10), Peter Soban (9/10), Elia Tercic (6/10), Robin Viler (6/10); **3.B** Giorgia Barbo (9/10), Jan Batagelj (7/10), Pe-

V Gorici zapira knjigarna

V Gorici kar naprej ukinjajo trgovine in ugašajo izložbe. Zapečetena naj bi bila tudi usoda knjigarne Antonini v Mazzinijevi ulici, v bližini občinske palače. Po včerajnjih informacijah naj bi jo že v prihodnjih dneh zaprli, lastnik pa bo ohranil knjigarno na Korzu Italija. Ker so knjigarne kulturne postojanke, bo mesto utrpeljo dvojno škodo.

Okrogla miza o volitvah

Fakulteta za uporabne družbene študije iz Nove Gorice prireja jutri ob 19. uri v novogorški kavarni Gallus na Bevkovem trgu družboslovni večer: »Kakšno volitno izbiro bomo imeli na državnozborskih volitvah 13. julija?«. Okroglo mizo bodo sooblikovali Erika Jazbar, Matevž Tomšič, Luka Lisjak Gabrijelčič in Dejan Valentincič.

V Gradišču iščejo uslužbenca

Občina Gradišče je pripravila projekt družbeno koristnih del v okviru katerega bo začasno zaposlila enega uslužbenca, ki bo skrbel za digitalizacijo arhiva. Prijave zbirajo do 14. julija na uradno za zaposlovanje v Gorici.

GORICA - Pestro dogajanje v mestu

Med poletjem ne bo dolgčas

Poletne pobude v Gorici bodo potekale pod naslovom in hrati pozivom »rEstate a Gorizia«. »Klub težavam finančne narave smo se tudi letos potrudili in bomo ponudili mestu čim bolj pester program, saj predvidevamo, da bo v juliju in avgustu veliko ljudi ostalo v Gorici,« pravi župan Ettore Romoli.

Poletni meseci bodo potekali v znamenju športa, glasbe in kulture. Do 6. julija bo na Trgu Battisti 21. košarkarski turnir »Dudi Krainer«, od 3. do 12. julija pa bo na Travniku druga izvedba odbojkarskega turnirja »Città di Gorizia«. Vrhunec športnega dogajanja bo med 18. in 20. julijem, ko bo v pevskem parku državno prvenstvo v t.i. »crosscountryju«. Novost je tudi lokacija Festivala vegetarijancev, ki bo od 4. do 6. julija v grajskem naselju.

Posebna pozornost bo namenjena glasbi, ki bo v juliju in septembru imela prizorišča na dvorišču državne knjižnice v Ulici Mameli in na obnovljenem Trgu Seghizzi pod gradom. Dne 15. avgusta bo na Travniku koncert godbe na pihala, v drugi polovici meseca pa bodo sledili koncerti iz niza »Cantat Quartier« v občinskem in ljudskem parku ter na Trgu Seghizzi. Od 14. do 20. julija bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž mednarodno zborovsko tekmovanje Seghizzi, od 18. do 24. julija pa festival Sergio Amidei, ki podeljuje nagrado za najboljši filmski scenarij; lokaciji bosta tudi letos Coroniniev park in travniški Kinemax.

»Poskrbeli smo, da dogodki ne bodo potekali istočasno in se krizali ter med potekom šager Sv. Ane in Sv. Roka v Pod-

turnu,« poudarja občinska odbornica Arianna Bellan; šagra pri Sv. Ani bo letos med 17. in 27. julijem, v Podturnu pa med 8. in 17. avgustom. Poletno dogajanje v mestu se bo zaključilo s tradicionalnim Festivalom folklora od 29. do 31. avgusta in z odmevno eno-gastronomsko prireditvijo Okusi na meji, ki bo letos od 25. do 28. septembra.

Občina bo organizirala tudi program za mlade, in sicer v sodelovanju s centrom Punto Giovani; šlo bo za razstave, kulturne dogodke, koncerte in športne turnirje, ki se bodo odvijali od 4. do 26. julija v parku Lenassi. Na igrišču zavoda za geometre Pacassi pa je v minulih dneh že potekal »Play Day 2014« - sklop turnirjev v nogometu, košarki, ping pongu in namiznem nogometu v organizaciji centra Punto Giovani in v sodelovanju z mladinskim centrom iz Nove Gorice ter z drugimi mladinskimi organizacijami. Športu je v večernih urah sledila glasba.

»Program ni dokončen, saj načrtujemo še druge pobude, na primer niz srečanj z goriškimi avtorji. V načrtih imamo tudi postavitev gledališke predstave »La Tradotta« za obeležitev stolnici začetka prve svetovne vojne,« pravi župan in že napoveduje »revolucijo« za prihodnje leto: »Poletno dogajanje bomo preselili na Travnik, kjer bomo namestili tribune in uredili kraj tako, da bo primeren za športne turnirje, koncerete in kulturne prireditve. Objekt se bo imenoval »Arena Gorizia« in ga bomo dajali na razpolago vsem tistim, ki bodo želeli popestriti poletno sceno v mestu.« (av)

Dvorana 5: 16.00 »Piccola patria«; 18.00 - 20.00 - 22.10 »Synecdoche, New York«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.15 - 21.00 »Jersey Boys«.

Dvorana 2: 17.50 - 22.00 »Big Wedding«; 20.30 »The Police: Can't stand losing you«.

Dvorana 3: 18.00 »Tutte contro lui - The other Woman«; 19.50 - 21.45 »Alabama Monroe - Una storia d'amore«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Big Wedding«.

Dvorana 2: 17.30 - 22.10 »Jersey Boys«; 20.30 »The Police: Can't stand losing you«.

Dvorana 3: 18.00 »Maleficent«; 19.50 - 22.00 »Therme Romae«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Tutte contro lui - The other Woman«.

Dvorana 5: 17.45 »Piccola patria«; 20.00 - 22.10 »Synecdoche, New York«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANNU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
NOVA GORICA vabi na mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnika pri SNG v Novi Gorici: v torek, 1. julija, ob 18. uri »Romeo in Julija«, Šugla gledališče iz Slovenije in ob 20. uri »Neverjetna skrinjica«, Cia. La Tal iz Španije; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.15 - 21.00 »Jersey Boys«.

Dvorana 2: 16.00 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Big Wedding«.

Dvorana 3: 16.00 - 18.00 »Tutte contro lui - The other Woman«; 19.50 - 21.45 »Alabama Monroe - Una storia d'amore«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 17.50 - 20.00 - 22.15 »Big Wedding«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Jersey Boys«.

Dvorana 3: 18.00 »Maleficent«; 16.00 - 19.50 - 22.00 »Therme Romae«.

Dvorana 4: 16.00 - 17.50 - 20.00 - 22.10 »Tutte contro lui - The other Woman«.

Koncerti

18. MEDNARODNO SREČANJE SAKSOFONISTOV V SLOVENIJI: danes, 29. junija ob 21. uri v dvorani frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici Papandopulo kvaritet; 30. junija ob 21. uri v hiši Štekar, Snežatno 26a There be Monsters; 1. julija ob 21. uri v koncertni dvorani Glasbene šole Nova Gorica Jan Gričar (saksofon), Nejc Grm (harmonika), Tomaž Hostnik (klavir); obisk koncertov je brezplačen.

»ECHOS - ČEZMEJNI ODMEVI«: 1. julija ob 21. uri v gradu Formentini v Števerjanu Ensembl Cortesia iz Slovenije (dvorna glasba in ples); vstop prost. **KONCERT PRED KOSTNICO V REDIPULJI**, ki ga bo Riccardo Muti poklonil padlim prve svetovne vojne ob stolnici njenega začetka, bo v nedeljo, 6. julija, ob 21. uri. Po izvedbi Verdijevega Rekiema bodo nastopili mladi iz držav, ki so bile vpletene v vojni. Za 2.700 poslušalcev in poslušalk bodo

NOVA GORICA - Soška fronta

Kjer so počili usodni streli

Potovali so tudi skozi kraje, ki so jih prizadele poplave

Na trdnevnem izletu po Bosni in Hercegovini se je pred nedavnim mudila večja skupina članov in prijateljev društva Soška fronta iz Nove Gorice. Med njimi je bilo tudi nekaj zvestih članov iz »zamejstva«. Društvo vsako leto pripravi izlet v kraje, ki so povezani z dogodki prve svetovne vojne. Pred leti so si ogledali vojne muzeje na Dunaju, v Budimpešti in Pragi, lani so bili v nekdanjem begunkem taborišču Bruck a.d. Leitha pri Dunaju in v Bratislavu.

Ker poteka letos stoletnica začetka vojne, so se pri društvu odločili za obisk Sarajeva, kjer so 28. junija 1914 počili usodni streli, ki so pomenili povod (ne pa vzroka) za izbruh nasilja tolikih razsežnosti. Postanek je seveda bil tudi na mestu, kjer je Gavrilo Princip, član prosrbskega društva Mlada Bosna, umoril avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinandina in njegovo soprogo Sofijo. Kolikor je čas dopuščal, so si ogledali tudi druge znamenitosti, ki jih v Sarajevu ne manjka. Ob mednarodni pomoči, ki se steka zlasti iz muslimanskih držav, mesto počasi odpravlja sledove vojne. V njem gradijo veliko novega, tudi razkošnega. Turist obenem ugotavlja, da se iz leta v leto povečuje islamski videz mesta in prebivalstva. Zelo veliko je tudi obiskovalcev iz islamskih dežel, ki s svojimi značilnimi oblačili prispevajo k podobi mesta.

Na poti v Sarajevo sta avtobusa z izletniki iz Goriške potovala skozi kraje, ki so jih prizadele katastrofalne poplave. Te so za sabo pustile strašno razdejanje, ki je bilo vidno

Izletniki na znamenitem mostu v Mostaru

FOTO VIP

na vsakem koraku. Po ogledu Sarajeva se je skupina odpravila proti jugu in vzdolž Neretve dospela do Mostarja, glavnega mesta Hercegovine. Med potjo so si ogledali Jablanico s podrtim mostom, znanim po bitki na Neretvi marca 1943. Tudi Mostar počasi, a vztrajno odpravlja posledice bratomorne vojne iz zgodnjih devetdesetih let, pa čeprav je do prave pomiritev še zelo daleč. Neretva namreč ločuje katoliški in muslimanski del mesta, ki sta povsem ločena svetova. Izletniki so si ogledali še slikovito mestece Počitelj nad Neretvo, nakar so pot vrnitve ubrali po jadranski avtocesti. (vip)

0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Na račun 20 evrov.

Obvestila

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici bo odprta od 30. junija do 29. avgusta po poletnem urniku: ponедeljek, sreda, petek od 8. do 16. ure; torek in četrtek od 11. do 19. ure; zaprta bo od 4. do 15. avgusta.

38. REDNI OBČINI ZBOR SDGZ bo v razstavnih dvoranah ZKB na Opčinah (Ul. Ricreatorio 2) v ponedeljek, 30. junija 2014, ob 18. uri v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprtli publike od ponedeljka, 30. junija, do 12. septembra, po poletnem urniku (9.00 - 13.00). Zaprti bodo med 11. in 15. avgustom.

Prireditve

»POLETJE NA PLACU 2014« V ŠEM-PETRU do 23. avgusta: danes, 29. junija, ob 9. uri praznovanje Sv. Petra na Trgu Ivana Roba.; Več na www.kstm-sempeter-vrtojba.si.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v sklopu niza »Linea di Sconfine« 30. junija med 16.30 in 18. uro laboratorijske povezljive poezije, ki ga bo vodil Valter Lauri.

»VINILVEČERI 2014« NA GRADU KROMBERK: Goriški muzej v sodelovanju s Kud Morgan iz Nove Gorice prireja ciklus glasbenih predavanj z ljubitelji glasbe in lastniki vinilov: 1. julija ob 21. uri Mitja Vrhovnik Smrkar »Moja najljubša pevca, Elis Regina in Terry Callier«. V času predavanj bo potekal še sejem rabljenih in novih vinilov ter raritet.

»KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI« bo potekala ob lepem vremenu v Ljudskem vrtu v Gorici od 2. do 5. julija med 10. in 20. uro. Spremljevalni dogodki: v sredo, 2. julija, ob 18. uri pravljica urica »Nočem poljubčkov!«, Lucrezia Bogaro in Stefania Beretta bosta pravljico pripovedovali v slovenščini in italijanščini; v četrtek, 3. julija, ob 18. uri pravljica urica »Pod medvedovim dežnikom«, Caterina Citter bo pravljico pripovedovala v slovenščini in italijanščini; v soboto, 5. julija, v popoldanskih urah glasbeni utrinki, na katero bo igrala Maja Pahor. Sodelujejo prostovoljci civilne službe ARCI Gorica.

KROŽEK ANTON GREGORČIČ IN KC LOŽJE BRATUŽ vabita na »Srečanje pod lipami« v četrtek, 3. julija, ob 20.30. Gostja večera bo Petra Svolšak, ki bo

spregovorila o 100. letnici začetka prve svetovne vojne. Pogovor bo vodil zgodovinar Renato Podbersič ml. Srečanje bo potekalo pod lipami na Kulturnem centru Lojze Bratuž, v primeru slabega vremena pa v notranjih prostorih.

»PERCORSI DI-VERSI« (srečanja ob branju poezij, glasbi in gledaliških delevnicah) v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici: 7. julija ob 18. uri Antonella Sbuelz, predstavitev Francesca Tomade, glasba Lorenza Tomade; vstop prost.

Prispevki

V spomin na Angelo-Lino Peric daruje Brunovi 100 evrov za vzdrževanje spomenika v Dolu in 50 evrov za sekcijsko VZPI Dol-Jamlje.

Namesto cvetja na grob Line Peric darujejo Cvetka in vsi vnuki 50 evrov za vzdrževanje spomenika NOB v Jamjah in 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Dolu.

Namesto cvetja na grob Line Peric darujejo Cvetka in vsi vnuki 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Poljanah.

ZAHVALA

Benjamin Klemše

Ob izgubi našega dragega se zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin.

Svojci

30.6.1999

30.6.2014

Davorin

Nikdar te ne bomo pozabili
in zmeraj v naših srcih te nosili,
vsi tvoji.

Sovodnje ob Soči

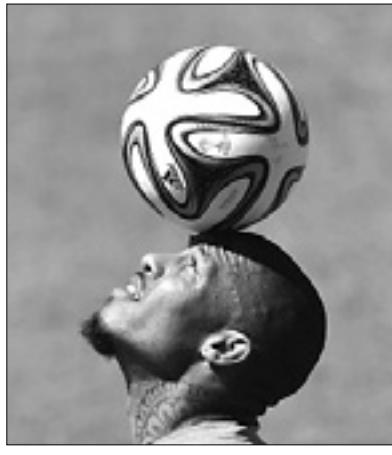
SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok.: Soča, dežela voda, sledi Čezmeja Tv: Dnevnik Slo 1

6.30 Dok.: Road Book **7.05** Dok.: Overland **8.00** Dnevnik **8.20** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.05** Dok.: Road Italy **10.00** Dok.: Con i tuoi occhi **10.30** A Sua immagine **10.55** Sveta maša **12.20** Linea Verde **13.30** 17.00, 20.05 Dnevnik in vreme **14.00** Una voce per Padre Pio

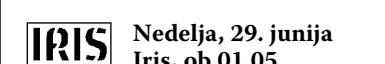
18.00 Nogomet: SP 2014, Nizozemska – Mehika **20.40** Techetecheté – Vi ve la gente **21.15** Film: Padre Pio – Tra cie lo e terra **23.20** Notti Mondiali 2014

7.00 Serija: Lassie **7.45** Serija: Zorro **8.10** Cronache Animali **9.10** Serija: La nave dei sogni **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 20.30, 23.25 Dnevnik **13.45** Sereno Variabile Estate **14.30** Serija: Delitti in pa radiso **16.30** Serija: Squadra Speciale Lip sia **17.15** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **18.05** Nad.: Reign **19.35** Serija: Il com missario Rex **21.05** Serija: Hawaii Five-0 **22.40** Serija: Strike Back **23.40** Film: Patri cia Cornwell – Al buio

7.20 Film: Rita la zanzara **9.05** Lo Schiaccianoci **9.20** Film: Venga a fare il soldato da noi **11.00** Dnevnik **11.30** Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik in rubrike **12.25** Tele Camere **12.55** I visionari **14.00** Dnevnik **14.30** Film: Una botta di vita **16.10** Film: Country **17.55** Kilimangiaro Album **18.10** Serija: Squadra Speciale Vienna **18.55** 23.05 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.20** Colpo di scena **21.05** Film: Female Agents **23.20** Film: L'uccello dalle piume di cristallo

Nedelja, 29. junija
Iris, ob 01.05
La grande abbuffata

Režija: Marco Ferreri
Igrajo: Marcello Mastroianni, Michel Piccoli, Philippe Leroy in Ugo Tognazzi in Andrea Ferreol
Italija Francija 1973

Štiri prijatelje, Marcella, Michela, Philippeja in Uga, združuje velika ljubezen do dobre hrane, predvsem pa ljubezen do zabave in najrazličnejših užitkov. Četverica se tako odloči, da bo preživel na nedenadni vikend v stari hiši v središču Pariza, kjer se bo požrešnost naposled izkazala za usodno. Ferrerijeva velika uspešnica je leta 1974 presenetila in šokirala tudi cannesko občinstvo, saj so gledalci na koncu film izživlžali. Ko so delo kasneje predvajali v kinodvoranah, pa se je kmalu izkazalo za neverjeten uspeh. Lani so prav v Cannesu Ferrerijevemu delu ob štiridesetletnici posvetili poseben poklon, ki sta se ga udeležila edina dva še živa protagonisti, Michel Piccoli in Andrea Ferreol, ženska junakinja francosko - italijanskega kulturnega dela.

Rete 4

7.25 Media Shopping **7.55** Serija: Zorro **8.25** Dok.: Mondo sommerso **9.25** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. Maša **10.50** 12.00 Pianeta Mare **11.30** Dnevnik **13.00** Le storie di Alive **13.55** Donnaventura **14.45** Film: L'urlo dei giganti **17.05** Film: Detective extralarge **2.18.50** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Nad.: Colombo **21.30** Film: L'ultimo boy scout – Mission sopravvivere **23.45** Film: Bandits

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.15** Belli dentro **9.50** Film: Mela e tequila una storia pazza d'amore con sorpresa **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** L'arca di Noè **14.00** Nad.: Il peccato e la vergogna **15.40** Serija: Anna e i cinque **16.40** Film: La musica nel cuore – August Rush **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Film: L'amore è eterno finché dura **23.40** Show: X-Style

7.00 Serija: Supercar **8.40** Serija: A-Team **10.25** Nad.: No Ordinary Family **12.25** Dnevnik in vreme **13.00** Športna rubrika **14.05** Film: Superman **16.40** Film: Scooby-Doo! La maledizione del mostro del lago **18.30** Dnevnik **19.00** Film: Honey 2 **21.30** Film: Burning Bright – Senza via di scampo (triler) **23.05** Film: The Breed – La ragazza del male (horror)

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** L'aria che tira **11.00** Otto e mezzo **11.40** Film: Il cacciatore di taglie (western) **13.30** Dnevnik **14.20** Kronika **14.40** Film: Jane Doe – Battuta di pesca **16.40** Film: La libreria del mistero **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Domenica nel paese delle meraviglie

21.10 Film: Ben Hur (dram.)

6.30 Le ricette di Giorgia **9.35** Italia Economia e Prometeo **9.45** Dnevnik **10.00** La parola del signore **10.30** Rotocalco Adn

VREDNO OGLEDNA

kronos **10.45** 23.15 Aktualno: Musa Tv **15.00** 20.00 Qui studio a voi stadio **18.00** Le ricette di Giorgia **18.20** Tanta salute **19.00** Il caffè dello sportivo **19.30** 23.00 Dnevnik **23.30** Trieste in diretta

7.00 Risanke in otroške nanizanke **10.45** Dok. odd.: Od njive do mize **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Porocila, šport in vremenska napoved **13.25** Noč Modrijanov 2013, 1. del **14.45** Dok. serija: Village folk **15.05** Film: Stella **17.00** Porocila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Nan.: Miranda **17.50** Nan.: Komisar Rex **18.40** Risanke **18.55** 21.55 Porocila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Vonj dežja na Balkanu **20.55** Intervju **22.25** Poletna scena **22.50** Dok. odd.: Slovenci in 1. svetovna vojna **23.30** Slovenski magazin

7.30 Poletna scena **8.15** Globus **8.45** Slovenski magazin **9.30** Dok. odd.: Bernard Bovert – starec s kamero **11.20** Glasbena matineja **13.00** Film: Volk **14.50** Migaj raje z nami **15.25** Nogomet: SP, Kolumbija – Urugvaj, pon. **17.30** Nogomet: SP 2014, studijska oddaja **17.50** SP 2014, Nizozemska – Mehika, prenos **20.40** Žrebanje Lota **20.45** Film: Nogomet v novem svetu, 2. del **21.50** SP 2014, Kostarika – Grčija, prenos

6.00 19.55 Sporočamo **6.05** 9.05 Kronika **7.10** Pregled volilnega dogajanja in preteklem tednu **7.35** 21.30 Žarišče **8.05** Tedenski pregled **10.00** Utrip **10.15** Država, politika, civilna družba **11.15** 20.25 Na tretjem... **13.30** Prvi dnevnik **14.50** Voli in izvoli **17.30** Porocila **17.45** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** Tedenski izbor **21.15** Tedenski napovednik **Spored se sproti prilaga dogajanju v Državnem zboru**

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Eronovice **14.30** Arhivski posnetki **16.00** Potopisi **16.30** Vrstanj **17.15** Šrecanje z... **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Pesem kamna **19.00** 22.30 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Biker explorer **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Eno življenje, ena zgodba **22.00** Alpe Adria **22.45** Soča – Zelena reka **23.35** Piran v glasbi 2005

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **16.00** ŠKL **17.30** Dedek pripoveduje: Pastirica in dimnikar **18.00** Besede miru **18.30** Predstavljamo: Poletne dejavnosti za otroke **19.00** Pravljica **19.05** Predstava: Ozri se v gnevu **20.00** Na Postojnskem **20.30** Dedičina sončnih bogov **21.00** Lung **21.15** Od čebele do medu **21.50** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

6.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.05** Film: Problematičen mulc 3 **11.50** Serija: Igra laži **13.00** Serija: Najboljši recept **13.55** Serija: Zmenki milijonarjev **14.50** Serija: Posel mojega življenja **15.50** Film: Harry Potter in Feniksov red (fant.) **18.20** Serija: Ljubezen skozi želodec **18.55** 24UR – novice **20.00** Film: Zavetje (dram.)

22.15 Film: Tootsie (kom., i. D. Hoffman, J. Lange)

Kanal A

6.00 Risanke **6.55** 18.25 Serija: Pod eno streho **7.50** 17.50 Serija: Svingeri **8.25** Serija: Šola za prvake **8.50** 16.20 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **9.15** Serija: Nove puštolovčine stare Christine **10.10** 11.15 Tv Prodaja **10.25** Serija: Chuck **11.20** Serija: Malo za šalo **11.30** Astro Tv **12.30** Film: Zemlja in nevarnosti **14.20** Film: Smrtonosno orožje 4 **16.45** Nad.: Montevideo, bog te je videl **19.20** Film: Stroj – ali moja mama strelja **21.00** Film: Dan neodvisnosti (zf., i. W. Smith) **23.40** Nad.: Je bella cesta

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček; 10.55 Music box; 11.10 Nabožna glasba (prip. Ivan Florjanc); 11.40 Veri in naš čas; 12.00 Istarska srečanja, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.10 Music box; 14.15 Za smeh in dobro voljo: Ponziana Jones, sledi Music box; 15.00 Z naših prireditvev, sledi Music box; 17.00 Kratka porocila; 17.15 Šport in glasba, sledi Music box; 18.00 Opereta skozi prostor in čas, sledi Music box; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Konika; 7.30 Kmetijska odaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.00 Brinjevka; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Porocila; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji; 11.30 Humoristična odd.; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 15.30 DIO; 16.15 Na športnih igriščih; 17.30 Vreme in cest; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Radio live; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba zavesa.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Porocila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 – nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promena; 11.10, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina Estate **7.00**
8.00, 10.00 Dnevni in rubrike **9.05** Dok.: Tg1 Storia Estate **9.35** UnoMattina Estate – Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate – Sapore di Sole **11.30** Serija: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **15.00** Nad.: Un medico in famiglia **16.50** 16.50 Dnevnik in vreme **17.10** Estate in diretta **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Dario mondiale **21.30** Nogomet: SP 2014, Nemčija – Alžirija **0.05** Notti Mondiali 2014

Rai Due

6.00 Nad.: La strada per la felicità **7.30** Serija: Buona fortuna Charlie! **7.50** Protestantesimo **8.20** Serija: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasion Prohibida **10.25** Vreme, sledi dnevnik – Tg2 Insieme **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **15.30** Serija: The Good Wife **17.00** Šport - Dribbling **17.45** Dnevnik in šport **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 0.35 Dnevnik **21.00** Nan.: LOL – Tutto da ridere

21.10 Film: Le mie grosse grasse vacanze greche (kom.) **22.55** Film: La fontana dell'amore (rom.)

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Dnevnik – Buongiorno Italia **7.30** Dnevnik – Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.10** Film: Sette contro la morte **11.55** 12.25 Dnevnik in vreme **12.15** Serija: La signora del West **13.05** Aktualno: Verba Volant **13.10** Rai Educational – Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.00** Serija: Terra Nostra **16.00** Dnevnik **16.50** Film: Il ragazzo dal kimono d'oro **6.18.10** Dok.: Geo **18.55** 23.15 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** 23.45 Variente: Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Sconosciuti Collection **23.55** Gli archivi del '900

Rete 4

6.20 Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Miami Vice **8.15** Serija: Distretto di Polizia **10.45** Ricetta all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nad.: Detective in corsia **12.55** Nad.: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto **21.16.35** Nad.: My Life **16.55** Serija: Il comandante Florent **18.55** Dnevnik **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Film: C'è post@ per te (rom., '98, i. M. Ryan, T. Hanks) **23.50** Film: Parla con lei

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Belli dentro **9.05** Film: Un roditore per amico **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cuore ribelle **14.45** Talk show: Uomini e donne e poi **16.10** Nad.: Le tre rose di Eva **17.00** Film: La scelta del cuore **19.00** Nad.: Il segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint

21.10 Film: Charlotte Gray (dram., i. C. Blanchett) **23.45** Film: Amelia (biogr.)

Italia 1

6.35 Nad.: Hercules **7.30** Nad.: Xena, principessa guerriera **8.25** Serija: A-Team **9.30** Dok.: Deadly 60 **10.45** Dok.: Natural born hunters **11.25** Dok.: Human prey **12.25** Dnevnik in šport **14.05** Risanka: Simpsonovi **14.30** Futurama **14.55** Nad.: Nikita **16.40** Nad.: The O.C. **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: Person of Interest **21.10** Film: Catwoman (fant., i. H. Berry) **23.15** Resn. show: La casa degli assi

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffe break **11.00** Otto e mezzo **11.30** L'aria che tira **13.30** 20.00 Dnevnik **14.20** Kronika **14.40** Serija: Starsky & Hutch **16.40** Serija: Il commissario Cordier **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.30** In Onda **21.10** Film: Anatomia di un omicidio (dram.)

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Luoghi magici **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi studio **18.00** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sportivo **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Poi ti sposerò

Slovenija 1

6.55 Poletna scena **7.25** Utrup **7.35** Zrcalo tedna **8.00** Otoško program: OP! **10.35** Obzorja duha **11.50** Dok. serija: Village Folk **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.50** Polnočni klub (pon.) **15.05** Dober dan, Koroska **15.45** 18.40 Otoški program: OP! **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** Poletna scena **17.45** Dok. serija: Po travnikih... s Stanetom Sušnikom **18.10** Nad.: Moji, tvoji, najnji **18.55** 22.45 Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmeti **22.30** Volitve 2014 – Predstavitev liste **23.00** Poletna scena **23.25** Platforma **23.55** Knjiga mene briga

Slovenija 2

7.00 Otoški kanal **8.45** Zabavni kanal **12.20** Intervju **13.25** Dok. odd.: Čar poezije Omarja Hajama **14.25** Med valov **15.00** Nogomet: SP, Kostarika – Grčija, pon. **17.30** Nogomet: SP 2014, studijska oddaja **17.50** SP, Francija – Nigerija, prenos **20.45** Film: Nogomet v novem svetu, 3. del **21.50** SP, Nemčija – Alžirija, prenos

Slovenija 3

6.00 9.30, 10.30, 21.55 Sporočamo **6.35** Pošlanski premislek **6.45** Svet in besedi in slike **8.00** Novo sporočamo **9.00** Ozadja **9.40** Tedenski izbor **10.25** Iz dnevnega reda DZ, DS, EP **13.00** Tedenski pregled **13.15** Utrup **13.30** Prvi dnevnik **14.00** Seje delovnih telles **19.00** Dnevnik **19.35** 21.45 Kronika **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **21.30** Žariče **Spored se sproti prilagaja dogajanju in Državnemu zboru**

Ponedeljek, 30. junija
Rete 4, ob 23.40

Parla con lei

Španija 2003
Režija: Pedro Almodovar
Igrajo: Javier Camara, Dario Grandinetti, Lenor Watling, Rosario Flores in Geraldine Chaplin

Benigno je mladi medicinski asistent, ki v kliniki skrbi za plesalko Aličio, lepo dekle, ki je po nesreči padla v komo iz katere se ni več prebudila. Bolničar se s časom in onemogoč pacientko zalubi in ji dan za dnem priopoveduje o življenu, dogodivščinah, občutkih in vsem kar se mu dogaja. V kliniki El Bosque se je namreč čas ustavljal in združil Benignovo usodo z usodo drugega moškega, Marca, čigar dekle Lydia, po poklicu bikoborka prav tako negibno leži v sosednji sobi. Življena vseh štirih likov vodi v vse smeri, preteklosti, sedanjosti in nepričakovani prihodnosti. Almodovarjev film si je leta 2003 zagotovil oscarjevo nagrado za najboljši scenarij.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družbenikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasevalna agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA, ul. Montecchi 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob prazničnih poviseč 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglassi@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: malo oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedu; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedu. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliku poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeni gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar;
7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna
kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila;
10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15
Pogled skozi čas; 12.00 Jezikovni kotiček;
12.15 Rod lepe Vide; 12.45 O joga bonito
– Bruno Križman; 13.20, 17.10 Music box;
13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Poročila in deželna
kronika

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej vojne za mir "D. De Henriquez" (Ul. Cumano 22)

Danes, 29. junija, ob 20.30 / Gilberto Forti: »A Sarajevo il 28 giugno« / Režija: Franco Però.

OPČINE

Prosvetni dom

V četrtek, 3. julija ob 21.00 v sklopu letos 10. Poletja pod kostanjem bo nastopal glasbeno-kabaretni duo GodArt, Jure Godler in Tilen Artač bosta prepletala humor in iluzije s klasično glasbo in pop modernim sloganom.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG (Trg Edvarda Kardelja 5)

V torek, 1. julija, ob 18.00 / Šugla gledališče: »Romeo in Julija«.

V petek, 4. julija, ob 19.00 / Ana Bežlova in sošolec: »Meja«.

Grad Kromberk

V soboto, 5. julija, ob 21.00 / Miha Nepec, Nejc Valenti: »Rokovnjači«.

Center Nove Gorice

V torek, 1. julija, ob 20.00 / Cia. La Tal: »Neverjetna skrinja«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki Oder

V četrtek, 3. julija, ob 19.30 / Dušan Jovanović: »Boris, Milena, Radko«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stadion Rocco

V soboto, 6. septembra, ob 21.30 / Na-

stopa emilijanski rocker Luciano Ligabue. Vstopnice so v prodaji po internetu na spletni strani www.ticketone.it, in v vseh prodajalnah ticketone.

Ferdinandej

Kelstki festival Triskell

V nedeljo, 29. junija, ob 20.00 / Nastopajo tržačani To Loo Loose in škotski band Hō-Rō.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Kongresni trg

V torek, 1. julija, ob 21.00 / Carl Orff: »Carmina Burana« / Dirigent: Uroš Lašović / Solisti: Aida Čorbadžić, Marko Cvetko in Giorgio Surian / Orkester in zbor SNG Opera in Balet Ljubljana, orkester Slovenske filharmonije.

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V četrtek, 10. julija, ob 18.00 / Richard Wagner: »Lohengrin« / Dirigent: Nikša Bareza

Režiser: Kurt Josef Schildknecht / Scenograf: Rudolf Rischer / Solisti: Hugo Mallet, Adela Golac Rilović, Dubravka Šeparović Mušović, Joachim Goltz, Luciano Batinić, Ozren Bilušić, Tanja Ruždjak, Rea Alaburić, Iva Krušić, Marta Musap, Marko Cvetko, Siniša Galović, Alen Ruško, Robert Palić, Ilij Stetencu / Zbor in orkester Opere HNK v Zagrebu.

55. Ljubljana Jazz Festival 2014

Mladinsko Gledališče

V sredo, 2. julija, ob 18.30 / Odprtje razstave / Nastopa: Nada Žgank.

Križanke

V sredo, 2. julija, ob 20.00 / koncert / Nastopa: Jani Moder's Brain Blender (SLO / AU) / ob 21.30 / Nastopajo: Jaga Jazzist (NOR).

Klub CD (Cankarjev dom)

V sredo, 2. julija ob 23.00 / Nastopajo: Limousine (Francija).

V četrtek, 3. julija ob 22.30 / Nastopa-

jo: Tarek Yamani Trio (Libanon, Slovenija).

V soboto, 5. julija, ob 12.00 / Nastopajo: Gianluca Petrella & Giovanni Guidi Duo »Soupstar« (Italija) / ob 13.15 / Nastopajo: Hugo Carvalhais Quartet (Portugalska, Francija) / ob 16.00 / Nastopajo: Cortex (Norveška).

Linhartova dvorana (Cankarjev dom)

V četrtek, 3. julija ob 19.30 / Nastopajo: In the Country (Norveška) / ob 21.00 / Nastopajo: Joachim Kühn / Majid Bekkas / Ramon Lopez »Chalaba« (Nemčija, Maroko, Španija).

V soboto, 5. julija ob 20.00 / Nastopajo: Zlatko Kaučič & Agusti Fernandez (Slovenija, Španija) / ob 21.30 / Nastopajo: The Necks (Avstrija).

Štihova dvorana (Cankarjev dom)

V petek, 4. julija ob 18.00 / koncert / Joachim Kühn solo (Nemčija).

Križanke

V petek, 4. julija, ob 20.00 / Nastopa: Marko Črnec 4 (Slovenija, ZDA) / ob 21.30 / Nastopa: Gregory Porter (ZDA).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeevropskih časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponедeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju

(Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

GORICA

Galeriji Kulturnega Doma (Ul. Brass, 20 - Italija): je na ogled razstava tržaške slikarke Adriane Rigonat z naslovom »Una stagione difficile – Strašni čas«. Razstava sodi v okvir pobud ob 100-letnici izbruha prve svetovne vojne.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiski gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucker), 003865-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalej. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodb o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

TOMAJ

Kosovelova domacija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dra-gica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

AJDVOŠČINA

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljenе skupine je ogled možen tudi izven urnika.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

LOKavec

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

TOLMIN

Tolminsko muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

HITER FRANCOSKI PLES	MOSTOVŽI, ZAPRTI BALKONI	RIHARD JAKOPIČ	NASLOV TUR. VOJSKOVODIJ VZDEVK A. TONUTA	RISTO SAVIN	ALKOHOLNA PIJACA IZ HMEJLA	PTICA UJEDA, SRŠENAR	IGOR GRUDEN	BLIŽNIJI STANOVALEC	NAJPOGO-STEŠJI VEZNICK TVOREC, PISEC	GARIBOLDI	ERNESTA HEMINGWAYA ... PARK	POSODE	ITALIJANSKO ŠPORTNO ZDRUŽENJE ZA VSE	NOVA ZELANDIJA</
----------------------	--------------------------	----------------	--	-------------	----------------------------	----------------------	-------------	---------------------	--------------------------------------	-----------	-----------------------------	--------	--------------------------------------	------------------

**SVETOVNO
PRVENSTVO
V NOGOMETU**

Brasil 2014

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
fax 040 7786339
sport@primorski.eu

Nedelja, 29. junija 2014

Nigerija, po bojkotu, znova trenira

BRASILIA - Potem ko nigerijski nogometni selektor je na prizorišču svetovnega prvenstva v Braziliji v četrtek niso trenirali in znak protesta zaradi neizplačanih obljubljenih premij, se je včeraj situacija pomirila, nogometni selektor pa so se vrnil na igrišče. Tri dni pred dvobojem osmine finala proti Franciji so v Braziliji opravili večerni trening. Dan pred tem je celotna reprezentanca bojkotirala trening v Campinasu v bližini Sao Paula.

Ni bil zvin gležnja, ampak zlom

BRASILIA - Belgija se bo v izločilnih bojih svetovnega nogometnega prvenstva v Braziliji morala znati brez branilca Anthonyja Vanden Borreja. Šestindvajsetletnik ima zlomljen gleženj, čeprav so po tekmi proti Južni Koreji domnevali, da gre le za zvin, je prek twiterja sporočil selektor Marc Wilmots. Vanden Borre je tekmo končal na nosilih, po pregledih v bolnišnici pa se je izkazalo, da gre za zlom. «Anthony ne bo več igral na tem SP, toda ostaja z ekipo,» je sporočil Wilmots.

OSMINA FINALA - Brazilci šele po 11-metrovkah ugnali borbeni Čile, Kolumbija zasluženo

Hodili po robu prepada

Brazilija - Čile 3:2 (1:1, 1:1)

Strelci: 1:0 David Luiz (18.), 1:1 Alexis Sanchez (32.); enajstmetrovke: Luiz, Marcelo in Neymar za Brazilijo, Aranguiz in Diaz za Čile.

Brazilija: Cesar, Alves, Thiago Silva, David Luiz, Marcelo, Fernandinho (od 73. Ramires), Luiz Gustavo, Oscar (od 105. Willian), Neymar, Hulk, Fred (od 64. Jo).

Čile: Bravo, Francisco Silva, Medel (od 108. Rojas), Jara, Isla, Aranguiz, Diaz, Mena, Vidal (od 87. Pinilla), Sanchez, Vargas (od 57. Gutierrez).

BELO HORIZONTE - V osmini finala ni več prostora za popravljanje napak, v igri na izpadanje pa so se že prvi dan predstavili domačini in eni najresnejših kandidatov za naslov Brazilci. Pridelitelji prvenstva, od seleca celo država malodane zahteva naslov svetovnih prvakov, so se pomerili s trdoživimi južnoameriškimi tekmecji iz Čila in na koncu po pravi drami po izvajanjem enajstmetrovk odnesli celo kožo. V četrtnfinalu so se uvrstili skozi šivankino uho.

Junaka sta domači zvezdnik Neymar, ki je zadel odločilni strel z bele točke, ter vratar Julio Cesar, ki je dva poskusa tekmecem ubranil. Tragična mogaža pa sta Čilencia Mauricio Pinilla s prečko v 120. minutu in Gonzalo Jara z vratnico v zadnji seriji enajstmetrovk.

Brazilija je na začetku sicer silovito pritisnila. Domači zvezdniki so bili nenehno nevarni za čilskega vratarja Claudia Brava in obrambo Čila, ki pa je dolgo časa vse poskusa uspešno odbijala. V 12. minutu je po posredovanju Mauricia Isle v kazenskem prostoru padel Hulk, a je sodnik Howard Webb le odmahnil z roko. Do pričakovanega vodstva so Brazilci prišli v 18. minutu. Po podaji s kota je žogo Silva podaljšal na drugo vratnico, tam pa jo je David Luiz s kolenom in ob delni pomoči branilca Čila Gonzala Jare spravil v mrežo.

To takrat so si Čilenci pripravili le eno polpriložnost s podajo Alexis Sancheza v sredino kazenskega prostoto-

Brazilski navijači so najprej tretetalni, nato pa noreli ANSA

ra. Sledil pa je šok za domače: po slabem izvajaju stranskega outa so Brazilci izgubili žogo, v le dveh potezah je prišla do Sancheza, ki je s strani odlično merit in premagal vratarja Julia Cesara.

Nadaljevanje v drugem delu je ponudilo povsem drugačno zgodbo. Bolj ko se je tekma razvijala, bolj enakovredni so bili Čilenci. Uspešno so razbili pritisk tekmecov, čeprav so na začetku zapretili domači po poskusu Fernandinha od daleč. V 55. minutu se je zdelo, da se je Hulk odkupil za napako ob čilskem golu, ko se je med strelec vpijal še sam, vendar je Webb zadetek razveljavil, ker je ocenil, da si je pomagal z roko.

Čile je nato prevzel pobudo na sredini igrišča, prek Arranguiza pa si je pravil izjemno priložnost za vodstvo, to-

da Cesar je njegov strel s kakšnih osmilj metrov mojstrsko ubranil. Brazilci so se spet prebudili v zadnjih desetih minutah, najprej je bil nevaren Neymar z glavo, potem še enkrat Hulk.

Sledil je podaljšek, ki pa ni prinesel odločitve; Čile je uspešno zaprl igro in preprečil nevarnejše napade tekmcev. Brazilka nogometna pravljica bi se kaj lahko končala v 120. minutu tekme, ko so centimetri ločili Čile od zmagovaltega gola, vendar je žoga po silovitem strelu Pinille zadela le prečko. Na drugi stani je nato v zadnjem napadu Ramirosa za las zgrešil cilj.

Pri strelih z bele točke so bili sprva bolj zbrani Brazilci. Cesar je ubranil prva dva poskusa Čila, potem pa so zateli grešiti tudi Brazilci, po zgrešenem strelu Hulk in golu Diaz pa je bil izid pred zadnjo serijo neodločen. Odgovornost je prevzel Neymar in zadel, na drugi strani pa je Jara žogo poslal v vratnico, svojo reprezentanco pa na trpkot domov.

Kolumbija - Urugvaj 2:0 (1:0)

Strelci: Rodriguez v 28. in 50.

Kolumbija: Ospina, Zapata, Yepes, Sanchez, Zuniga, Armero, Aguilar, Cuadrado, Rodriguez (Ramos), Gutierrez Mejia), Martinez.

Urugvaj: Muslera, Caceres, Godin, M. Pereira, Gimenez, Gonzalez (Hernandez), A. Pereira (Ramirez), Rodriguez, Rios, Forlan (Stuani), Cavani.

Na nočni tekmi je Kolumbija zanesljivo premagala Urugvaj in se uvrstila v četrtn finale. Pri Urugvajcih je kaznovanega Luisa Suarezu v začetni enajstmetrovki zamenjal Diego Forlan. Junak na slišnji tekmi je bil mladi James Rodriguez, ki je drugič v zgodovini kolumbijskega nogometa dosegel dva gola na eni tekmi na svetovnih prvenstvih. Prvi gol je bil res krasen: kolumbijski igralec je zaustavil žogo s prsi in streljal naravnost pod prečko. Rodriguez vodi na lestvici strelcev. Skupaj je dosegel že pet zadetkov.

Nekdanji reprezentant **Pričmož Gliha** se očitno strinja. V komentarju za Dnevnik je bil neizprosen do predvidljivosti in počasnosti nekaterih evropskih reprezentanc. »Dandas si lahko uspešen le z igro navdihna in nadigravanja. Če bo šlo tako naprej, bo Evropa postopoma zamrla, ne le v primerjavi z Južnoameriščani, ampak tudi Afričani.«

Podobno razmišljanje smo prebrali tudi v tretjem slovenskem dnevniku. Vidni intelektualec **Marcel Stefančič mlajši** se je v pogovoru za Večer spravil nad evropski način nogometa. »Ko jih gledaš, ti ni jasno, kaj se dogaja: je to mogučo? Ne vedo, koliko je ura? Jih muči tako huda kognitivna disonanca? Imitirajo Jacka Nicholsona? Igrajo v paralelnem svetu? V drugem stoljetju?« je našel.

V treh dnevnikih kar tri kritike na račun Evrope. Res je, evroskepticizem narašča tudi v Sloveniji. (PV)

Pari osmine finala

DANES, 29. JUNIJA

18.00 Nizozemska - Mehika (Fortaleza)
22.00 Kostarika - Grčija (Recife)

JUTRI, 30. JUNIJA

18.00 Francija - Nigerija (Brasilia)
22.00 Nemčija - Alžirija (Porto Allegre)

TOREK, 1. JULIJA

18.00 Argentina - Švica (Sau Paulo)
22.00 Belgija - ZDA (Salvador)

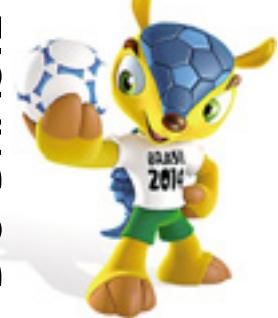
Četrtnfinalni pari

PETEK, 4. JULIJA

22.00 Brazilija - Kolumbija (Fortaleza)

3,2 milijarde ljudi si je po TV ogledalo SP v Južnoafriški republiki pred štirimi leti. Fifa pričakuje, da bodo to številko popravili v Braziliji. Po prvih ocenah si je skupinski del mundiala v Braziliji ogledalo več ljudi kot SP leta 2010. Najbolj gledana tekma letošnjega mundiala je bil nedeljski obračun med ZDA in Portugalsko.

**AQUARELA
DO BRASIL**

Številka 60 in solze

Pravi argentinski junak svetovnega prvenstva v Italiji pred 24 leti ni bil Maradona, temveč vratar z baskovskim priimkom Goycochea ali po domačem El Milongero. Dobro se ga spominjajo od Ljubljane do Skopja. Na finalem četrtnfinalu je tistega 30. junija 1990 ubranil enajstmetrovki Brnočić in Hadžibegići, proti Italiji v neapeljskem polfinalu, pa še Donadoniju in Sereni. Uspel pa mu ni cudež v verjetno najgršem finalu proti Nemcu Breheju.

Znan je tudi po večrat izrečenem nogometnem izreku: razdalja žoga-vratnica + 60 cm = vedno uspešna enajstmetrovka. Mogče je o tem kaj slišali tudi včerajšnji osmoljenec Čilenec Gonzalo Jara, ki je pretiral s streškim kotom. Enajstmetrovke pa niso matematična ali geometrijska veda, še manj pa loterija, saj edino izzrebano število je vedno 60.

Brazilci proti Čilu so zmagali v trinajstih, pridružila sta se jim okvir desnih vrat in verjetno še tisto nenapisano nogometno pravilo dajanja in odvzemanja, ki jih vodi v finale mimo dolgoletnega dolžnika Urugvaja (Marracanazo 1950).

Enajstmetrovke pa so brez dvojnega najbolj kruto nogometno dejanje. Zmaga, kdor obvlada srčni utrip, živčevje, krče in prostor okrog sebe. Karkoli zmagajo solze. Tudi solze sreče. Julio Cesar se je z Interj preselil v tretje-obdobjni nogometni Toronto. Marsikdo je očital Felipau njegov vpoklic. Vratar pa je na vprašanja novinarja, kako se počuti po vseh očitkih in srečnemu razpletu, kjer je ubranil kar dve enajstmetrovki, odgovoril predvsem s solzami osebne revanše. (mar)

V OSREDJU - Pismo urugvajskega napadalca

Suarez: »Nisem ugriznil, izgubil sem ravnotežje«

Sepp Blatter prižgal zeleno luč tehnologiji

RIO DE JANIERO - Predsednik Mednarodne nogometne zveze Sepp Blatter je prižgal zeleno luč tehnologiji. Za odbojko, tenisu, sabljanju, košarki in formuli ena so bodo s tehnološkimi pomočki lahko pomagali in olajšali delo tudi nogometni sodniki. Že na SP v Braziliji si lahko sodniki pomagajo s posnetki videokamer - goal line technology (GLT) - ki so postavljene v vratih. Golov »negolov« na letosnjem SP ne bo.

»Prijateljice noč« pogrešajo evropske navijače

RIO - »Prijateljice noč« obžalujejo, da so se s SP poslovile nekatere evropske ekipe. Bojijo se, da je to zelo slabo za njihov posel. Prostutute so namreč računale, da bodo v času turnirja zaslužile veliko denarja od evropskih navijačev. »To SP nas bo povsem uničilo. Zdaj so nam ostali le Urugvajci, Čilenci, Kolumbijci, Argentinci. Ti ne plačajo nič, nikoli nimajo denarja, vedno želijo vse zastonj,« je žalostno ugotovljala Rita, ki je računala, da bo na noč zaslužila okrog 1000 realov (okrog 330 evrov), ampak se je ustrela. 28-letna Amanda, ki se z najstarejšo obrtjo na svetu ukvarja sedem let, je kritizirala tudi mehiške in čilske navijače: »Pijejo in pijejo vso noč, ob zori so nemogoči, a nikoli se ne ločijo od svojega denarja.«

BESEDNO PRVENSTVO

Euroskeptiki

»Če bi zbral ekipo po mojem okusu, bi izbral Mehiko. Njeni igralci so živali,« je včerajšnjem Delu zapisal nogometni strokovnjak **Darko Milanič**. Trener, ki je z Mariborom zbral rekordno število lovovik, je navdušen nad svetovnim prvenstvom: »Bilo je kaj videti in se nad čem navduševati.« Edinole ob igri Italije in Španije je bil razočaran: »Počasnost ni več nagrajena.«

ZANIMIVOST - Po končanem skupinskem delu Najslabšo ekipo bi vodil najbolje plačani selektor

SAO PAULO - Ameriška televizijska mreža ESPN je po koncu skupinskega dela svetovnega prvenstva v nogometu objavila najslabšo enajsterico po tekma skupinskega dela. Vodil bi jo Italijan na klopi Rusije Fabio Capello, najbolje plačani selektor letosnjega mundiala pa bi v njej med drugim računal na Xavija, Gerarda Piqueja, Stévena Gerrarda, Sergia Agüera. Capello letno prejema kar 8,2 milijona evrov in je bil najbolje plačani selektor prvenstva v Braziliji, a se je z Rusijo poslovil že po skupinskem delu prvenstva.

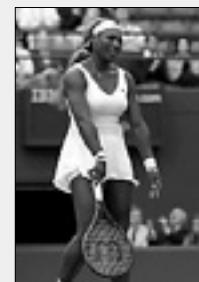
EPSN je na gol postavil Hrvata Stipeta Pletikoso. Obrambno vrsto sestavlajo Španec Gerard Pique, Švicar Philippe Senderos ter Anglež Leighton Baines in Glen Johnson. Na sredini igrišča bi bili Španec Xavi, Anglež Steven Gerrard in Ganec Kevin Prince Boateng, za doseganje golov pa bi skrbeli Brazilec Fred, Argentinec Sergio Agüero in Kamerunec Samuel Eto'o.

Ob obrazložitvi uvrstitev Pletikose v najslabšo enajsterico so zapisali, da je imel Hrvat po enajstmetrovki Neymarja na uvodni tekmi v rokah premalo moči, pri prvem golu Brazilca pa se je prehitro vrgel proti žogi. Shakirina manj pomembna polovica, kot so poimenovali Piqueja, je bila katastrofalna v že tako slabih španskih ekipe, v paru s Sergiom Ramosom pa je slabo postavljal zanko za prepovedani položaj, počasi lovil branilce in puščal preveč prostora.

Gerrardovo uvrstitev v enajsterico so obrazložili, da se je na igrišču vedel kot kokoš brez glave, namesto da bi bil neustrašni vodja. Večino prvenstva je lovil lastno sen-

Hrvatski vratar Stipe Pletikosa bi igral v ekipi »najslabših« ANSA
co ali pa so ga igralci prehitevali. »Vrhunc« je bila napaka, ko je »asistiral« pri urugvajskem zadetku. Žogo, ki jo je nespretno skušal izbiti Gerrard, je prestregel »kanibal« Luis Suarez in zabil gol. Boatengu so »podelili« nagrado Samirja Nasrija za uničenje lastne ekipe, Fredovo najboljše dejanje doslej je bil gol, ki pa ga je dosegel iz prepovedanega položaja. (STA)

Izpadla prva nosilka

WIMBLEDON - Rafael Nadal, Roger Federer in Ma- rija Šarapova so se uvrstili v osmino finala tretjega turnirja za grand slam v sezoni v Wimbledonu. Po poti Venus Williams je s turnirja izpadla še njena mlajša sestra Serena Williams (na sliki ANSA). Prva nosilka je morala priznati premoč Francozinji Alize Cornet. V dvoboru tretjega kroga je Nadal, ki je drugi nosilec turnirja, premagal Kazahstanca Mihaila Kukuskinu s 6:7 (4), 6:1, 6:1, 6:1.

Doković daroval 110 milijonov evrov

BEOGRAD - Fundacija Novak Đoković, ki jo je ustanovil srbski teniški igralec, je Unicefu darovala 110 milijonov evrov, ki jih bodo namenili prizadetim območjem po hudem neurju na območju Balkanskega polotoka, v Srbiji, na Hrvškem in v Bosni in Hercegovini.

NOGOMET - Proseško Primorje sprejelo sklep o prekinitvi sodelovanja

»Nič več z NK Kras«

Predsednik Krasa Goran Kocman: »Upam, da sodelovanje ne bo popolnoma zamrlo« - Mladinska ekipa Primorja odslej z Vesno

Roberto Zuppin

Goran Kocman

zadnjih dveh sezona pomagali, da so zno-va začeli z mladinskim delovanjem, ki je na Prosek znamrlo. Jabolko spora je bilo nogometno igrišče na Rouni, ki smo ga uporabljali tako s člansko kot z mladinskimi ekipami. Za novo sezono pa so nam po-stavili nesprejemljive pogoje. Žal smo med Slovensci med seboj zelo nevoščljivi.« Predsednik Krasa vseeno upa, da se bo vsaj mi-nimalno sodelovanje med proseškim in repenskim še naprej nadaljevalo: »Igrische z umetno travo namreč mi še kako potre-bujemo.« (jng)

Giordano nič več v Repnu

NK Kras in zvezni igralec Fabio Giordano, ki je bil v zadnjih sezona vedeni med boljšimi, sta sporazumno preknila sodelovanje. Giordano namreč stane v Jesolu. Poleg razdalje ima Giordano tudi druge družinske obveznosti.

Primorje najelo dva igralca

Predsednik Primorja Zuppin je obe-nem povedal, da je članska ekipa, ki bo v prihodnji sezoni igrala v 2. amaterski ligi, najela dva nogometnika. Pod taktriko trenerja Davidega Ravalica bosta trenirala zvezni igralec Alessandro Noto (Ponziana) in branilec Walter Santoro (San Luigi). »Sku-šali bomo okrepiti obrambo, ki je bila le-tos večkrat pod udarom,« je dodal Zuppin.

Kako pa so reagirali v Repnu? Predsednik Goran Kocman je bil zelo razočaran: »Mi smo upali, da bo Primorje še naprej sodelovalo z nami, saj smo jim v

Nogomet: trenerji mladinskih ekip NK Kras

Pri nogometnem klubu Kras Repen so določili trenerje, ki bodo v prihodnji sezoni vodili mladinske ekipe. Mladince, ki bodo igrali v državnem prvenstvu, bo treniral Andrej Pahor (letos je sedel na klopi deželnih naraščajnikov), ki bo še naprej tudi koordinator mladinskih ekip. Naraščajnike, ki bodo v prihodnji sezoni znova igrali na pokrajinski ravni, bo vodil novi trener Italo Cavagneri (po rodu iz Peruja). Ekipa najmlajših še nima trenerja. Pri začetnikih bosta trenerja Danjel Malnar in Siniša Prodanović, medtem ko bosta cicibane trenerala Luka Spetič in Vladimir Norčič. Pri malih prijateljih ostaja Edoardo Moroso.

Košarka: Martin Oblak z deželnim vrsto FJK 2. v Bormiu

Mladi Borov košarkar Martin Oblak, letnik 2001, je bil član deželne reprezentance trinajstletnikov Furlanije Julijske krajine, ki se je na turnirju dežel za trofejo Bulgheroni v Bormiu prebila do končnega drugega mesta. Izkušnja se je za izbrano vrsto trenerjev Chiesurina, Padernija in Perne začela dokaj šokantno, saj so ob prihodu na turnir takoj po sestopu z avtobusom moralni na igrišče, tu pa so izgubili proti Lombardiji kar za 40 točk. Odtlej pa so zmagali vse ostale kvalifikacijske tekme (bile so štiri skupine po štiri selekcije) in v finalu prav proti Lombardiji izgubili tesno in nadvse častno, 64:62. Obračun je za reprezentanco FJK torej pozitiven, vpoklic in igranje v najboljši dvanašterici pa sta bila za Martina, ki je sicer dijak nižje srednje šole na Katinari, veliko priznanje. V minulem prvenstvu Under 13 je bil v združeni ekipi Bora in Brega njegov trener Igor Meden, v prihodnji sezoni pa ga čaka igranje v kategoriji U14.

Odbojka: štirje igralci Olympie na 31. Trofeji dežel

Štirje odbanjkarji goriške Olympie so sinoci odpotovali v Bazilikato, kjer bodo jutri začeli z nastopi na 31. Trofeji dežel (Kinderiadi 2014). Deželna selekcija FJK U15, katere dres bodo oblekli Manuel Lupoli (letnik 1998, na Trofeji dežel je igral že lani), Daniele Franzot (1998), Andrea Waschl (1998) in Mitja Pahor (2001), bo ob 16.30 igrala proti poražencu dvoboja Piemont - Molise. Ob 18.00 pa bodo igrali še proti zmagovalcu prve tekme. Finale bo v petek, 4. julija.

Jutri v Križu neporečene proti poročenim

Jutri bodo v Križu ponovili tekmo med poročenimi in neporočenimi Kržankami, ki so se prvič med seboj pomerile pred štiridesetimi leti, ravno ob praznovanju vaških zavetnikov Svetega Petra in Pavla. Ženska tekma bo ob 19.30. Pred tem se bodo na nogometnem igrišču v Križu predstavile članice Cheerdance Millennium.

NAŠI O »MUNDIALU«

Messi ali »Mal-Messi«?

24-letni Alberto Antoni je zapo-slen v podjetju skladisčenja in dostave pijač. Svoje nastope na amaterski ravnini je zaključil zaradi poškodbe krízni-ih vezi, zato se je odločil za rekreativni nogomet, kjer je z ekipo Mal-Messi komaj slavil zmago v D-ligi pokala Venezia Giulia.

Kako se je začela zmagovalna pot vaše ekipe?

Mal za šalo malo zares, smo pa prava »klapa«. V ekipo sem se vklju-čil v lanskem prvenstvu, kjer smo že takoj napredovali v D-ligo, letos pa smo celo osvojili prvenstvo.

Mal-Messi je ime vaše ekipe, kar je nekoliko dvoumno ...

Fizično nismo ravno vsi pravi atleti, zato smo sprva iz tega norčevali. Nasprotniki pa so ostali presenečeni, ko smo jim pokazali, kaj zmo-remo.

Kdo pa sestavlja ekipo?

Vsi smo zamejci in v glavnem ne-kdanji nogometni ali odbojkarji.

Pokal Venezia Giulia ni ravno zelo enostaven, veliko je nekdanjih nogometnišev in ekipe nastopajo tu-di večkrat tedensko ...

Veliko je predvsem mladih, ki so se odločili za bolj sproščeno doživlja-

Alberto Antoni

predvsem takih, ki se jim ne da preveč resno trenirati. Kar nekaj pa je izku-šenih ali »starih« nogometnišev.

Po izkušenosti na svetovnih prvenstvih pa prednjači Nemčija. Se ji bo tudi tokrat uspelo približati fi-nalu?

Glede na to, da so večni in red-ko kdaj premagani nasprotniki Italija-ni izpadli, bodo lahko imeli več sreče.

Finalni par bo ...

Pričakujem finalno srečanje med Nemčijo in Nizozemsko.

Med ZDA, Nigerijo, Švico in Alžirijo kdo poskrbi za boljšo pred-stavo v drugem delu?

Nigerijci, ker so fizično v zelo do-bri formi in mogoče Alžirija, ki je pra-vna novost.

Kaj pa ekipa Mal-Messi?

Naš cilj je uvrstitev v A-ligo po-kala Venezia Giulia, saj smo usklajena in zagnana ekipa. (mar)

MOTOCIKLIZEM

Monolog Marca Marqueza

ASSEN - V svetovnem prvenstvu v motocikлизmu nič novega. Tudi po osmi dirki sezone je zmagovalec v elitnem razredu motoGP en sam, saj je neprema-gljivi Marc Marquez dobil še osmo dirko zapored in tako izenačil rekord slav-nega Giacoma Agostinja iz leta 1971. Drugi je bil Dovizioso, tretji Pedrosa, četrti Espargaro, peti pa Rossi.

Australec Anthony West je osvojil prvo mesto v razredu moto2, Španec Maverick Vinales je bil drugi, tretji pa Finec Mika Kallio. V najšibkejšem razredu moto3 je slavil mlajši brat junaka elitne kategorije, Alex Marquez. Dosegal je še drugo zaporedno zmago v SP, pre-magal je rojaka Alexa Rinsa, tretji je bil Portugalec Miguel Oliveira.

ODBOJKA

Moški OK, ženske KO

MARIBOR - Slovenska moška od-bojkarska reprezentanca v evropski lige nadaljuje z zmagami. V Mariboru je še drugič premagala Turčijo, tudi tokrat s 3:0 (18, 24, 20), tako da po šestih tekma-ih še naprej ostaja brez izgubljenega niza. Izbranci Luke Slabeta, ki izjemo dru-gega niza niso imeli večjih težav, so si že zagotovili nastop v polfinalu evropske li-ge, ali bodo v skupini B prvi ali drugi, pa bosta odločali tekmi z Makedonijo, ki bo-sta konec naslednjega tedna prav tako v Mariboru. Slovenska ženska reprezen-tanca pa je v sedmi tekmi evropske lige tretji izgubila. V Sofiji jo je bolgarska re-prezentanca premagala s 3:1 (21, -19, 21, 18).

ŽENSKO SP V TRSTU

Vstopnice tudi za drugi del, ki bo prav tako v Trstu

TRST - Manj kot sto dni pred za-četkom svetovnega prvenstva v ženski odbanjki so na voljo tudi vstopnice za dru-gi del, ki bo od 1. do 5. oktobra letos. Trst bo gostil tudi tekme druge faze. Tekmi bosta na sporedu od 17.00 dalje. Vstop-nice so na voljo v Ticket Pointu na kor-zu Italia 6/c v Trstu. Informacije pa do-bite na www.nsavolleyticketing.com.

ZGODOVINA - Na dan atentata na Franca Ferdinanda

Bosna se je ločeno spomnila začetka prve svetovne vojne

V Sarajevu nastopili Dunajski filharmoniki, bosanski Srbi so se zbrali v novem Andrićgradu

SARAJEVO - V Bosni in Hercegovini so včeraj na številnih slovesnostih obeležili 100. obljetnico atentata na avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ki je bil povod za začetek prve svetovne vojne. Predsednik predsedstva BiH Bakir Izetbegović je ob tem poudaril, naj slovesnosti oznanjajo sporočilo miru. »Obletnice atentata bi se morali v Sarajevu udeležiti vsi, pri tem pa ne smemo ponavljati prepirov, kdo je kriv za kaj. Gavrilo Princip je, kar ljudje menijo, da je. Za nekatere je heroj, za nekaterje atentator, zgodbovinarji spet gorovijo svoje,« je povedal Izetbegović.

Ob tem je dodal, da ne želi razpravljati o statusu Principa, ki je pred 100 leti kot gimnazijec v Sarajevu z dvema strelnoma ubil Ferdinanda in njegovo soprogo Zofijo. Štiri tedne kasneje je Avstro-Ogrska monarhija Srbiji napovedala vojno, ki je prerasla v prvo svetovno vojno. Princip je sicer za Srbe narodni junak, ki se je boril proti avstrijski nadvladi v BiH, za druge terorist in kriminalce.

Predsednico predstavstva BiH je zatrdiril, da želi ob obeležnicu ljudi spomniti na grozote vojne, ki so v zadnjih 100 letih zahlevale več deset milijonov žrtev ter prinesle uničenje ter opustošenje. »Danes je dan, da potegnemo črti in rečemo, dovolj je ter ustvarimo prihodnost za naše otroke in vnukove,« je še povedal Izetbegović.

V BiH v Republiki Srbski in v Federaciji BiH ločeno obeležujejo obletnico atentata. V Andrićgradu v Višegradi v Republiki Srbski v spomin na začetek prve svetovne vojne potekajo številne slovesnosti, ki se jih udeležujejo pretežno politiki Srbije. Andrićgrad, kamnitno mesto, posvečeno Nobelovemu nagrajencu za književnost Ivo Andriću, so slovesno odprli včeraj. Ob tej priložnosti je tam zjutraj potekalo bogoslužje, ki so se ga udeležili princ Aleksandar Karadžorđević, minister za delo Republike Srbske Petar Đokić in režiser Emir Kusturica, idejni oče Andrićgrada.

V Sarajevu so Dunajski filharmoniki nastopili v obnovljeni zgodovinski sarajevski mestni hiši. Nastopa so se udeležili avstrijski predsednik Heinz Fischer ter predsedniki Hrvaške, Makedonije in Črne gore, Ivo Josipović, Gjorge Ivanov in Filip Vujanović. Poleg koncerta so v Sarajevu med drugim pripravili multimedijiški spektakel z naslovom Stoletje miru po stoletju vojne, s katero želijo svetu sporočiti, da sta mir in zaupanje najpomembnejši vrednoti. V spektaklu je sodelovalo 280 udeležencev iz devetih držav. (STA)

Dunajski filharmoniki med včerajšnjim nastopom v obnovljeni zgodovinski mestni hiši v Sarajevu
ANSNA

RIM - Po podatkih Confindustria

Slabotno italijansko gospodarstvo zelo počasi premošča hudo krizo

Italijanski premier Matteo Renzi

RIM - Italijansko gospodarstvo, ki je tretje največje v območju z evrom, bo letos raslo po precej nižji stopnji, kot to ocenjuje levosredinska vlada, so prepričani v združenju industrije Confindustria. Ti namreč napovedujejo, da se bo gospodarstvo letos okrepilo le za 0,2 odstotka, medtem ko vlada Mattea Renzia pričakuje 0,8 odstotno rast. V Confindustriji so, potem ko je bila gospodarska rast v zadnjem četrletju lani in prvem letošnjem nižja od pričakovane, prepričani, da država potrebuje krepke politične in gospodarske ukrepe, ki bi Italijo vrnili na pot višje rasti.

Največje italijansko združenje industrijev sicer pričakuje, da bo Italija nekoliko višjo rast zabeležila prihodnje leto, in sicer enodostotno. »Zdravje italijanskega gospodarstva ostaja krhko,« so ocenili v Confindustrii in dodal, da bolezni šibke ra-

sti še niso zatrli, pacient je slaboten in s težavo okreva.« Ne ravno spodbudne novice za italijansko gospodarstvo prihajajo tudi iz upokojenskih vrst. Po raziskavi združenja Confesercenti so upokojenci v zadnjih šestih letih izgubili v povprečju 118 evrov na mesec in to zaradi vse višjih davkov, ki

bremenijo pokojnine ter istočasno tudi odvisne delavce. »Italija je edina država v Evropski uniji, v kateri upokojenci plačujejo več davkov od obdobja, ko so bili v službi, je dejal predsednik Confesercenti. V povprečju je davčni pritisk večji za nižje ter najnižje penzije, kar je res pravi absurd.«

Venturi zaradi vseh teh podatkov poziva vlado Mattea Renzija, naj takoj ukrepa in naj reformira sedanjih davčnih sistem, ki oškoduje upokojence. Ne gre samo za finančni, temveč tudi za pereč družbeni problem, ki priča, da italijanska družba še vedno smatra upokojence in starejše ljudi ne kot bogastvo za družbo, temveč kot neke vrste breme. Ob tem se pozablja, poudarja še Venturi, da so prav pokojnine steber družinskih dohodkov ter da starejši vse več pomagajo otrokom in vnukom v vsakdanjem življenju.

Eksplozija v bordelu: deset mrtvih

KANO - V eksploziji v rdeči četrti v mestu Bauchi na severu Nigerije je v petek zvečer umrlo deset ljudi, 14 je bilo ranjenih, je danes sporočila tamkajšnja policija. Vzrok eksplozije še ni znan, so pa to mesto v zadnjih letih že večkrat napadli pripadniki skrajne islamistične skupine Boko Haram. Po navedbah predstavnika lokalne policije je eksplozija odteknila v zgradbi na obrobju mesta, za katere se ve, da je v njej bordel. Pri tem je umrlo deset ljudi, 14 je bilo ranjenih, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Boko Haram pogosto napada tarče, kjer se po njihovem mnenju greši - bare, cerkve in šole, v katerih poučujejo po zahodnjaškem učnem načrtu.

V napadih te skrajne islamistične skupine je bilo od leta 2009 ubitih že več kot 10.000 ljudi. Nasilje se v zadnjih mesecih stopnjuje, od začetka leta je bilo ubitih že več kot 2000 ljudi.

Podpredsednik Argentine obtožen korupcije

BUENOS AIRES - Proti argentinskemu podpredsedniku Amadu Boudouju je bila vložena obtožnica zaradi korupcije. Obtožen je, da je kot minister za gospodarstvo sklenil pogodbo o tiskanju nacionalne valute s podjetjem, v katerem naj bi imel lastniški delež. V primeru je obtoženih še pet oseb. Tožilstvo trdi, da je bil Boudou tihi partner pri nakupu bankrotiranega podjetja Ciccone Calcografica, ki je dobilo pogodbo za tiskanje denarja. Podjetje je tiskalo tudi gradivo za predvolilno kampanjo predsednice Cristine Fernandez de Kirchner leta 2011. Družba naj bi poleg tega dobila davčne za poplačilo dolgov. 51-letni Boudou je prvi argentinski podpredsednik, ki je bil obtožen korupcije med opravljanjem funkcije.

Boudou je bil 10. junija že zaslisan. Takrat je zavrnil vse obtožbe in zatrdiril, da je žrtev medijske zarote. Vlada predsednice Kirchnerjeve mu za zdaj stoji ob strani, sam pa zavrača pozive k odstopu.

Zvezni sodnik Ariela Lijo bo Boudouja znova zaslisan 16. julija.

UKRAJINA - Odločitev ukrajinskega predsednika Petra Porošenka

Podaljšana prekinitev ognja

Podaljšana prekinitev ognja velja do 30. junija zvečer
ANSNA

KIJEV - Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je v noči s petka na soboto podaljšal veljavnost prekinitev ognja s proruskimi separatisti na vzhodu države za 72 ur. Porošenko je to sporočil na svoji spletni strani, ko se je vrnil iz Bruslja, kjer je podpisal zgodovinski sporazum o krepliti političnih in gospodarskih vezi z EU. Porošenkova spletna stran sporoča, da je premirje podaljšano v skladu z rokom, ki ga je EU postavila upornikom, da sprejmejo mehanizem za nadzor premirja, vrnitev mejnih kontrolnih točk pod nadzor Kijeva in osvoboditev talcev, med njimi štirih članov opazovalne misije Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). Podaljšano premirje sedaj velja do 22. ure po krajevnem času 30. junija.

Tudi proruski separatisti so pristali na podaljšanje prekinitev ognja. »Porošenko je prekinitev ognja podaljšal do 30. junija. V tem obdobju bomo tudi mi prekinili ogenj, je po poročanju ruske tiskovne agencije Interfax dejal vodja samooklicane republike Doneck na vzhodu Ukrajine Aleksander Borodaj.«

Borodaj je še zatrdiril, da so separatisti pripravljeni izmenjati ujetnike z ukrajinsko vlado, prav tako pa da bodo opazovalci Ovseja omogočili dostop do območij blizu meje z Rusijo, ki so pod njihovim nadzorom. Vodja separatistov v Donecku je sicer opozoril, da uporniki ne bodo spustili iz rok ključnih mejnih prehodov na tej meji, poroča nemška tiskovna agencija dpa. (STA)

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.18 in zatone ob 20.58
Dolžina dneva 15.40

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 7.27 in zatone ob 22.00

NA DANASNI DAN 1935 - V večjem delu Slovenije je bilo popoldne najtoplejše v obdobju 1895-1949, marsikje se je živo srebro povzpelo nad 35 °C. V Murski Soboti so izmerili kar 39,0 °C, v Gornjem Lenartu pri Brežičah je bilo 38,2 °C in v Ljubljani 38,0 °C.

Ponoči bo deželo prešla hladna atlantska fronta, pred tem pa bo nad naše kraje z jugozahoda začel dotečati vlažen in nestabilen zrak. Na severnem Jadransku se bo ustvarilo območje nizkega zračnega pritiska, ki se bo nato hitro pomaknilo proti jugovzhodu.

V gorah bo jutri spremenljivo, popoldan bo močno deževalo, možne bodo tudi nevihte. Po nižinah bo spremenljivo, popoldan bodo možne nevihte z obilnim dežjem. Ob morju bo spremenljivo. Pihal bo močan jugovzhodni veter. Zvečer in ponoči bodo po nižinah in ob morju posamezne nevihte, ki bodo lahko tudi močnejše z obilico dežja. Pihala bo močna burja.

V hribovitem svetu zahodne Slovenije spremenljivo oblačno, pojavljale se bodo krajevne plohe in posamezne nevihte. Drugod bo povečini sončno. Pihal bo okrepljen jugozahodni veter, ob morju jugo. Zvečer se bodo padavine, deloma nevihte, začele širiti proti vzhodu in bodo ponosno zajele vso Slovenijo.

Jutri bodo možne nevihte z veliko dežja. Po nižinah in ob morju bo pihala burja. Dopoljan bodo v gorah padavine ponehale in popoldan bodo še naprej možne plohe. Po nižinah in ob morju se bo popoldan vreme izboljšalo. Burja bo ponehala.

Jutri bo oblačno s padavini, ki bodo popoldne slabobe in proti večeru ponehale. Hladnejše bo.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.36 najnižje -61 cm, ob 11.09 najvišje 36 cm, ob 16.35 najnižje -13 cm, ob 22.12 najvišje 39 cm.
Jutri: ob 5.04 najnižje -59 cm, ob 11.40 najvišje 35 cm, ob 17.07 najnižje -11 cm, ob 22.36 najvišje 36 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 22,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m ..... 23 2000 m 12
1000 m ..... 19 2500 m 8
1500 m ..... 15 2864 m 6
UV indeks ob jasnom vremenu po nižinah dosegže 8, v gorah 9.

IZVRSTNI OKUSI TRST SE PREDSTAVI

SREČANJE OKUSOV HRANE IN VINA IZ POKRAJNE TRST

4. JULIJ 2014 od 18:00 - do 22:30

ATLANTIC

VILLOZI

tmedia

PREČNIK 1/B - Devin-Nabrežina - TRST - ITALY

TEL. 040 200871 - FAX 040 201267 - INFO@SARDOC.EU - WWW.SARDOC.EU

LJUBLJANA - Priljubljena destinacija

Slovenci tudi letos najraje dopustujejo na Hrvaškem

LJUBLJANA - Že tradicionalno Slovenci najraje dopustujejo na Hrvaškem, zelo priljubljene so letos tudi počitnice v drugih sredozemskih državah, med katerimi prednjačita Grčija in Turčija, kažejo podatki turističnih agencij. V zadnjih letih se sicer dolžina počitnikov nekoliko spreminja, saj turisti povprašujejo tudi po krajsih, nekajdnevnih dopustih. Pri turistični agenciji Kompas so za STA pojasnili, da je veliko potnikov izkoristilo rezervacije v prvem hipu - first minute. So pa v juniju zaznali bistveno rast rezervacij za poletne počitnice in pojasnjujejo, da prodaja poteka v skladu s pričakovanji.

Poleg klasičnih hrvaških poletnih turističnih ciljev Slovenci radi dopustujejo tudi v Grčiji in Turčiji, v Kom-

pasu pa so zaznali, da se bo precej potnikov podalo še na Bali in na obale egiptovskega Rdečega morja. Precej zanimanja je tudi za skandinavsko turo, v sklopu katere potniki obiščejo nekatere najlepše koticke Skandinavije.

V zadnjih letih opažajo, da si veliko ljudi poleti prvoči ene daljše počitnice v tujini, podaljšane koncem tedna pa izkoristijo za oddih v Sloveniji.

Dolžina dopusta se giblje med petimi in desetimi dnevi. Ljudje se še vedno najpogosteje odločajo za sedm-dnevne počitnice, v Kompasu pa opažajo, da je vedno več povpraševanja po krajsih terminih.

V turistični agenciji Mholidays prav tako opažajo, da se slovenski turisti za poletne počitnice letos še ved-

no največkrat odločajo za počitnice na obali Jadrana in Sredozemlja. Predvidevajo, da bo delež Slovencev, ki bodo dopustovali doma, približno enak kot v preteklem letu.

V času poletnih počitnic pri Mholidays potniki največkrat potujejo na t.i. čarter destinacije v Sredozemlju, kot so Turčija, Grčija in Španija. Tudi pri njih opažajo, da je povprečna dolžina dopusta v poletnem času teden dni, da pa se je v zadnjih letih dolžina dopusta spremenila - vedno več je krajsih, nekajdnevnih dopustov. Po oceni Mholidays slovenski turisti v povprečju za zasebno potovanje porabijo 44 evrov na dan, kar je nekako na enaki ravni kot v zadnjih preteklih letih.

SAN FRANCISCO - Odločitev upraviteljev

Golden Gate bo imel mreže proti samomorom

SAN FRANCISCO - Upravitelji slovitega mosta Golden Gate v ameriškem San Franciscu so se odločili, da bodo pod mostom namestili mreže, s čimer bi samomorilcem poskušali preprečiti, da bi skočili s te infrastrukture znamenitosti. Vrednost projekta znaša 76 milijonov dolarjev. Izgradnja sistema za preprečevanje samomorov, pri katerem bo na vsaki strani mostu visela šest metrov široka mreža, naj bi se zaključila do leta 2018, je za francosko tiskovno agencijo AFP povedal generalni direktor Avtocestnega in prometnega okrožja mosta Golden Gate Denis Mulligan.

Direktor je razkril, da bodo mreže visele šest metrov pod pločniki mosta, ki je dolg približno 2,7 kilometra. Tako bo skupna dolžina mrež znašala več kot 5,4 kilometra. Del stroškov izgradnje sistema za preprečevanje samomorov bo kril upravitelj, del pa zvezna država Kalifornija in zvezna vlada.

Odkar so leta 1937 odprli Golden Gate, se je z njega v smrt poginalo več kot 1400 ljudi, od tega rekordnih 46 leta 2013. Po besedah Mulligana so mreže med vsemi alternativami za preprečevanje samomorov vizualno najmanj moteče. Upravitelji mostu so rešitve za problematiko samomorov na tem slavnem mostu iskali približno desetletje.

